

Tabela br.85 Struktura bolničkog morbiditeta u Opštoj bolnici Negotin i stopa hospitalizacije (na 1000) stanovnika u 2022. godini

Grupe bolesti prema MKB-X	Broj	%	Stopa
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	24	0,44	0,85
Tumori (C00-D48)	334	6,15	11,82
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	281	5,17	9,94
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	40	0,74	1,42
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	199	3,66	7,04
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	290	5,34	10,26
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	19	0,35	0,67
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	22	0,40	0,78
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	545	10,03	19,28
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	695	12,79	24,59
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	304	5,59	10,76
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	78	1,44	2,76
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	195	3,59	6,90
Bolesti mokraćno polnog sistema (N00-N99)	796	14,65	28,17
Trudnoća, radjanje i babinje (O00-O99)*	271	4,99	58,82
Stanja u porodjajnom periodu (P00-P96)	4	0,07	0,14
Urodjene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q)	2	0,04	0,07
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	281	5,17	9,94
Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S00-T98)	395	7,27	13,98
Faktori koji utiču na zdr. stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	659	12,13	23,32
Šifre za posebne namene (U)	0	0,00	0,00
UKUPNO	5434	100,0	192,28

*na 1000 žena 15 do 49 godina starosti

Vodeći uzroci hospitalizacije stanovnika opštine Negotin u 2022.godini sa stopom hospitalizacije prikazani su u tabeli 86. Posmatrano prema pojedinačnim dijagnozama najčešći uzroci stacionarnog lečenja stanovnika su bili: ekstrakorporalna dijaliza; zapaljenje pluća uzrokovano virusom, neoznačeno; akutna respiratorna insuficijencija; infekcija mokraćnih puteva neoznačene lokalizacije; suženje mokraćovoda bešike, neoznačeno; anemija kod drugih hroničnih bolesti koje su klasifikovane na drugom mestu; spastička (grčevita) jednostrana paraliza; nasledni nedostatak faktora VIII; zloćudni tumor prostate i zapaljenje pluća, neoznačeno.

Tabela br.86 Vodeći uzroci hospitalizacije stanovništva u Opštoj bolnici Negotin u 2022.godini

Dijagnoza (šifra MKB-X)	Broj hospitalizacija	%	Stopa
Ekstrakorporalna dijaliza (Z49)	527	9,70	18,65
Zapaljenje pluća uzrokovano virusom, neoznačeno (J12)	199	3,66	7,04
Akutna respiratorna insuficijencija (J96)	128	2,36	4,53
Infekcija mokraćnih puteva neoznačene lokalizacije (N39)	123	2,26	4,35
Suženje mokraćovoda bešike, neoznačeno (N35)	120	2,21	4,25
Anemija kod drugih hroničnih bolesti koje su klasifikovane na drugom mestu (D63)	114	2,10	4,03
Spastička (grčevita) jednostrana paraliza (G81)	99	1,82	3,50
Nasledni nedostatak faktora VIII (D66)	84	1,55	2,97
Zloćudni tumor prostate (C61)	77	1,42	2,72
Zapaljenje pluća, neoznačeno (J18)	70	1,29	2,48
Ostale	3893	71,64	137,75
UKUPNO	5434	100,0	192,28

Ukupan broj fatalnih ishoda stacionarno lečenih stanovnika u opštini Negotin u 2022.godini je 265 (3315 ukupno ispisanih) što daje opštu stopu bolničkog leteliteta od 7,99%.

3. Organizacija, kadrovi, rad i korišćenje zdravstvene zaštite

3.1 Mreža zdravstvenih ustanova i kadrovi

Uredba o Planu mreže zdravstvenih ustanova (poslednje izmene i dopune objavljene u "Službenom glasniku RS" br. 37/12, 8/14 i 92/15) utvrđuje broj, strukturu, kapacitete i prostorni raspored zdravstvenih ustanova u državnoj svojini i njihovih organizacionih jedinica po nivoima zdravstvene zaštite. Uredbom je određeno da, na području za koje je nadležan Zavod za javno zdravlje Zaječar, zdravstvenu zaštitu stanovništva opštine Bor obezbeđuje Dom zdravlja Bor i Opšta bolnica Bor.

Podaci o kadrovima prikazani u Tabeli 87. i odnose se na zaposlene na *neodređeno i određeno* radno vreme.

U zdravstvenim ustanovama opštine Bor u 2022. godini bilo je ukupno 830 zaposlenih, od čega 641 (77,2%) zdravstvenih radnika i saradnika i 189 (22,8%) nezdravstvenih radnika. Prema stepenu stručne spreme bilo je 177 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, a 464 sa višom, srednjom i nižom. Lekara i stomatologa je bilo 157 i farmaceuta i saradnika 20.

Tabela 87. Radnici u zdravstvenim ustanovama opštine Bor, 2018-2022. godine

Zaposleni (neodređeno i određeno radno vreme)			2018	2019	2020	2021	2022
Zdravstveni radnici	Visoka stručna sprema	Lekari i stomatolozi	168	174	165	163	157
		Farmaceuti i Saradnici	14	21	20	20	20
		Svega	182	195	185	183	177
Viša, srednja i niža SS			469	479	473	466	464
Ukupno	zdravstvenih radnika		651	674	658	649	641
Nemedicinski radnici			211	203	201	196	189
Ukupan broj radnika			862	877	859	845	830

Ukupan broj lekara i stomatologa za period 2018-2022.godine smanjio se za 6,5 % (indeks 2022/18.=93,5%). Broj farmaceuta i saradnika se, u istom periodu povećao za 33% (indeks 2022/18.=133%). Ukupan broj radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama opštine Bor smanjio se u ovom periodu za 3,7% (indeks 2021/17.=96,3%). U ovom periodu smanjio se i broj nemedicinskih radnika (2018.godine – 211, 2022.godine – 189) za 10,4%, što je, takođe, doprinelo smanjenju ukupnog broja radnika (Tabela 87).

Tabela 88. Radnici u Zdravstvenom centru Kladovo, 2018-2022. godine

Zaposleni (neodređeno i određeno radno vreme)			2018	2019	2020	2021	2022
Zdravstveni radnici	Visoka stručna sprema	Lekari i stomatolozi	79	77	77	79	74
		Farmaceuti i Saradnici	6	8	8	7	7
		Svega	85	85	85	86	81
Viša, srednja i niža SS			207	195	200	206	203
Ukupno	zdravstvenih radnika		292	280	285	292	284
Nemedicinski radnici			87	90	87	86	83
Ukupan broj radnika			379	370	372	378	367

U Zdravstvenom centru Kladovo u 2022. godini bilo je ukupno 367 zaposlenih, od čega 284 (77,4%) zdravstvenih radnika i saradnika i 83 (22,6%) nezdravstvenih radnika. Prema stepenu stručne sprema bilo je 81 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, a 203 sa višom, srednjom i nižom . Lekara i stomatologa je bilo 74.

Posmatrajući ukupan broj lekara i stomatologa u Zdravstvenom centru Kladovo za period 2018/2022.godine. je došlo do blagog povećanja u odnosu na baznu godinu za nekih 6% . Ukupan broj radnika smanjio se u ovom periodu za 3% (indeks 2022/13.=97%). U ovom periodu smanjio se broj nemedicinskih radnika (2018.godine – 87, 2022.godine – 83) za 4%, (Tabela 88).

Tabela 89. Radnici u zdravstvenim ustanovama opštine Majdanpek, 2018-2022. godine

Zaposleni (neodređeno i određeno radno vreme)		2018	2019	2020	2021	2022	
Zdravstveni radnici	Visoka stručna sprema	Lekari i stomatolozi	60	47	55	55	52
		Farmaceuti i Saradnici	3	2	3	3	3
		Svega	63	49	58	58	55
	Viša, srednja i niža SS	149	124	145	145	132	
Ukupno	zdravstvenih radnika	212	173	203	203	187	
Nemedicinski radnici		55	45	55	56	51	
Ukupan broj radnika		267	218	258	259	238	

U zdravstvenim ustanovama na području opštine Majdanpek u 2022. godini bilo je ukupno 238 zaposlenih, od čega 178 (74,8%) zdravstvenih radnika i saradnika i 55 (23,1%) nezdravstvenih radnika. Prema stepenu stručne sprema bilo je 55 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, a 132 sa višom, srednjom i nižom. Lekara i stomatologa je bilo 52, a farmaceuta i saradnika 3.

Ukupan broj lekara i stomatologa u zdravstvenim ustanovama na području opštine Majdanpek za period 2018/2022.godine. imao je promene u smislu smanjenja za 13,3%. Ukupan broj radnika smanjio se u ovom periodu za 11% (indeks 2022/18.=89%). U ovom periodu se smanjio i broj nemedicinskih radnika (2018.godine – 55, 2022.godine – 51) (Tabela 89).

Tabela 90. Ukupan broj radnika u Zdravstvenom centru Negotin, 2018-2022. godine

Zaposleni (neodređeno i određeno radno vreme)		2018	2019	2020	2021	2022	
Zdravstveni radnici	Visoka stručna sprema	Lekari i stomatolozi	103	106	104	103	104
		Farmaceuti i Saradnici	3	4	3	3	3
		Svega	106	110	107	106	107
	Viša, srednja i niža SS	273	258	254	258	269	
Ukupno	zdravstvenih radnika	379	368	361	364	376	
Nemedicinski radnici		125	127	122	122	119	
Ukupan broj radnika		504	495	483	486	495	

U Zdravstvenom centru Negotin u 2022. godini bilo je ukupno 495 zaposlenih, od čega 376 (75,9%) zdravstvenih radnika i saradnika i 119 (24%) nezdravstvenih radnika. Prema stepenu stručne sprema bilo je 107 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, a 269 sa višom i srednjom (za 40% manje u odnosu na 2018.godinu). Lekara i stomatologa 103. Farmaceuta i saradnika je 3.

Ukupan broj lekara i stomatologa za period 2018-2022.godine povećao se za 1. Broj farmaceuta je ostao isti. Ukupan broj zaposlenih radnika se smanjio u ovom periodu za 2% (indeks 2022/18.=98%).

U ovom periodu smanjio se broj nemedicinskih radnika (2018.godine –125, 2022.godine– 119) za 5%, što je, takođe, doprinelo smanjenju ukupnog broja radnika u Zdravstvenom centru Negotin (Tabela 90).

Tabela 91. Ukupan broj radnika na području Okruga Bor , 2018-2022. godine

Zaposleni (neodređeno i određeno radno vreme)		2018	2019	2020	2021	2022	
Zdravstveni radnici	Visoka stručna sprema	Lekari i stomatolozi	410	404	401	400	387
		Farmaceuti i Saradnici	26	35	34	33	33
		Svega	436	439	435	433	420
	Viša, srednja i niža SS	1098	1056	1072	1075	1068	
Ukupno	zdravstvenih radnika	1534	1495	1507	1508	1488	
Nemedicinski radnici		478	465	465	460	442	
Ukupan broj radnika		2012	1960	1972	1968	1930	

Na području okruga Bor u 2022. godini bilo je ukupno 1.930 zaposlenih, od čega 1.488 (77%) zdravstvenih radnika i saradnika i 442 (23%) nezdravstvenih radnika, što nam ukazuje na smanjenje kadara u poslednjim godinama posmatranog perioda. Prema stepenu stručne sprema bilo je 420 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, a 1068 sa višom, srednjom i nižom. Lekara i stomatologa je bilo 387, farmaceuta i saradnika 33.

Ukupan broj lekara i stomatologa za period 2018-2022.godine smanjio se za 6% (indeks 2022/18.=94%). Broj farmaceuta i saradnika se, u istom periodu povećao za 33% (indeks 2022/18.=133%). Ukupan broj radnika zaposlenih na području okruga Bor smanjio se u ovom periodu za 4% (indeks 2022/18.=96%). U ovom periodu smanjio se i broj nemedicinskih radnika (2018.godine – 478, 2022.godine – 442) za 7%, što je, takođe, doprinelo smanjenju ukupnog broja radnika (Tabela 91).

3. 2 Rad i korišćenje zdravstvenih kapaciteta

3.2.1 Rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite

Primarnu zdravstvenu zaštitu u 2022. godini na teritoriji opštine Bor pružao je DZ Bor.

U analizi korišćenja vanbolničke zdravstvene zaštite, parametri koji su odabrani za evaluaciju procenjivani su u odnosu na standarde određene *Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe* („Sl. glasnik RS br. 43/2006, 112/09, 50/10, 79/11, 10/12, 119/12, i 22/2013).

Služba opšte medicine

U službi opšte medicine na teritoriji opštine Bor 2022. godine bilo je zaposleno 22 lekara i 24 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 92). Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine varirao je u posmatranim godinama, tako da 2022. iznosi 1.531 korisnika, propisani normativ: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Tabela 92. Kadrovi i posete u službi opšte medicine DZ Bor, 2018-2022. god.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		37139	36637	36128	35486	33702
Broj lekara		25	26	28	22	22
Broj korisnika na 1 lekara		1486	1409	1290	1613	1531
Broj medicinskih sestara		36	38	29	37	24
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,4	1,5	1	1,7	1
Broj poseta lekaru	Ukupno	185311	195443	173722	230833	225001
	% preventivnih pregleda	0,4	0,6	0,4	0	0,08
	Dnevno po lekaru	33,7	34,1	28,2	47,7	46,5
	Po korisniku	5	5,3	4,8	6,5	6,7

Stanovnici su, u proseku tokom 2022.godine, posećivali lekara službe opšte medicine 7 puta godišnje (Tabela 92). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 46,5 poseta dnevno, što je više od propisanog normativa (normativ: 35 poseta na dan). Godine 2022.i 2021 opterećenost lekara je bila najveća za posmatrani period dok najnižu opterećenost lekara beležimo tokom 2020.godine kada je iznosila 28,2.

Tabela 93. Kadrovi i posete u službi opšte medicine DZ Kladovo, 2018-2022. god.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		15903	15629	15359	15095	15034
Broj lekara		13	12	13	15	15
Broj korisnika na 1 lekara		1223	1302	1181	1006	1002
Broj medicinskih sestara		14	14	14	15	16
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,1	1,2	1	1	1
Broj poseta lekaru	Ukupno	78620	70710	61159	67509	60263
	% preventivnih pregleda	2,5	2,5	0,9	0,6	0,8
	Dnevno po lekaru	27,5	26,8	21,4	20,4	18,3
	Po korisniku	5,0	4,5	3,9	4,7	4,0

U službi opšte medicine DZ Kladovo 2022. godine bilo je zaposleno 15 lekara i 16 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 93). Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara je oko 1:1. Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine smanjivao se u poslednjim godinama, posmatranog perioda tako da 2022. iznosi 1002 korisnika, ispod normativa: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Stanovnici su, u proseku, posećivali lekara službe opšte medicine DZ Kladovo 4 puta godišnje (Tabela 93). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 18,3 poseta dnevno. Prethodnih godina u posmatranom periodu opterećenost lekara je bila nešto veća, 2018.godine 27,5.

Tabela 94. Kadrovi i posete u službi opšte medicine DZ Majdanpek, 2018-2022. god.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		13842	13626	13413	13145	12340
Broj lekara		17	17	17	18	15
Broj korisnika na 1 lekara		814	801	789	730	822
Broj medicinskih sestara		39	48	41	42	46
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		2,3	2,8	2,4	2,3	3,1
Broj poseta lekaru	Ukupno	96898	82135	70132	80199	79028
	% preventivnih pregleda	1	1,8	0,7	0,2	0,1
	Dnevno po lekaru	26,0	21,9	18,7	20,2	23,9
	Po korisniku	7,0	6,0	5,2	6,1	6,4

U službi opšte medicine DZ Majdanpek 2022. godine bilo je zaposleno 15 lekara i 46 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 94). Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara je oko 1:3,1. Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine povećao se u poslednjoj godini posmatranog perioda, tako da 2022. iznosi 822 korisnika, ispod normativa: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Stanovnici su, u proseku, posećivali lekara službe opšte medicine 6 puta godišnje (Tabela 94). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 24 poseta dnevno. U posmatranom periodu prethodnih godina opterećenost lekara je bila najveća, 2018.godine kada je iznosila 26 poseta dnevno po lekaru.

Tabela 95. Kadrovi i posete u službi opšte medicine DZ Negotin, 2018-2022. god.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		27939	27455	26950	26340	24571
Broj lekara		17	18	23	22	20
Broj korisnika na 1 lekara		1643	1525	1171	1197	1228
Broj medicinskih sestara		29	25	25	26	26
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,7	1,4	1	1,2	1,3
Broj poseta lekaru	Ukupno	111288	86193	70959	103865	81609
	% preventivnih pregleda	0,4	0,9	0	0,1	0,04
	Dnevno po lekaru	29,7	21,7	14	21,5	18,5
	Po korisniku	4,0	3,1	2,6	3,9	3,3

U službi opšte medicine DZ Negotin 2022.godine bilo je zaposleno 20 lekara i 26 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 95). Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara je oko 1:1,3. Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine 2022. iznosi 1.228 korisnika, iznad normativa: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Stanovnici su, u proseku, posećivali lekara službe opšte medicine 3 puta godišnje (Tabela 95). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 18 posete dnevno. U posmatranom periodu prethodnih godina opterećenost lekara je bila najmanja, 2020.godine i iznosila je 14.

Tabela 96. Kadrovi i posete u službi opšte medicine na području okruga Bor, 2018-2022. god.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		94823	93347	91850	90066	85647
Broj lekara		72	73	81	77	72
Broj korisnika na 1 lekara		1317	1278	1133	1169	1189
Broj medicinskih sestara		118	125	109	120	112
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,6	1,7	1,3	1,6	2,7
Broj poseta lekaru	Ukupno	472117	434481	375972	482406	445901
	% preventivnih pregleda	1	1,2	0,5	0,1	0,2
	Dnevno po lekaru	29,8	27	21	28,4	28,1
	Po korisniku	5,0	4,6	4,1	5,4	5,2

U službama opšte medicine Okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 72 lekara i 112 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 96). Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara je oko 1:2,7. Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine varirao je tako da 2022. iznosi 1.189 korisnika, ispod normativa: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Stanovnici su, u proseku, posećivali lekara službe opšte medicine 5 puta godišnje (Tabela 96). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 28 poseta dnevno. U posmatranom periodu prethodnih godina opterećenost lekara je bila veća, 2018.godine je iznosila 30 posete dnevno po lekaru.

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

U službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta na teritoriji opštine Bor 2022. godine bila su zaposlena 5 lekara i 6 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 97). Broj lekara u periodu 2018-2022.godine u službi nije znatno varirao, tako da odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara u ovom periodu je skoro nepromenljiv sem u 2021 i 2022.godini je 1:1,2 (Tabela 97).

Tabela 97. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Bor, 2018-2022.godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		2891	2811	2720	2647	2079
Broj lekara		6	6	6	5	5
Broj korisnika na 1 lekara		481	468	453	529	415
Broj medicinskih sestara		6	6	6	6	6
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,0	1,0	1,0	1,2	1,2
Broj poseta lekaru	Ukupno	30309	28332	21468	25112	26496
	% preventivnih pregleda	32	28,5	26,1	29,1	9,9
	Dnevno po lekaru	23,0	21,5	16,2	22,8	24
	Po korisniku	10,5	10,1	7,9	9,4	12,7

Broj predškolske dece na jednog lekara u 2022.godini iznosio je 415. Prema *Pravilniku* treba obezbediti jednog pedijatra i jednu pedijatrijsku sestru za 850 dece uzrasta 0-6 godina, a na dva ovakva tima još jednu pedijatrijsku sestru.

Dete starosti 0-6 godina, 2022.godine, je prosečno, 13 puta posetilo pedijatra primarne zdravstvene zaštite. Udeo preventivnih aktivnosti u 2022.godini je iznosio 9,9%(Tabela 97). Broj poseta po lekaru je varirao tokom posmatranog perioda i bio je ispod normativom predvidjenog broja: 22 po jednom danu . U 2022.godini svaki lekar u službi imao je oko 24 poseta/pregleda dnevno.

Tabela 98. Kadrovi i posete u službama za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Kladovo, 2018-2022.godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		885	866	830	814	682
Broj lekara		1	1	1	1	1
Broj korisnika na 1 lekara		885	866	830	814	682
Broj medicinskih sestara		2	2	2	2	2
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		2,0	2,0	2,0	2	2
Broj poseta lekaru	Ukupno	9154	9022	5398	7301	8841
	% preventivnih pregleda	33,1	29,3	37,5	27,8	11,53
	Dnevno po lekaru	41,6	41	24,5	33,2	40,1
	Po korisniku	10,3	10,4	6,5	8,9	7,7

U službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Kladovo 2022. godine bio je zaposlen 1 lekar i 2 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 98). Broj lekara u periodu 2018-2022.godine u službi je konstantan 1, kao i odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara u 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022. godini 1:2 (Tabela 98).

U DZ Kladovo broj predškolske dece na jednog lekara u 2022.godini iznosio je 682. Prema *Pravilniku* treba obezbediti jednog pedijatra i jednu pedijatrijsku sestru za 850 dece uzrasta 0-6 godina, a na dva ovakva tima još jednu pedijatrijsku sestru.

Dete starosti 0-6 godina, 2022.godine, je prosečno 8 puta posetilo pedijatra primarne zdravstvene zaštite. Udeo preventivnih aktivnosti u 2022.godini iznosio je 11.53%. Broj poseta po lekaru je varirao tokom posmatranog perioda i bio je iznad normativom predvidjenog broja: 30 po jednom danu (2018, 2019, 2022 godine) sem u 2020.i 2021.godini. U 2022.godini svaki lekar u službi imao je oko 40 poseta/pregleda dnevno.

Tabela 99. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Majdanpek, 2018-2022.godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		804	800	789	784	646
Broj lekara		3	3	2	2	2
Broj korisnika na 1 lekara		268	267	394	392	323
Broj medicinskih sestara		3	4	3	3	3
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,0	1,3	1,5	1,5	1,5
Broj poseta lekaru	Ukupno	10322	9798	5266	7043	7973
	% preventivnih pregleda	16,3	16,9	17,1	11,6	7,22
	Dnevno po lekaru	15,6	14,8	12	16	18,1
	Po korisniku	12,8	12,2	6,7	8,9	12,3

U službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Majdanpek 2022. godine bilo je zaposleno 2 lekara i 3 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 99). Broj lekara u periodu 2018-2022.godine u službi je konstantan 3 u 2018 i 2019.godini, a u 2020, 2021.i 2022.godine kada se smanjio i iznosio je 2 lekara kao i odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara u ovom periodu 1:1,0, odnosno 2020, 2021 i 2022.godine 1:1,5 (Tabela 99).

Broj predškolske dece DZ Majdanpek na jednog lekara u 2022. Godini iznosio je 323 .Prema *Pravilniku* treba obezbediti jednog pedijatra i jednu pedijatrijsku sestru za 850 dece uzrasta 0-6 godina, a na dva ovakva tima još jednu pedijatrijsku sestru.

Dete starosti 0-6 godina, 2022.godine, je prosečno, 18 puta posetilo pedijatra primarne zdravstvene zaštite, najveći broj ovih poseta je zabeležen 2018.godine 18. Udeo preventivnih aktivnosti se smanjio u 2022. godini u odnosu na predhodni period i iznosio je 7%.

Tabela 100. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Negotin, 2018-2022.godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		1445	1377	1300	1241	1770
Broj lekara		3	2	2	2	2
Broj korisnika na 1 lekara		481	688	650	620	885
Broj medicinskih sestara		7	6	6	6	4
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		2,3	3	3	3	2
Broj poseta lekaru	Ukupno	15664	14574	8445	9577	10651
	% preventivnih pregleda	20,1	22,6	17,1	19,7	14,65
	Dnevno po lekaru	23,7	33,1	19,2	21,8	24,2
	Po korisniku	10,8	10,6	6,5	7,7	6

U službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta DZ Negotin 2022. godine bilo je zaposleno 2 lekara i 4 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 100).

Broj predškolske dece DZ Negotin na jednog lekara tokom 2022.godine iznosio je 885. Prema *Pravilniku* treba obezbediti jednog pedijatra i jednu pedijatrijsku sestru za 850 dece uzrasta 0-6 godina, a na dva ovakva tima još jednu pedijatrijsku sestru.

Dete starosti 0-6 godina, 2022.godine, je, prosečno, 20-24 puta posetilo pedijatra primarne zdravstvene zaštite, najmanji broj ovih poseta je zabeležen 2020.godine. Udeo preventivnih aktivnosti u 2022.godini iznosio je 14,6%. Broj poseta po lekaru je varirao tokom posmatranog perioda .Broj poseta lekaru po korisniku je u 2022. godini iznosio 6.

Tabela 101. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta na području okruga Bor , 2018-2022.godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		6025	5854	5639	5486	5177
Broj lekara		13	12	11	11	9
Broj korisnika na 1 lekara		463	487	512	498	575
Broj medicinskih sestara		18	18	17	17	15
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,4	1,5	1,5	1,5	1,6
Broj poseta lekaru	Ukupno	65449	61726	40577	49033	53961
	% preventivnih pregleda	26,8	25,3	24,6	24,6	10,71
	Dnevno po lekaru	22,9	23,4	16,7	20,3	20,7
	Po korisniku	10,9	10,5	7,2	8,9	9

U službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta na području okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 9 lekara i 15 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 101). Broj lekara u 2022.godini u službi je smanjen za 4 lekara u odnosu na 2018.godinu. Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara u 2018. godini je iznosio 1:1,4, a u 2022. godini 1:1,6 (Tabela 101).

Broj predškolske dece na jednog lekara povećao se u odnosu na prve tri godine posmatranog perioda sa 463 na 575 (u periodu 2018-2022.god.). Prema *Pravilniku* treba obezbediti jednog pedijatra i jednu pedijatrijsku sestru za 850 dece uzrasta 0-6 godina, a na dva ovakva tima još jednu pedijatrijsku sestru.

Dete starosti 0-6 godina, 2022.godine je, prosečno 9 puta posetilo pedijatra primarne zdravstvene zaštite. Udeo preventivnih aktivnosti je bio namanji u poslednjoj 2022.godini. i iznosio je 10,71. Broj poseta po lekaru je varirao tokom posmatranog perioda. U 2022.godini svaki lekar u službi imao je oko 21 poseta/pregleda dnevno, dok je u 2018.godini ovaj broj poseta bio najviši i iznosio je 22.

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na teritoriji opštine Bor 2022. godine bilo je zaposleno 3 lekara i 8 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 102). Broj dece na jednog lekara ove službe kretao se od 1047-2018.godine do 1688 deteta na jednog lekara 2022.godine. Prema važećem *Pravilniku* treba obezbediti jednog lekara za 1.500 dece uzrasta 7-18 godina, a na deset ovakvih timova još jednu višu medicinsku sestru.

Tabela 102. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Bor, 2018-2022. Godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		5236	5191	5135	5060	5064
Broj lekara		5	4	4	4	3
Broj korisnika na 1 lekara		1047	1297	1283	1265	1688
Broj medicinskih sestara		8	8	7	8	8
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,6	2	1,7	2	2,6
Broj poseta lekaru	Ukupno	27315	29341	16875	17550	21177
	% preventivnih pregleda	8,4	7,4	9,4	11,3	10,24
	Dnevno po lekaru	24,8	33,3	19,2	19,9	32
	Po korisniku	5,2	5,6	3,3	3,5	4

Prosečan broj poseta po detetu školskog uzrasta DZ Bor za petogodišnji period se kreće oko 5 (Tabela 102). Broj poseta/pregleda po lekaru je varirao, u posmatranom periodu, a 2022.godine iznosi oko 32, što je više od normativa: 30 na dan. Udeo preventivnih aktivnosti je promenljiv. Poslednje, 2022.godine iznosi oko 10,24%.

Tabela 103. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Kladovo, 2018-2022. Godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		1855	1841	1813	1756	1719
Broj lekara		2	2	2	2	1
Broj korisnika na 1 lekara		927	920	906	878	859
Broj medicinskih sestara		2	1	1	1	1
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,0	1,0	1,0	1	1
Broj poseta lekaru	Ukupno	10107	10540	6200	6112	9250
	% preventivnih pregleda	11,0	10,7	15,3	1,0	20,5
	Dnevno po lekaru	22,9	23,9	14,1	13,9	21
	Po korisniku	5,5	5,7	3,5	3,5	5

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Kladovo 2022. godine bilo je zaposleno 1 lekara i 1 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 103). Broj dece na jednog lekara ove službe kretao se od 927 u 2018.godini do 859 u 2022.godini. Prema važećem *Pravilniku* treba obezbediti jednog lekara za 1.500 dece uzrasta 7-18 godina, a na deset ovakvih timova još jednu višu medicinsku sestru.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Kladovo, prosečan broj poseta po detetu se kreće od 5 puta (Tabela 103). Broj poseta/pregleda po lekaru je varirao, 2022. godine iznosi oko 21, normativ: 30 na dan, dok je 2018.godine broj poseta po lekaru bio nešto veći 23. Udeo preventivnih aktivnosti je neznatno promenljiv od jedne do druge godine, tako da je od 2018. godine i 2019 bio oko 11% dok se u 2020.godini procenat preventivnih pregleda povećao na 15,3%, da bi taj procenat tokom 2021.godine. bio u velikom padu i iznosio je 1%. Poslednje 2022.godine udeo preventivnih pregleda je bio najviši i iznosio je 20,5%.

Tabela 104. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Majdanpek, 2018-2022. Godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		1791	1748	1691	1623	1573
Broj lekara		5	5	4	3	1
Broj korisnika na 1 lekara		358	349	422	541	1573
Broj medicinskih sestara		6	6	6	6	6
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,2	1,2	1,5	2	6
Broj poseta lekaru	Ukupno	9438	8599	4601	5470	6002
	% preventivnih pregleda	13,0	12,6	24,5	17,6	15,2
	Dnevno po lekaru	8,6	7,8	5,2	8,3	18,1
	Po korisniku	5,2	4,9	2,7	3,4	3

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Majdanpek 2022. godine bilo je zaposlen 1 lekar i 6 zdravstveni radnik sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 104). Broj dece na jednog lekara ove službe kretao se od 349 u 2019.godini do 1573 u 2022.godini. Prema važećem *Pravilniku* treba obezbediti jednog lekara za 1.500 dece uzrasta 7-18 godina, a na deset ovakvih timova još jednu višu medicinsku sestru.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Majdanpek, prosečan broj poseta po detetu se kreće oko 4 (Tabela 104). Broj poseta/pregleda po lekaru je varirao, u smislu smanjenja poslednjih godina, 2020.godine iznosi oko 5,2 dok je 2022.godine broj poseta po lekaru bio veći i iznosio je 18,1. Udeo preventivnih aktivnosti je izrazito promenljiv od jedne do druge godine, tako da je 2018. godine bio 13% dok je u 2022.godini procenat preventivnih pregleda iznosio 15,2%.

Tabela 105. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Negotin, 2018-2022. Godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		3270	3175	3082	2980	1920
Broj lekara		4	4	3	3	3
Broj korisnika na 1 lekara		818	793	1027	993	640
Broj medicinskih sestara		5	4	5	4	5
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,3	1	1,7	1,3	1,7
Broj poseta lekaru	Ukupno	16234	15793	7885	8546	10094
	% preventivnih pregleda	5,0	8,5	13,5	4,3	5,9
	Dnevno po lekaru	18,4	17,9	12	12,9	15,3
	Po korisniku	5,0	5,0	2,5	2,9	5,3

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Negotin 2022. godine bilo je zaposleno 3 lekara i 5 zdravstveni radnik sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 105). Broj dece na jednog lekara ove službe varirao je i kretao se od 818 u 2018.godini do 640 u 2022.godini. Prema važećem *Pravilniku* treba obezbediti jednog lekara za 1.500 dece uzrasta 7-18 godina, a na deset ovakvih timova još jednu višu medicinsku sestru.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta DZ Negotin, prosečan broj poseta po detetu se kreće oko 2-5 (Tabela 106). Broj poseta/pregleda po lekaru je varirao, u smislu smanjenja poslednjih godina, 2020.i 2021.godine iznosi oko 12 dok je 2018.godine broj poseta po lekaru bio veći i iznosio je 18,4, a u poslednjoj 2022.godini ovaj broj je iznosio 15,3. Udeo preventivnih aktivnosti je izrazito promenljiv od jedne do druge godine, tako da je 2018. godine bio 5% dok je u 2022.godini procenat preventivnih pregleda iznosio 5,9%.

Tabela 106. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na području Okruga Bor, 2018-2022. Godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		12152	11955	11721	11419	10276
Broj lekara		16	15	13	12	9
Broj korisnika na 1 lekara		759	797	901	951	1141
Broj medicinskih sestara		21	19	19	19	20
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,3	1,2	1,5	1,6	2,2
Broj poseta lekaru	Ukupno	63094	64273	35561	37678	46523
	% preventivnih pregleda	8,6	8,9	13,3	8,9	11,9
	Dnevno po lekaru	17,9	19,5	17	14,3	23,5
	Po korisniku	5,2	5,4	3,0	3,3	4,5

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na području Okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 9 lekara i 20 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 106). Broj dece na jednog lekara ove službe kretao se od 759 u 2018. godini do 1141 dece na jednog lekara u 2022.godini. Prema važećem *Pravilniku* treba obezbediti jednog lekara za 1.500 dece uzrasta 7-18 godina, a na deset ovakvih timova još jednu višu medicinsku sestru.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na području okruga Bor, prosečan broj poseta po detetu se kreće do 4 (Tabela 106). Broj poseta/pregleda po lekaru je varirao, 2022.godine iznosi oko 23, dok je 2018.godine broj poseta po lekaru iznosio je 18 Udeo preventivnih aktivnosti je promenljiv, tako da je 2018. godine bio 8,6% dok je u 2022.godini procenat preventivnih pregleda iznosio 12%.

Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na području opštine Bor 2022. godine bila su zaposlena 3 lekara i 5 medicinske sestre (odnos 1:1,7). Ovaj odnos u predhodnom periodu je iznosio 1:1. U periodu 2018-2022.godine varira prosečan broj korisnika na jednog lekara i u 2022. godini iznosi 6053 (*Pravilnik* preporučuje odnos od 6500 žena starijih od 15 godina na jednog ginekologa i jednu ginekološko-akušersku sestru, a na tri ovakva tima još jednu sestru) (Tabela 107).

Tabela 107. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Bor, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj žena starijih od 15 godina		20061	19844	19594	19277	18160
Broj lekara		4	4	4	3	3
Broj korisnika na 1 lekara		5015	4961	4898	6426	6053
Broj medicinskih sestara		4	4	4	4	5
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,0	1,0	1,0	1,3	1,7
Broj poseta lekaru	Ukupno	10920	8551	6097	5136	5537
	% preventivnih pregleda	57,8	66,1	66,5	66,9	72,9
	Dnevno po lekaru	12,4	9,7	6,9	7,8	8,4
	Po korisniku	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3

Prosečan broj poseta po jednoj ženi se kreće između 0,3 i 0,5, u 2022.godine je 0,3, što znači da je svaka četvrta ženska osoba starija od 15 godina jednom posetila ginekologa. Opterećenost ginekologa primarne zdravstvene zaštite na teritoriji opštine Bor, u poslednjih pet godina, kretala se između 7 poseta i 12 poseta/pregleda dnevno. Gotovo više od polovine poseta pripada preventivi (Tabela 107). U 2022.godini broj poseta dnevno po ginekologu bio je oko 8,4 (normativ – 30 poseta na dan po ginekologu).

Tabela 108. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Kladovo, 2018- 2022. godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj žena starijih od 15 godina		8519	8382	8252	8115	8008
Broj lekara		1	1	1	1	1
Broj korisnika na 1 lekara		8519	8382	8252	8115	8008
Broj medicinskih sestara		2	2	2	2	2
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		2,0	2,0	2,0	2	2
Broj poseta lekaru	Ukupno	5696	6032	5284	5668	5182
	% preventivnih pregleda	37,5	38,3	41,7	42,2	41,8
	Dnevno po lekaru	25,9	27,4	24	25,8	23,5
	Po korisniku	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6

U službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Kladovo 2022. godine bio je zaposlen 1 lekar i 2 medicinske sestre (odnos 1:2).U periodu 2018-2022.godine varira prosečan broj korisnika na jednog lekara i u 2022. godini iznosi 8.008 (*Pravilnik* preporučuje odnos od 6500 žena starijih od 15 godina na jednog ginekologa i jednu ginekološko-akušersku sestru, a na tri ovakva tima još jednu sestru) (Tabela 108).

Prosečan broj poseta po jednoj ženi je konstantan 0,7, sem u 2022.godini 0,6. Opterećenost ginekologa primarne zdravstvene zaštite u DZ Kladovo u 2022.godini je iznosila 24. Nešto manje od polovine poseta pripada preventivnim pregledima, 2022.godine 41,8%, a 2018.godine 37,5%

(Tabela 108). U 2021.godini broj poseta dnevno po ginekologu bio je oko 26 (normativ – 30 poseta na dan po ginekologu).

Tabela 109. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Majdanpek, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj žena starijih od 15 godina		7272	7167	7072	6935	6479
Broj lekara		2	2	1	2	2
Broj korisnika na 1 lekara		3636	3583	7072	3467	3239
Broj medicinskih sestara		2	2	2	2	2
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,0	1,0	2,0	1	1
Broj poseta lekaru	Ukupno	3892	3573	2844	3489	3282
	% preventivnih pregleda	33,9	32,1	34,2	34,4	34,1
	Dnevno po lekaru	8,8	8,1	13	7,9	7,5
	Po korisniku	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5

U službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Majdanpek 2022. godine bilo je zaposleno 2 lekar i 2 medicinska sestra (odnos 1:1,0).. U periodu 2018-2022.godine varira prosečan broj korisnika na jednog lekara i u 2022. godini iznosi 3.239 (*Pravilnik* preporučuje odnos od 6500 žena starijih od 15 godina na jednog ginekologa i jednu ginekološko-akušersku sestru, a na tri ovakva tima još jednu sestru) (Tabela 109).

Prosečan broj poseta po jednoj ženi se kreće između 0,4 i 0,5, a 2022.godine je 0,5. Opterećenost ginekologa primarne zdravstvene zaštite DZ Majdanpek, u poslednjih pet godina, kretala se između 7 poseta i 13 poseta/pregleda dnevno. Oko 34% poseta tokom 2022. godine pripada preventivnim pregledima, (Tabela 109). U 2022.godini broj poseta dnevno po ginekologu bio je oko 7,5 (normativ – 30 poseta na dan po ginekologu).

Tabela 110. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Negotin, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj žena starijih od 15 godina		15145	14835	14526	14185	13179
Broj lekara		3	3	3	3	3
Broj korisnika na 1 lekara		5048	4945	4842	4728	4393
Broj medicinskih sestara		4	5	4	3	3
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,3	1,6	1,3	1	1
Broj poseta lekaru	Ukupno	9617	6903	4590	4919	5320
	% preventivnih pregleda	37,4	43,7	48,2	52,9	46,3
	Dnevno po lekaru	14,6	10,5	7	7,5	8,6
	Po korisniku	0,6	0,5	0,3	0,4	0,4

U službi za zdravstvenu zaštitu žena DZ Negotin 2022. godine bilo je zaposleno 3 lekara i 3 medicinske sestre (odnos 1:1). U periodu 2018-2022.godine varira prosečan broj korisnika na jednog lekara i u 2022. godini iznosi 4.393 (*Pravilnik* preporučuje odnos od 6500 žena starijih od 15 godina na jednog ginekologa i jednu ginekološko-akušersku sestru, a na tri ovakva tima još jednu sestru) (Tabela 110).

Prosečan broj poseta po jednoj ženi se kreće između 0,3 i 0,6, a 2022.godine je 0,4. Opterećenost ginekologa primarne zdravstvene zaštite DZ Negotin, u poslednjih pet godina, kretala se između 7 poseta i 15 poseta/pregleda dnevno. Preko 40% poseta pripada preventivnim pregledima,

2021.godine 52,9%, a 2019.godine 43,7% (Tabela 99). U 2022.godini broj poseta dnevno po ginekologu bio je oko 46,3 (normativ – 30 poseta na dan po ginekologu)

Tabela 111. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Okruga Bor, 2018-2022.godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj žena starijih od 15 godina		50997	50228	49444	48512	45826
Broj lekara		10	10	9	9	9
Broj korisnika na 1 lekara		5099	5022	5493	5391	5091
Broj medicinskih sestara		12	13	12	11	12
Broj medicinskih sestara na 1 lekara		1,2	1,3	1,3	1,2	1,3
Broj poseta lekaru	Ukupno	30125	25059	18815	19212	19321
	% preventivnih pregleda	44,4	48,4	50,2	50,1	50,6
	Dnevno po lekaru	13,7	11,4	9,5	9,7	9,7
	Po korisniku	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Okruga Bor, 2022. godine bilo je zaposleno 9 lekar i 12 medicinskih sestri (odnos 1:1,3). Ovaj odnos je u 2018. godini iznosio 1:1,2. U periodu 2018-2022.godine varira prosečan broj korisnika na jednog lekara u 2022. godini iznosi 5.091, dok je u 2018.godini iznosio 5099. (*Pravilnik* preporučuje odnos od 6500 žena starijih od 15 godina na jednog ginekologa i jednu ginekološko-akušersku sestru, a na tri ovakva tima još jednu sestru) (Tabela 111).

Prosečan broj poseta po jednoj ženi se kreće između 0,4 i 0,6 u 2022.godini 0,4. Opterećenost ginekologa primarne zdravstvene zaštite Okruga Bor u poslednjih pet godina, kretala se između 9 i 14 poseta/pregleda dnevno. Preko 40 % poseta pripada preventivnim pregledima, 2022.godine 50,6% , a 2018.godine 44,4% (Tabela 111). U 2022.godini broj poseta dnevno po ginekologu bio je oko 9,7 (normativ – 30 poseta na dan po ginekologu).

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba DZ Bor 2022. godine bilo je 13 zaposlenih stomatologa i 16 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 1,4 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 112). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom period, i u 2022.godini je iznosio 3.713 po jednom stomatologu, a najveći 2018.godine 3.482 po stomatologu.

Tabela 112. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba DZ Bor, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		45266	44639	43983	43193	40851
Broj stomatologa		13	13	13	13	11
Broj korisnika na 1 stomatologa		3482	3433	3383	3322	3713
Broj medicinskih sestara		18	15	15	15	16
Broj medicinskih sestara na 1stomatologa		1,4	1,2	1,2	1,2	1,4
Broj poseta stomatologu	Ukupno	30625	32988	21898	18774	20668
	% preventivnih pregleda	6,7	7,1	7,8	8,7	9,4
	Dnevno po lekaru	10,7	11,5	7,6	6,6	8,5
	Po korisniku	0,7	0,7	0,5	0,4	0,5

Broj poseta u periodu od 2018-2022.godine po korisniku je manji od jedan, i 2022. godine je iznosio 0,5. Svaki stomatolog je imao od 6 do 10 pregleda dnevno; 2022.godine prosek je 8,5 (normativ – u dečjoj i preventivnoj stomatologiji 12 poseta na dan, a u opštoj stomatologiji – 15). Učešće preventivnih pregleda je u 2022.godini iznosio 9,4%.

Tabela 113. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba DZ Kladovo, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		18643	18332	18002	17665	17435
Broj stomatologa		3	3	3	3	3
Broj korisnika na 1 stomatologa		6214	6110	6000	5888	5811
Broj medicinskih sestara		4	4	4	4	4
Broj medicinskih sestara na 1stomatologa		1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Broj poseta stomatologu	Ukupno	2380	2349	1200	935	2117
	% preventivnih pregleda	11,3	12,5	6,7	6,3	12,2
	Dnevno po lekaru	3,6	3,5	1,8	1,4	3,2
	Po korisniku	0,3	0,1	0,06	0,05	0,1

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba DZ Kladovo 2022. godine bilo je 3 zaposlena stomatologa i 4 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 1,3 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 113). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom periodu i u 2022.godini je bio 5.811 po jednom stomatologu, a 2018.godine 6.214 po stomatologu.

Broj poseta u periodu od 2018-2022.godine po korisniku je manji od jedan, i 2022. godine je 0,1. Svaki stomatolog je imao od 2 do 4 pregleda dnevno; 2022.godine prosek je 3,2 (normativ – u dečjoj i preventivnoj stomatologiji 12 poseta na dan, a u opštoj stomatologiji – 15). Procenat preventivnih pregleda u odnosu na ukupne preglede je u 2018.godinu 11,3, a u 2022.godini je iznosio 12,2%.

Tabela 114. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba DZ Majdanpek, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		16437	16174	15893	15552	14559
Broj stomatologa		4	3	3	3	3
Broj korisnika na 1 stomatologa		4109	5391	5297	5184	4853
Broj medicinskih sestara		4	4	4	3	3
Broj medicinskih sestara na 1stomatologa		1,0	1,3	1,3	1	1
Broj poseta stomatologu	Ukupno	6327	6305	4417	3215	3472
	% preventivnih pregleda	5,2	3,9	3,9	6,7	5,1
	Dnevno po lekaru	7,2	9,5	7	4,9	5,3
	Po korisniku	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba DZ Majdanpek 2022. godine bilo je 3 zaposlenih stomatologa i 3 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 1 zubni tehničar sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 114). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom periodu i u 2022.godini je 4.853 po jednom stomatologu.

Broj poseta u periodu od 2018-2022.godine po korisniku je manji od jedan , i 2022. godine je 0,2. Svaki stomatolog je imao od 5 do 9 pregleda dnevno; 2022.godine prosek je 5,3 (normativ – u dečjoj i preventivnoj stomatologiji 12 poseta na dan, a u opštoj stomatologiji – 15). Procenat preventivnih pregleda u odnosu na ukupne preglede je u 2018.godini iznosio 5,2% i u 2022.godini iznosi 5,1%.

Tabela 115. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba DZ Negotin, 2018-2022. godine

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		32654	32007	31332	30561	28261
Broj stomatologa		5	5	4	3	4
Broj korisnika na 1 stomatologa		6530	6401	7833	10187	7065
Broj medicinskih sestara		9	9	5	8	8
Broj medicinskih sestara na 1stomatologa		1,8	1,8	1,3	2,7	2
Broj poseta stomatologu	Ukupno	5562	4632	3140	2817	3884
	% preventivnih pregleda	3,2	1,5	2,0	10,6	10,6
	Dnevno po lekaru	5,1	4,2	3,6	4,3	4,4
	Po korisniku	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba DZ Negotin 2022. godine bilo je 4 zaposlenih stomatologa i 8 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 2 zubni tehničar sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 115). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom periodu i u 2022.godini je iznosio 7065 po jednom stomatologu.

Broj poseta u periodu od 2018-2022.godine po korisniku je manji od jedan , i 2022. godine je 0,1. Svaki stomatolog je imao od 4 do 5 pregleda dnevno; 2022.godine prosek je 4,4 (normativ – u dečjoj i preventivnoj stomatologiji 12 poseta na dan, a u opštoj stomatologiji – 15). Procenat preventivnih pregleda u odnosu na ukupne preglede je u 2018.godinu iznosio 3,2% ,2022.godine je iznosio 10,6%.

Tabela 116. Kadrovi i posete u službi za zdravstvenu zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba na području Okruga Bor, 2018-2022. godine.

Parametri		2018	2019	2020	2021	2022
Broj korisnika		113000	111152	109210	106971	101100
Broj stomatologa		25	24	23	22	21
Broj korisnika na 1 stomatologa		4520	4631	4748	4862	4814
Broj medicinskih sestara		35	32	32	30	31
Broj medicinskih sestara na 1stomatologa		1,4	1,3	1,4	1,4	1,5
Broj poseta stomatologu	Ukupno	44894	46274	30655	19212	30141
	% preventivnih pregleda	6,3	6,4	6,6	8,6	9,3
	Dnevno po lekaru	8,2	8,7	6,1	4	6,5
	Po korisniku	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba na području Okruga Bor 2022. godine bio je 21 zaposleni stomatolog i 31 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 1,5 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 116). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom periodu i u 2022.godini je 4.814 po jednom stomatologu.

Broj poseta u periodu od 2018-2022.godine po korisniku je manji od jedan i tokom svih godina je iznosio 0,4, sem u 2020.i 2022.godini 0,3, i 2021.godini 0,2. Svaki stomatolog je imao od 4 do 9 pregleda dnevno; 2022.godine prosek je 6 (normativ – u dečjoj i preventivnoj stomatologiji 12 poseta na dan, a u opštoj stomatologiji – 15). Procenat preventivnih pregleda u odnosu na ukupne preglede u 2018.godinu je iznosio 6,3% dok u 2022.godini iznosi 9,3%, .

3.2.2 Rad i korišćenje bolničke zdravstvene zaštite

Bolnička (stacionarna) zdravstvena zaštita na području opštine Bor u 2022. ostvarivala se kroz rad Opšte bolnice Bor.

Broj postelja se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 310 postelja.

U Opštoj bolnici Bor najveći broj zaposlenih lekara –101 je registrovan na kraju 2018.i 2022.godine (od toga oko 85,1% i 71,3% specijalista).

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2021.godine. Te godine je radilo njih 362, a odnos lekara i medicinskih sestara bio je 1:2,6. U 2018.godini broj medicinskih sestara-tehničara je bio najmanji i iznosio je 361 (Tabela 117).

Prosečno, na nivou opštine Bor u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 32 lekara i 114 medicinskih sestara/tehničara.

Tabela 117. Rad i korišćenje bolničke zdravstvene zaštite na teritoriji opštine Bor u periodu 2018-2022. Godine.

Parametri	2018	2019	2020	2021	2022
Broj lekara	101	98	99	97	101
% specijalista	85,1	85,7	82,3	75,2	71,3
Viša, srednja i niža SS	361	361	360	362	355
Broj postelja	310	310	310	310	310
Bolesnički dani	71569	69492	46031	46276	46637
Broj ispisanih pacijenata	8622	8935	5858	5858	6087
Prosečna dužina lečenja	8,3	7,8	7,8	7,9	7,7
Zauzetost postelja	63,3	61,4	40,68	40,90	41,2
Broj bolesnika na 1 lekara	85,4	91,2	59,2	60,4	60,3
Broj bolesnika na 1 MS	24	25	16,3	16,1	17
Broj lekara/100 postelja	32,6	31,6	32	31,3	32
Broj sestara/100 postelja	116	116	116	116	114

U periodu 2018-2022.godine prosečna dužina lečenja se kreće oko 8 dana. Zauzetost postelja je između 40 i 64%; smanjivala se tokom posmatranog perioda, a 2022.godine iznosi 41,2%.

U 2022.godini bilo je prosečano 60,3 bolesnika lečenih u bolnici po jednom lekaru i u okviru je *Pravilnikom* određene mere izvršenja: 170-210.

Tabela 118. Rad i korišćenje bolničke zdravstvene zaštite na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2018-2022. Godine

Parametri	2018	2019	2020	2021	2022
Broj lekara	53	51	48	49	48
% specijalista	54,7	60,8	62,5	62	66,7
Viša, srednja i niža SS	168	162	160	160	164
Broj postelja	135	135	135	135	135
Bolesnički dani	38052	40232	30058	27267	28337
Broj ispisanih pacijenata	4946	4265	3021	3107	3234
Prosečna dužina lečenja	7,7	9,4	9,9	8,8	8,8
Zauzetost postelja	77,2	81,6	61	55,34	57,5
Broj bolesnika na 1 lekara	93	83	63	63	67
Broj bolesnika na 1 MS	29,4	26,3	19	19,4	19,7
Broj lekara/100 postelja	39,3	37,7	35,5	36,3	35
Broj sestara/100 postelja	124	120	118	118	121

Broj postelja Opšte bolnice Kladovo se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 135 postelja.

U Opštoj bolnici Kladovo najveći broj zaposlenih lekara 53 je registrovan na kraju 2018.godine (od toga oko 54,7% specijalista), dok u 2022.godini taj broj iznosi 48 (od toga oko 66,7% specijalista)

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2018.godine. Te godine je radilo njih 168, a odnos lekara i medicinskih sestara bio je 1:3,2(Tabela 118).U 2022.godini broj zdravstvenih radnika sa višom, srednjom i nižom stručnom spremom je iznosio 164.

Prosečno u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 35 lekara i 121 medicinskih sestara/tehničara.

U periodu 2018-2022.godine, na nivou opštine Kladovo, prosečna dužina lečenja se kreće između 7 i 10 dana; u 2022.godini je 9 dana. Zauzetost postelja je između 55 i 81,6%. Broj pacijenata po lekaru godišnje je između 63 i 93, a u 2022. iznosi 67 pacijenta po lekaru i u okviru je *Pravilnikom* određene mere izvršenja: 170-210.

Tabela 119. Rad i korišćenje bolničke zdravstvene zaštite na teritoriji opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Parametri	2018	2019	2020	2021	2022
Broj lekara	20	16	21	21	32
% specijalista	80	81,3	66,7	73,1	62,5
Viša, srednja i niža SS	48	45	48	52	70
Broj postelja	50	50	50	50	50
Bolesnički dani	8804	9308	5403	4920	5157
Broj ispisanih pacijenata	1464	1433	844	777	842
Prosečna dužina lečenja	6	6,5	6,4	6,3	6,1
Zauzetost postelja	48,2	51	29,6	27	28,3
Broj bolesnika na 1 lekara	73	89	40	37	26
Broj bolesnika na 1 MS	30,5	31,8	17,6	14,9	12
Broj lekara/100 postelja	40	32	42	42	64
Broj sestara/100 postelja	96	90	96	104	140

Broj postelja Opšte bolnice Majdanpek se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 50 postelja.

U Opštoj bolnici Majdanpek najveći broj zaposlenih lekara –32 je registrovan na kraju 2022.godine (od toga oko 62,5% specijalista).

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2022.godine. Te godine je radilo njih 70.(Tabela 119).

Prosečno u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 64 lekara i 140 medicinskih sestara/tehničara.

U periodu 2018-2022.godine, na nivou opštine Majdanpek, prosečna dužina lečenja se kreće između 6 i 7 dana; u 2022.godini je 6,1 dana. Zauzetost postelja je između 29,6 i 48,2%. Prosečan broj pacijenata po lekaru godišnje je između 26 i 89, a u 2022. iznosi 26 pacijenta po lekaru i u okviru je *Pravilnikom* određene mere izvršenja: 170-210.

Tabela 120. Rad i korišćenje bolničke zdravstvene zaštite na teritoriji opštine Negotin u periodu 2018-2022. Godine

Parametri	2018	2019	2020	2021	2022
Broj lekara	60	59	56	55	59
% specijalista	93,3	93,2	94,6	94,6	83,6
Viša, srednja i niža SS	202	186	184	181	199
Broj postelja	190	190	190	190	190
Bolesnički dani	33134	29532	25467	27428	25850
Broj ispisanih pacijenata	4116	3839	3179	3484	3315
Prosečna dužina lečenja	8	7,7	8	7,8	7,8
Zauzetost postelja	47,8	42,6	36,7	39,55	37,3
Broj bolesnika na 1 lekara	69	65	57	63	56
Broj bolesnika na 1 MS	20	20	17,2	19,2	16,6
Broj lekara/100 postelja	31,6	31,1	29,5	28,9	31
Broj sestara/100 postelja	106,3	97,8	96,8	95,3	104

Broj postelja Opšte bolnice Negotin se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 190 postelja.

U Opštoj bolnici Negotin najveći broj zaposlenih lekara – 60 je registrovan na kraju 2018 .godine (od toga oko 93,3% specijalista). Broj lekara u stacionarnim zdravstvenim ustanovama, tokom 2022.godine iznosi 59 (83,6% specijalista).

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2018.godine. Te godine je radilo njih 202. U 2022.godini broj medicinskih sestara-tehničara iznosi 199 (Tabela 120).

Prosečno u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 31 lekar i 104 medicinskih sestara/tehničara.

U periodu 2018-2022.godine, na nivou opštine Negotin, prosečna dužina lečenja se kreće između 7 i 8 dana; u 2022.godini je 8 dana. Zauzetost postelja je između 36,7 i 47,8%. Prosečan broj pacijenata po lekaru godišnje je između 56 i 69, a u 2022. iznosi 56 pacijenta po lekaru i u okviru je *Pravilnikom* određene mere izvršenja: 170-210.

4. Analiza epidemiološke situacije

Operativnu evidenciju zaraznih bolesti na području opštine Bor radio je Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavod za javno zdravlje Timok iz Zaječara. U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljeno je 13055 slučajeva oboljenja i 142 smrtna slučaja.

Srednja godišnja stopa morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 6045 na 100.000 stanovnika. Najveći broj obolelih prijavljen je 2022. godine – 5612 (incidenca je 12992,8 na 100.000 stanovnika), a najmanji 2019. – 112 i incidencom od 259,3‰₀₀₀₀.

Tabela br.121. Registrovane zarazne bolesti na području opštine Bor

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A02.0 Enteritis salmonellosa	O	8	2	3	3	7	23
	U						
A02.1 Salmonellosis septica	O						
	U						
A03.1 Dysenteria bacillaris per Sh. Flexneri	O						
	U						
A03.2 Dysenteria bacillaris per Sh. Boydi	O						
	U						
A03.9 Shigellosis non specificata	O						
	U						
A04.0 Infectio intestinalis per E. Coli enteropathogenem	O						
	U						
A04.5 Enteritis campylobacterialis	O		4	1		1	6
	U						
A04.6 Enteritis yersiniosa enterocolitica	O						
	U						
A04.7 Enterocolitis per Clostridium difficile	O	8					8
	U						
A04.9 Infectio intestinalis bacterialis non specificata	O	5					5
	U						
A05.1 Botulismus	O						
	U						
A05.4 Intoxicatio alimentaria per Bacillum cereum	O						
	U						
A05.9 Intoxicatio alimentaria bacterialis, non specificata	O	2					2
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A06.9 Amoebiasis non specificata	O						
	U						
A07.1 Lambliasis	O						
	U						
A09 Diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta	O	1					1
	U						
A15.0 Tuberculosis pulmonis, per microscopiam sputi confirmata	O	3		2			5
	U						
A15.1 Tuberculosis pulmonis, solum culture confirmata	O						
	U						
A15.2 Tuberculosis pulmonis, per histologiam confirmata	O						
	U						
A15.3 Tuberculosis pulmonis, methodis non specificatis confirmata	O						
	U						
A15.4 Tuberculosis lymphonodorum intrathoracalium, per bacteriologiam et histologiam confirmata	O						
	U						
A15.6 Pleuritis tuberculosa, per bacteriologiam histologiam confirmata	O						
	U						
A15.8 Tuberculosis pulmonis, per bacteriologiam et histologiam confirmata alia	O						
	U						
A15.9 Tuberculosis organorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata non specificata	O						
	U						
A16.0 Tuberculosis pulmonis bacteriologicè histologicè negativa	O						
	U						
A16.1 Tuberculosis pulmonis, sine exploratione bacteriologica et histologica	O						
	U						
A16.2 Tuberculosis pulmonis, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	O						
	U						
A16.5 Pleuritis tuberculosa	O						
	U						
A16.7 Tuberculosis pulmonis primaria	O						
	U						
A17.0 Meningitis tuberculosa	O						
	U						
A18.0 Tuberculosis ossium et articularum	O						
	U						
A18.1 Tuberculosis sistematis genitourinarii	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A18.2 Tuberculosis lymphoglandularum peripherica	O						
	U						
A19.9 Tuberculosis miliaris, non specificata	O						
	U						
A21.9 Tularaemia, non specificata	O						
	U						
A22.0 Antrax cutaneus	O						
	U						
A23.9 Brucellosis, non specificata	O						
	U						
A27.9 Leptospirosis, non specificata	O						
	U						
A32.9 Listeriosis non specificata	O						
	U						
A35 Tetanus alius	O						
	U						
A37.9 Pertussis, non specificata	O						
	U						
A38 Scarlatina	O						
	U						
A39.0 Meningitis meningococcica	O						
	U						
A39.9 Infectio meningococcica, non specificata	O						
	U						
A40.9 Septicaemia streptococcica	O						
	U						
A41.8 Septicaemia alia, specificata	O	2					2
	U						
A48.1 Legionellosis	O						
	U						
A51.9 Syphilis recens, non specificata	O						
	U						
A53.9 Syphilis alia et non specificata	O						
	U						
A54.9 Infectio gonococcica, non specificata	O						
	U						
A56.8 Infectio chlamydialis modo sexuali transmissa	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A69.2 Morbus Lyme	O	3					3
	U						
A87.0 Meningitis enteroviralis	O						
	U						
A92.3 Febris West Nile	O						
	U						
A98.5 Febris haemorrhagica cum syndroma renali	O		1			1	2
	U						
B01.8 Varicella cum complicationibus aliis	O						
	U						
B01.9 Varicella sine complicationibus	O	53					53
	U						
B05.9 Morbilli sine complicationibus	O	4	4				8
	U						
B06.9 Rubeola sine complicationibus	O						
	U						
B15.9 Hepatits A sine comate hepatico	O	2					2
	U						
B16.9 Hepatitis acuta B sine delta agente	O	1			1	1	3
	U						
B17.1 Hepatits acuta C	O						
	U						
B17.2 Hepatits acuta E	O						
	U						
B18.1 Hepatitis viralis chronica B sine delta agente	O		1	1			2
	U						
B18.2 Hepatits viralis chronica C	O	2	4	6	1	2	15
	U						
B19.9 Hepatits viralis, non specificata	O						
	U						
B20 Morbus HIV - morbus deficientiae immunitatis acquisite cum morbis infectivis et parasitariis adjunctis	O	1	1			1	3
	U						
B22 Morbus HIV cum morbis aliis specificatis adjunctis	O						
	U						
B23 Morbus HIV cum statibus adjunctis aliis	O						
	U						
B24 Morbus HIV, non specificatus	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
B26.9 Parotitis epidemica sine complicatione	O						
	U						
B27.9 Mononucleosis infectiva, non specificata	O	12					12
	U						
B54 Malaria, non specificata	O						
	U						
B55.9 Leishmaniasis non specificata	O						
	U						
B58.9 Toxoplasmosis, non specificata	O						
	U						
B67.0 Echinococcosis hepatis	O						
	U						
B67.1 Echinococcosis pulmonis	O						
	U						
B67.9 Echinococcosis alia non specificata	O						
	U						
B75 Trichinellosis	O						
	U						
B86 Scabies	O	15					15
	U						
G00.1 Meningitis pneumococcica	O						
	U						
G00.3 Meningitis staphilococcica	O						
	U						
G00.9 Meningitis bacterialis, non specificata	O						
	U						
G72.8 Flacid muscle paralysis	O						
	U						
J02.0 Pharyngitis streptococcica	O	14					14
	U						
J03.0 Tonsillitis streptococcica	O	5					5
	U						
J10 Influenza, virus identificatum	O					4	4
	U						
J11 Influenza, virus non identificatum	O	35	95	187		2	319
	U						

Nastavak predhodne tabele.

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
J12 Pneumonia viralis	O						
	U						
J12.9 Pneumonia viralis, non specificata	O						
	U						
J13 Pneumonia pneumococcica	O						
	U						
J14 Pneumonia per Haemophilum influenzae	O						
	U						
J15 Pneumonia bacterialis	O						
	U						
U07.1 Infectio corona viralis COVID-19	O			1552	5398	5593	12543
	U			48	64	30	142
UKUPNO	O	176	112	1752	5403	5612	13055
	U	0	0	48	64	30	142
Z21 Nosilaštvo antitela na HIV	O	1			1		2
	U						
Z22.1 Izlućivanje uzročnika drugih salmoneloza,	O						
	U						
Z22.3 Izlućivanje uzročnika jersinioza	O						
	U						
Z22.4 Izlućivanje uzročnika kampilobakterioza	O						
	U						
Z22.5 Nosilaštvo antigena virusnog hepatitisa B	O	4					4
	U						
Z22.9 Nosilaštvo antitela na virusni hepatitis C	O	5	1				6
	U						
Z24.2 Ozlede od ťivotinja	O						
	U						

U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljena su 142 smrtna slućaja od zarazne bolesti infection Corona viralis COVID-19 . Srednja godišnja stopa mortaliteta od zaraznih bolesti u posmatranom periodu iznosila je 1,2 na 100.000 stanovnika. Najveći broj umrlih prijavljen je 2021. godine – 64 (mortalitet je 148,2 na 100.000 stanovnika), dok 2018. i 2019. godine nije bilo prijavljenih smrtnih slućajeva od zaraznih bolesti.

Operativnu evidenciju zaraznih bolesti na području opštine Kladovo radio je Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavod za javno zdravlje Timok iz Zaječara. U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljeno je 5778 slučajeva oboljenja i 127 smrtna slucaja.

Srednja godišnja stopa morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 6541,7 na 100.000 stanovnika. Najveći broj obolelih prijavljen je 2022. godine – 2369 (incidenca je 13410,7 na 100.000 stanovnika), a najmanji 2019. – 59 i incidencom od 333,99‰₀₀₀₀.

Tabela br. 122. Registrovane zarazne bolesti na području **opštine Kladovo**

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A02.0 Enteritis salmonellosa	O	2	1	5	1	2	11
	U						
A02.1 Salmonellosis septica	O						
	U						
A03.1 Dysenteria bacillaris per Sh. Flexneri	O						
	U						
A03.2 Dysenteria bacillaris per Sh. Boydi	O						
	U						
A03.9 Shigellosis non specificata	O						
	U						
A04.0 Infectio intestinalis per E. Coli enteropathogenem	O						
	U						
A04.5 Enteritis campylobacterialis	O						
	U						
A04.6 Enteritis yersiniosa enterocolitica	O						
	U						
A04.7 Enterocolitis per Clostridium difficile	O	6					6
	U						
A04.9 Infectio intestinalis bacterialis non specificata	O						
	U						
A05.1 Botulismus	O						
	U						
A05.4 Intoxicatio alimentaria per Bacillum cereum	O						
	U						
A05.9 Intoxicatio alimentaria bacterialis, non specificata	O	3					3
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A06.9 Amoebiasis non specificata	O						
	U						
A07.1 Lambliasis	O	2					2
	U						
A09 Diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta	O	32					32
	U						
A15.0 Tuberculosis pulmonis, per microscopiam sputi confirmata	O	1	1				2
	U						
A15.1 Tuberculosis pulmonis, solum culture confirmata	O						
	U						
A15.2 Tuberculosis pulmonis, per histologiam confirmata	O						
	U						
A15.3 Tuberculosis pulmonis, methodis non specificatis confirmata	O						
	U						
A15.4 Tuberculosis lymphonodorum intrathoracalium, per bacteriologiam et histologiam confirmata	O						
	U						
A15.6 Pleuritis tuberculosa, per bacteriologiam histologiam confirmata	O						
	U						
A15.8 Tuberculosis pulmonis, per bacteriologiam et histologiam confirmata alia	O						
	U						
A15.9 Tuberculosis organorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata non specificata	O						
	U						
A16.0 Tuberculosis pulmonis bacteriologice histologice negativa	O						
	U						
A16.1 Tuberculosis pulmonis, sine exploratione bacteriologica et histologica	O						
	U						
A16.2 Tuberculosis pulmonis, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	O						
	U						
A16.5 Pleuritis tuberculosa	O						
	U						
A16.7 Tuberculosis pulmonis primaria	O						
	U						
A17.0 Meningitis tuberculosa	O						
	U						
A18.0 Tuberculosis ossium et articularum	O						
	U						
A18.1 Tuberculosis sistematis genitourinarii	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A18.2 Tuberculosis lymphoglandularum peripherica	O						
	U						
A19.9 Tuberculosis miliaris, non specificata	O						
	U						
A21.9 Tularaemia, non specificata	O						
	U						
A22.0 Antrax cutaneus	O						
	U						
A23.9 Brucellosis, non specificata	O		1				1
	U						
A27.9 Leptospirosis, non specificata	O						
	U						
A32.9 Listeriosis non specificata	O						
	U						
A35 Tetanus alius	O						
	U						
A37.9 Pertussis, non specificata	O			6			6
	U						
A38 Scarlatina	O						
	U						
A39.0 Meningitis meningococcica	O						
	U						
A39.9 Infectio meningococcica, non specificata	O						
	U						
A40.9 Septicaemia streptococcica	O						
	U						
A41.8 Septicaemia alia, specificata	O						
	U						
A48.1 Legionellosis	O						
	U						
A51.9 Syphilis recens, non specificata	O						
	U					1	1
A53.9 Syphilis alia et non specificata	O						
	U						
A54.9 Infectio gonococcica, non specificata	O						
	U						
A56.8 Infectio chlamydialis modo sexuali transmissa	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A69.2 Morbus Lyme	O						
	U						
A87.0 Meningitis enteroviralis	O	1					1
	U						
A92.3 Febris West Nile	O	1					1
	U						
A98.5 Febris haemorrhagica cum syndroma renali	O						
	U						
B01.8 Varicella cum complicationibus aliis	O						
	U						
B01.9 Varicella sine complicationibus	O	146					146
	U						
B05.9 Morbilli sine complicationibus	O						
	U						
B06.9 Rubeola sine complicationibus	O						
	U						
B15.9 Hepatits A sine comate hepatico	O						
	U						
B16.9 Hepatitis acuta B sine delta agente	O	2					2
	U						
B17.1 Hepatits acuta C	O		1				1
	U						
B17.2 Hepatits acuta E	O						
	U						
B18.1 Hepatitis viralis chronica B sine delta agente	O		2				2
	U						
B18.2 Hepatits viralis chronica C	O		2	1		1	4
	U						
B19.9 Hepatits viralis, non specificata	O						
	U						
B20 Morbus HIV - morbus deficientiae immunitatis acquisitae cum morbis infectivis et parasitariis adjunctis	O				1		1
	U						
B22 Morbus HIV cum morbis aliis specificatis adjunctis	O						
	U						
B23 Morbus HIV cum statibus adjunctis aliis	O						
	U						
B24 Morbus HIV, non specificatus	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
B26.9 Parotitis epidemica sine complicatione	O						
	U						
B27.9 Mononucleosis infectiva, non specificata	O	1					1
	U						
B54 Malaria, non specificata	O						
	U						
B55.9 Leishmaniasis non specificata	O						
	U						
B58.9 Toxoplasmosis, non specificata	O						
	U						
B67.0 Echinococcosis hepatis	O						
	U						
B67.1 Echinococcosis pulmonis	O						
	U						
B67.9 Echinococcosis alia non specificata	O						
	U						
B75 Trichinellosis	O						
	U						
B86 Scabies	O						
	U						
G00.1 Meningitis pneumococcica	O						
	U						
G00.3 Meningitis staphilococcica	O						
	U						
G00.9 Meningitis bacterialis, non specificata	O						
	U						
G72.8 Flacid muscle paralysis	O						
	U						
J02.0 Pharyngitis streptococcica	O	4					4
	U						
J03.0 Tonsillitis streptococcica	O	10					10
	U						
J10 Influenza, virus identificatum	O						
	U						
J11 Influenza, virus non identificatum	O	17	51	7			75
	U						

Nastavak predhodne tabele.

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
J12 Pneumonia viralis	O						
	U						
J12.9 Pneumonia viralis, non specificata	O						
	U						
J13 Pneumonia pneumococcica	O						
	U						
J14 Pneumonia per Haemophilum influenzae	O						
	U						
J15 Pneumonia bacterialis	O						
	U						
U07.1 Infectio corona viralis COVID-19	O			1232	1869	2365	5466
	U			32	67	28	127
UKUPNO	O	228	59	1251	1871	2369	5778
	U	0	0	32	67	28	127
Z21 Nosilaštvo antitela na HIV	O						
	U						
Z22.1 Izlučivanje uzročnika drugih salmoneloza,	O						
	U						
Z22.3 Izlučivanje uzročnika jersinioza	O						
	U						
Z22.4 Izlučivanje uzročnika kampilobakterioza	O						
	U						
Z22.5 Nosilaštvo antigena virusnog hepatitisa B	O		2				2
	U						
Z22.9 Nosilaštvo antitela na virusni hepatitis C	O			1			1
	U						
Z24.2 Ozlede od ťivotinja	O						
	U						

U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljeno je 127 smrtnih slučajeva od bolesti infection Corona viralis COVID-19 . Srednja godišnja stopa mortaliteta od zaraznih bolesti u posmatranom periodu iznosila je 143,8 na 100.000 stanovnika. Najveći broj smrtni slučajeva prijavljen je 2021.godine – 67 (mortalitet je 379,3 na 100.000 stanovnika), dok 2018. i 2019. godine nije bilo prijavljenih smrtnih slučajeva od zaraznih bolesti.

Operativnu evidenciju zaraznih bolesti na području opštine Majdanpek radio je Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavod za javno zdravlje Timok iz Zaječara. U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljeno je 3539 slučajeva oboljenja i 66 smrtnih slučajeva.

Srednja godišnja stopa morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 4551,2 na 100.000 stanovnika. Najveći broj obolelih prijavljen je 2022. godine – 1749 (incidenca je 11246,1 na 100.000 stanovnika), a najmanji 2019. – 77 i incidencom od 495,1‰₀₀₀₀.

Tabela br. 123. Registrovane zarazne bolesti na području **opštine Majdanpek**

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A02.0 Enteritis salmonellosa	O	2			2	2	6
	U						
A02.1 Salmonellosis septica	O						
	U						
A03.1 Dysenteria bacillaris per Sh. Flexneri	O						
	U						
A03.2 Dysenteria bacillaris per Sh. Boydi	O						
	U						
A03.9 Shigellosis non specificata	O						
	U						
A04.0 Infectio intestinalis per E. Coli enteropathogenem	O						
	U						
A04.5 Enteritis campylobacterialis	O					1	1
	U						
A04.6 Enteritis yersiniosa enterocolitica	O						
	U						
A04.7 Enterocolitis per Clostridium difficile	O	2					2
	U						
A04.9 Infectio intestinalis bacterialis non specificata	O	6					6
	U						
A05.1 Botulismus	O						
	U						
A05.4 Intoxicatio alimentaria per Bacillum cereum	O						
	U						
A05.9 Intoxicatio alimentaria bacterialis, non specificata	O						
	U						

Nastavak predhodne tabelle...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A06.9 Amoebiasis non specificata	O						
	U						
A07.1 Lambliasis	O						
	U						
A09 Diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta	O	5					5
	U						
A15.0 Tuberculosis pulmonis, per microscopiam sputi confirmata	O	3	1	1	2	2	9
	U						
A15.1 Tuberculosis pulmonis, solum culture confirmata	O						
	U						
A15.2 Tuberculosis pulmonis, per histologiam confirmata	O						
	U						
A15.3 Tuberculosis pulmonis, methodis non specificatis confirmata	O						
	U						
A15.4 Tuberculosis lymphonodorum intrathoracalium, per bacteriologiam et histologiam confirmata	O						
	U						
A15.6 Pleuritis tuberculosa, per bacteriologiam histologiam confirmata	O						
	U						
A15.8 Tuberculosis pulmonis, per bacteriologiam et histologiam confirmata alia	O						
	U						
A15.9 Tuberculosis organorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata non specificata	O					1	1
	U						
A16.0 Tuberculosis pulmonis bacteriologice histologice negativa	O						
	U						
A16.1 Tuberculosis pulmonis, sine exploratione bacteriologica et histologica	O						
	U						
A16.2 Tuberculosis pulmonis, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	O						
	U						
A16.5 Pleuritis tuberculosa	O						
	U						
A16.7 Tuberculosis pulmonis primaria	O						
	U						
A17.0 Meningitis tuberculosa	O						
	U						
A18.0 Tuberculosis ossium et articularum	O		1				1
	U						
A18.1 Tuberculosis sistematis genitourinarii	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A18.2 Tuberculosis lymphoglandularum peripherica	O						
	U						
A19.9 Tuberculosis miliaris, non specificata	O						
	U						
A21.9 Tularaemia, non specificata	O						
	U						
A22.0 Antrax cutaneus	O						
	U						
A23.9 Brucellosis, non specificata	O						
	U						
A27.9 Leptospirosis, non specificata	O						
	U						
A32.9 Listeriosis non specificata	O						
	U						
A35 Tetanus alius	O						
	U						
A37.9 Pertussis, non specificata	O						
	U						
A38 Scarlatina	O						
	U						
A39.0 Meningitis meningococcica	O						
	U						
A39.9 Infectio meningococcica, non specificata	O						
	U						
A40.9 Septicaemia streptococcica	O						
	U						
A41.8 Septicaemia alia, specificata	O						
	U						
A48.1 Legionellosis	O						
	U						
A51.9 Syphilis recens, non specificata	O						
	U						
A53.9 Syphilis alia et non specificata	O						
	U						
A54.9 Infectio gonococcica, non specificata	O						
	U						
A56.8 Infectio chlamydialis modo sexuali transmissa	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A69.2 Morbus Lyme	O	1					1
	U						
A87.0 Meningitis enteroviralis	O						
	U						
A92.3 Febris West Nile	O						
	U						
A98.5 Febris haemorrhagica cum syndroma renali	O						
	U						
B01.8 Varicella cum complicationibus aliis	O						
	U						
B01.9 Varicella sine complicationibus	O	17					17
	U						
B05.9 Morbilli sine complicationibus	O						
	U						
B06.9 Rubeola sine complicationibus	O						
	U						
B15.9 Hepatitis A sine comate hepatico	O						
	U						
B16.9 Hepatitis acuta B sine delta agente	O				1		1
	U						
B17.1 Hepatitis acuta C	O						
	U						
B17.2 Hepatitis acuta E	O						
	U						
B18.1 Hepatitis viralis chronica B sine delta agente	O		2				2
	U						
B18.2 Hepatitis viralis chronica C	O						
	U						
B19.9 Hepatitis viralis, non specificata	O						
	U						
B20 Morbus HIV - morbus deficientiae immunitatis acquisite cum morbis infectivis et parasitariis adjunctis	O						
	U						
B22 Morbus HIV cum morbis aliis specificatis adjunctis	O						
	U						
B23 Morbus HIV cum statibus adjunctis aliis	O						
	U						
B24 Morbus HIV, non specificatus	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
B26.9 Parotitis epidemica sine complicatione	O						
	U						
B27.9 Mononucleosis infectiva, non specificata	O	4					4
	U						
B54 Malaria, non specificata	O						
	U						
B55.9 Leishmaniasis non specificata	O						
	U						
B58.9 Toxoplasmosis, non specificata	O						
	U						
B67.0 Echinococcosis hepatis	O						
	U						
B67.1 Echinococcosis pulmonis	O						
	U						
B67.9 Echinococcosis alia non specificata	O						
	U						
B75 Trichinellosis	O						
	U						
B86 Scabies	O						
	U						
G00.1 Meningitis pneumococcica	O						
	U						
G00.3 Meningitis staphilococcica	O						
	U						
G00.9 Meningitis bacterialis, non specificata	O						
	U						
G72.8 Flacid muscle paralysis	O						
	U						
J02.0 Pharyngitis streptococcica	O						
	U						
J03.0 Tonsillitis streptococcica	O						
	U						
J10 Influenza, virus identificatum	O						
	U						
J11 Influenza, virus non identificatum	O	24	73	11			108
	U						

Nastavak predhodne tabele.

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
J12 Pneumonia viralis	O	17					17
	U						
J12.9 Pneumonia viralis, non specificata	O						
	U						
J13 Pneumonia pneumococcica	O						
	U						
J14 Pneumonia per Haemophilum influenzae	O						
	U						
J15 Pneumonia bacterialis	O	37					37
	U						
U07.1 Infectio corona viralis COVID-19	O			381	1197	1743	3321
	U			11	42	13	66
UKUPNO	O	118	77	393	1202	1749	3539
	U	0	0	11	42	13	66
Z21 Nosilaštvo antitela na HIV	O						
	U						
Z22.1 Izlučivanje uzročnika drugih salmoneloza,	O						
	U						
Z22.3 Izlučivanje uzročnika jersinioza	O						
	U						
Z22.4 Izlučivanje uzročnika kampilobakterioza	O						
	U						
Z22.5 Nosilaštvo antigena virusnog hepatitisa B	O						
	U						
Z22.9 Nosilaštvo antitela na virusni hepatitis C	O						
	U						
Z24.2 Ozlede od šivotinja	O						
	U						

U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljena su 66 smrtnih slučajeva od zarazne bolesti Infectio Corona viralis .Srednja godišnja stopa mortaliteta od zaraznih bolesti u posmatranom periodu iznosila je 84,9 na 100.000 stanovnika. Najveći broj smrtni slučajeva prijavljen je 2021.godine – 42 (mortalitet je 270,1 na 100.000 stanovnika), dok 2018. i 2019. godine nije bilo prijavljenih smrtnih slučajeva od zaraznih bolesti.

Operativnu evidenciju zaraznih bolesti na području opštine Negotin radio je Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavod za javno zdravlje Timok iz Zaječara. U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljeno je 8202 slučajeva oboljenja i 88 smrtnih slučajeva.

Srednja godišnja stopa morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 5371,6 na 100.000 stanovnika. Najveći broj obolelih prijavljen je 2021. godine – 3427 (incidenca je 11213,6 na 100.000 stanovnika), a najmanji 2019. – 52 i incidencom od 170,2‰₀₀₀₀.

Tabela br. 124. Registrovane zarazne bolesti na području **opštine Negotin**

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A02.0 Enteritis salmonellosa	O	1	1	2	1	5	10
	U						
A02.1 Salmonellosis septica	O						
	U						
A03.1 Dysenteria bacillaris per Sh. Flexneri	O						
	U						
A03.2 Dysenteria bacillaris per Sh. Boydi	O						
	U						
A03.9 Shigellosis non specificata	O						
	U						
A04.0 Infectio intestinalis per E. Coli enteropathogenem	O						
	U						
A04.5 Enteritis campylobacterialis	O	1	2	1	2	1	7
	U						
A04.6 Enteritis yersiniosa enterocolitica	O						
	U						
A04.7 Enterocolitis per Clostridium difficile	O	7					7
	U						
A04.9 Infectio intestinalis bacterialis non specificata	O	1					1
	U						
A05.1 Botulismus	O						
	U						
A05.4 Intoxicatio alimentaria per Bacillum cereum	O						
	U						
A05.9 Intoxicatio alimentaria bacterialis, non specificata	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A06.9 Amoebiasis non specificata	O						
	U						
A07.1 Lambliasis	O						
	U						
A09 Diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta	O						
	U						
A15.0 Tuberculosis pulmonis, per microscopiam sputi confirmata	O	4	5	2	2		13
	U						
A15.1 Tuberculosis pulmonis, solum culture confirmata	O						
	U						
A15.2 Tuberculosis pulmonis, per histologiam confirmata	O						
	U						
A15.3 Tuberculosis pulmonis, methodis non specificatis confirmata	O						
	U						
A15.4 Tuberculosis lymphonodorum intrathoracalium, per bacteriologiam et histologiam confirmata	O						
	U						
A15.6 Pleuritis tuberculosa, per bacteriologiam histologiam confirmata	O						
	U						
A15.8 Tuberculosis pulmonis, per bacteriologiam et histologiam confirmata alia	O						
	U						
A15.9 Tuberculosis organorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata non specificata	O						
	U						
A16.0 Tuberculosis pulmonis bacteriologice histologice negativa	O						
	U						
A16.1 Tuberculosis pulmonis, sine exploratione bacteriologica et histologica	O						
	U						
A16.2 Tuberculosis pulmonis, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	O						
	U						
A16.5 Pleuritis tuberculosa	O						
	U						
A16.7 Tuberculosis pulmonis primaria	O						
	U						
A17.0 Meningitis tuberculosa	O						
	U						
A18.0 Tuberculosis ossium et articularum	O						
	U						
A18.1 Tuberculosis sistematis genitourinarii	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A18.2 Tuberculosis lymphoglandularum peripherica	O						
	U						
A19.9 Tuberculosis miliaris, non specificata	O						
	U						
A21.9 Tularaemia, non specificata	O						
	U						
A22.0 Antrax cutaneus	O						
	U						
A23.9 Brucellosis, non specificata	O						
	U						
A27.9 Leptospirosis, non specificata	O						
	U						
A32.9 Listeriosis non specificata	O						
	U						
A35 Tetanus alius	O						
	U						
A37.9 Pertussis, non specificata	O						
	U						
A38 Scarlatina	O						
	U						
A39.0 Meningitis meningococcica	O	1					1
	U	1					1
A39.9 Infectio meningococcica, non specificata	O						
	U						
A40.9 Septicaemia streptococcica	O						
	U						
A41.8 Septicaemia alia, specificata	O						
	U						
A48.1 Legionellosis	O						
	U						
A51.9 Syphilis recens, non specificata	O		2				2
	U						
A53.9 Syphilis alia et non specificata	O						
	U						
A54.9 Infectio gonococcica, non specificata	O						
	U						
A56.8 Infectio chlamydialis modo sexuali transmissa	O	1	1				2
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
A69.2 Morbus Lyme	O						
	U						
A87.0 Meningitis enteroviralis	O	1					1
	U						
A92.3 Febris West Nile	O	1					1
	U						
A98.5 Febris haemorrhagica cum syndroma renali	O						
	U						
B01.8 Varicella cum complicationibus aliis	O						
	U						
B01.9 Varicella sine complicationibus	O	84					84
	U						
B05.9 Morbilli sine complicationibus	O						
	U						
B06.9 Rubeola sine complicationibus	O						
	U						
B15.9 Hepatitis A sine comate hepatico	O						
	U						
B16.9 Hepatitis acuta B sine delta agente	O	1				2	3
	U						
B17.1 Hepatitis acuta C	O					1	1
	U						
B17.2 Hepatitis acuta E	O						
	U						
B18.1 Hepatitis viralis chronica B sine delta agente	O						
	U						
B18.2 Hepatitis viralis chronica C	O	6	4	4		3	17
	U						
B19.9 Hepatitis viralis, non specificata	O	1					1
	U						
B20 Morbus HIV - morbus deficientiae immunitatis acquisitae cum morbis infectivis et parasitariis adjunctis	O	1	1			2	4
	U					1	1
B22 Morbus HIV cum morbis aliis specificatis adjunctis	O						
	U						
B23 Morbus HIV cum statibus adjunctis aliis	O						
	U						
B24 Morbus HIV, non specificatus	O						
	U						

Nastavak predhodne tabele...

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	202	Ukupno
B26.9 Parotitis epidemica sine complicatione	O						
	U						
B27.9 Mononucleosis infectiva, non specificata	O	5					5
	U						
B54 Malaria, non specificata	O						
	U						
B55.9 Leishmaniasis non specificata	O						
	U						
B58.9 Toxoplasmosis, non specificata	O	1					1
	U						
B67.0 Echinococcosis hepatis	O						
	U						
B67.1 Echinococcosis pulmonis	O						
	U						
B67.9 Echinococcosis alia non specificata	O						
	U						
B75 Trichinellosis	O						
	U						
B86 Scabies	O	23					23
	U						
G00.1 Meningitis pneumococcica	O						
	U						
G00.3 Meningitis staphilococcica	O						
	U						
G00.9 Meningitis bacterialis, non specificata	O						
	U						
G72.8 Flacid muscle paralysis	O						
	U						
J02.0 Pharyngitis streptococcica	O						
	U						
J03.0 Tonsillitis streptococcica	O	1					1
	U						
J10 Influenza, virus identificatum	O		2				2
	U						
J11 Influenza, virus non identificatum	O	290	34	33		1	358
	U						

Nastavak predhodne tabele.

ZARAZNE BOLESTI	O/U	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
J12 Pneumonia viralis	O	1					1
	U						
J12.9 Pneumonia viralis, non specificata	O						
	U						
J13 Pneumonia pneumococcica	O						
	U						
J14 Pneumonia per Haemophilum influenzae	O						
	U						
J15 Pneumonia bacterialis	O						
	U						
U07.1 Infectio corona viralis COVID-19	O			1005	3422	3233	7660
	U			28	42	16	86
UKUPNO	O	434	52	1047	3427	3248	8208
	U	1	0	28	42	17	88
Z21 Nosilaštvo antitela na HIV	O						
	U						
Z22.1 Izlučivanje uzročnika drugih salmoneloza,	O	1					1
	U						
Z22.3 Izlučivanje uzročnika jersinioza	O						
	U						
Z22.4 Izlučivanje uzročnika kampilobakterioza	O						
	U						
Z22.5 Nosilaštvo antigena virusnog hepatitisa B	O		1				1
	U						
Z22.9 Nosilaštvo antitela na virusni hepatitis C	O	4	4				8
	U						
Z24.2 Ozlede od šivotinja	O						
	U						

U periodu od 2018. do 2022. godine prijavljeno je 88 smrtnih slučajeva od zaraznih bolesti i to: Meningitis meningococcica – 1, Morbus HIV – 1, Infectio Corona viralis COVID-19 – 86. Srednja godišnja stopa mortaliteta od zaraznih bolesti u posmatranom periodu iznosila je 57,6 na 100.000 stanovnika.). Najveći broj smrtni slučajeva prijavljen je 2021. godine – 42 (mortalitet je 137,4 na 100.000 stanovnika), dok 2019. godine nije bilo prijavljenih smrtnih slučajeva od zaraznih bolesti.

Tabela 125. Deset najčešće prijavljivanih zaraznih bolesti i stanja na području opštine Bor u periodu 2018.- 2022. godine

R.b	Bolest	Broj prijavljenih	*Mb/100 000	Broj umrlih	*Mt/100 000
1.	Infectio corona viralis	12543	29039,4	142	328,8
2.	Influenza, virus non identificatum	319	738,5		
3.	Varicella	53	122,7		
4.	Enteritis salmonellosa	23	53,2		
5.	Hepatitis viralis chronica C	15	34,7		
6.	Scabies	15	34,7		
7.	Pharyngitis streptococcica	14	32,4		
8.	Mononucleosis infectiva	12	27,8		
9.	Morbilli sine complication	8	18,5		
10.	Enterocolitis per Cl. Difficile	8	18,5		

***srednja godišnja stopa morbiditeta**

***srednja godišnja stopa mortaliteta**

Na području opštine Bor u periodu od 2018. do 2022. godine u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih i parazitarnih bolesti dominantno mesto pripada kapljičnim zaraznim bolestima (99%). Procenat učešća se kreće od 0,76 % 2019. godine do 43,2% 2022. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od kapljičnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 6002,4 na 100.000 stanovnika. Od deset najčešćih bolesti u opštini Bor šest je iz ove grupe: Infection Corona viralis – 12543, grip sa 319 obolelih, Varičela-53 obolela, Pharyngitis streptococcica – 14, Mononucleosis infectiva - 12 slučajeva i Morbilli – 8 slučajeva.

Kapljičnim zaraznim bolestima pripada 142 letalna ishoda, zabeleženi kod obolelih od infekcije izazvane Corona virusom.

U posmatranom periodu registrovano je 8 slučajeva Morbila. Nije registrovan nijedan slučaj oboljevanja od Difterije i kongenitalne Rubeole.

Crevne zarazne bolesti u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti učestvuju sa 0,36%. Procenat učešća se kreće od 6,4% 2021. godine do 55,3% 2018. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od crevnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 21,8 na 100.000 stanovnika. U deset najčešćih bolesti u opštini Bor 2 su iz ove grupe: Enteritis Salmonellosa - 23 slučaja, Enterocolitis per Cl. Difficile sa 8 slučajeva.

Sve ostale bolesti (polne, zoonoze, parazitarne vektorske i ostale) učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 0,34%.

Od polnih bolesti najviše je prijavljeno Hepatitis viralis chronica C – 15 slučajeva.

U periodu od 2018. do 2022. godine od parazitarnih zaraznih bolesti najbrojniji je Scabies sa 15 slučajeva i nalazi se na šestom mestu od deset najčešćih zaraznih bolesti.

Na području opštine Bor u periodu od 1.1.2018 do 31.12.2022. godine registrovane su 2 epidemije zaraznih bolesti sa 86 obolelih. Obe epidemije iz grupe respiratornih zaraznih bolesti. To su kolektivne epidemije prijavljene 2020. i 2021. godine, izazvane Corona virusom.

Hospitalizovano je 37 osoba, umrlih 27. Put prenošenja je kontakt i aerogeni. Uzročnik je potvrđen SARS-CoV-2.

Tabela 126. Deset najčešće prijavljivanih zaraznih bolesti i stanja na području opštine Kladovo u periodu 2018.- 2022. godina

R.b .	Bolest	Broj prijavljenih	*Mb/100 000	Broj umrlih	*Mt/100 000
1.	Infectio corona viralis	5466	30942,5	127	718,9
2.	Varicella	146	826,5		
3.	Influenza, virus non identificatum	75	424,6		
4.	Diarrhoea et gastroenteritis	32	181,1		
5.	Enteritis Salmonellosa	11	62,7		
6.	Tonsillitis streptococcica	10	56,6		
7.	Enterocolitis per Cl. difficile	6	34		
8.	Pertusus	6	34		
9.	Pharingitis Streptococcica	4	22,6		
10.	Hepatitis viralis chronica C	4	22,6		

***srednja godišnja stopa morbiditeta**

***srednja godišnja stopa mortaliteta+**

Na području opštine Kladovo u periodu od 2018. do 2022. godine u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih i parazitarnih bolesti dominantno mesto pripada kapljičnim zaraznim bolestima (98,8%). Procenat učešća se kreće od 0,9% 2019. godine do 41,4% 2022. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od kapljičnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 6464,7 na 100.000 stanovnika. Od deset najčešćih bolesti u opštini Kladovo 6 je iz ove grupe: Infection Corona viralis – 5466 slučajeva, Varičela-146 obolela, grip sa 75 obolelih, Tonsillitis Streptococcica – 10 obolelih, Pertussis – 6 slučajeva, Pharingitis Streptococcica – 4 slučaja.

Od kapljičnih zaraznih bolesti u posmatranom periodu registrovano je 127 letalnih ishoda i to kod obolelih od infekcije uzrokovan corona virusom. Nije registrovan nijedan slučaj oboljevanja od Morbilla, Difterije i kongenitalne Rubeole.

Crevne zarazne bolesti u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti učestvuju sa 1%. Procenat učešća se kreće od 1,8 % 2019. i 2021. godine do 83,6% 2018. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od crevnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 62,2 na 100.000 stanovnika. U deset najčešćih bolesti u opštini Kladovo tri su iz ove grupe: Diarrhoea et gastroenteritis sa 32 slučajeva , Enteritis Salmonellosa sa 11 i Enterocolitis per Cl. Difficile sa 6 slučajeva.

U Posmatranom period nije zabeležen nijedan letalni isod kod obolelih od crevnih zaraznih bolesti.

Registrovana je 1 epidemija koja pripada ovoj grupi bolesti.

Sve ostale bolesti (polne, zoonoze, parazitarne, vektorske i ostale) učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 0,2%.

Na području opštine Kladovo u periodu od 1.1.2018. do 31.12.2022. godine registrovane su 4 epidemije zaraznih bolesti sa 196 obolelih. Tri epidemije je iz grupe respiratornih zaraznih bolesti i jedna epidemija je iz grupe crevnih zaraznih bolesti.

U grupi **crevnih zaraznih bolesti** prijavljena je jedna kolektivna epidemija.

Diarrhea et gastroenteritis- 1. Obolelo je 43 osoba a hospitalizovanih nije bilo. Put prenosnja nije utvrđen, najverovatnije kontakt.

U grupi **respiratornih zaraznih bolesti** prijavljene su tri epidemije: Pertusis -1 i Infectio corona virais -2. Obolelo je 153 osoba , hospitalizovano – 16, umrlih – 12.

Pertusis – u 1 porodičnoj epidemiji u opštini Kladovo obolele su 6 osobe, u 2020. godini, hospitalizovano je 9 lica. Put prenošenja je aerogeni. Uzročnik je dokazan.

Infectio corona viralis – u kolektivnim epidemijama obolele su 145 osobe, hospitalizovano je 7 osoba, umrlih 12. Put prenošenja je kontakt i aerogeni. Uzročnik je potvrđen SARS-CoV-2.

Tabela 127. Deset najčešće prijavljivanih zaraznih bolesti i stanja na području opštine Majdanpek u periodu 2018.- 2022. godina

R.B.	Bolest	Broj prijavljenih	*Mb/1000	Broj umrlih	*Mt/100 000
1.	Infectio corona viralis	3321	21354,2	66	424,4
2.	Influenza, virus non identificatum	108	694,4		
3.	Pneumonia bacterialis	37	237,9		
4.	Pneumonia viralis	17	109,3		
5.	Varicella	17	109,3		
6.	Tuberculosis pulmonis	9	57,9		
7.	Enteritis Salmonellosa	6	38,6		
8.	Infectio intestinalis bacterialis	6	38,6		
9.	Diarrhoea et gastroenteritis	5	32,2		
10.	Mononucleosis infectiva	4	25,7		

***srednja godišnja stopa morbiditeta**

***srednja godišnja stopa mortaliteta**

Na području opštine Majdanpek u periodu od 2018. do 2022. godine u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih i parazitarnih bolesti dominantno mesto pripada kapljičnim zaraznim bolestima (99,3%). Procenat učešća se kreće od 2,1% 2019. godine do 49,7% 2022. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od kapljičnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 4519,03 na 100.000 stanovnika. Od deset najčešćih bolesti u opštini Majdanpek sedam je iz ove grupe: Infectio Corona viralis -3321 slučajeva,, grip sa 108 obolelih, Pneumonia bacterialis – 37 obolela, Pneumonia viralis – 17, Varičela – 17 obolelih, Tuberkulosis pulmonis – 9 obolelih i Mononucleosis infective – 4 obolela. Kapljičnim zaraznim bolestima pripada svih 66 letalnih ishoda, zabeleženih kod obolelih od Infectio Corona viralis. Nije registrovan nijedan slučaj Morbilla, Difterije i kongenitalne Rubeole.

Crevne zarazne bolesti u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti učestvuju sa 0,57%. Procenat učešća se kreće od 10% 2021. godine do 75% 2018. godine. 2019. i 2020. godine nije prijavljen nijedan slučaj obolevanja od crevnih zaraznih bolesti. Srednja godišnja stopa morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 25,7 na 100.000 stanovnika. U deset najčešćih bolesti u opštini Majdanpek tri su iz ove grupe: Enteritis Salmonellosis – 6 slučajeva, Infectio intestinalis bacterialis sa 6 slučajeva, Diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta sa 5 slučajeva.

U ovom periodu nije registrovan nijedan smrtni slučaj od crevnih zaraznih bolesti.

Sve ostale bolesti (polne, zoonoze, parazitarne, vektorske i ostale) učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 0,14%

Na području opštine Majdanpek u periodu od 1.1.2018. do 31.12.2022. godine nije registrovana nijedna epidemija na teritoriji opštine Majdanpek.

Tabela 128. Deset najčešće prijavljivanih zaraznih bolesti i stanja na području opštine Negotin u periodu 2018.- 2022. godine

R.B.	Bolest	Broj prijavljenih	*Mb/1000	Broj umrlih	*Mt/100 000
1.	Infectio corona viralis	7660	25064,6	86	314,1
2.	Influenza, virus non identificatum	358	1171,4		
3.	Varicella	84	274,9		
4.	Scabies	23	75,3		
5.	Hepatitis viralis chronica C	17	55,6		
6.	Tuberculosis pulmonis	13	42,5		
7.	Enteritis salmonellosa	10	32,7		
8.	Enteritis campylobacterialis	7	22,9		
9.	Enterocolitis per Cl. difficile	7	22,9		
10.	Mononucleosis infectiva	5	16,4		

***srednja godišnja stopa morbiditeta**

***srednja godišnja stopa mortaliteta**

Na području opštine Negotin u periodu od 2018. do 2022. godine u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih i parazitarne bolesti dominantno mesto pripada kapljicnim zaraznim bolestima (99%). Procenat učešća se kreće od 0,5% 2019. godine do 42,1% 2021. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od kapljicnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 5317,2 na 100.000 stanovnika. Od deset najčešćih bolesti u opštini Negotin 5 je iz ove grupe: Infectio corona viralis sa 7660 obolelih, grip sa 358 obolelih, Varičela – 84 obolelih I Tuberkuloza pulmonis – 13 obolelih I Mononucleosis infectiva – 5 obolelih.

Kapljичnim zaraznim bolestima pripada 87 letalnih ishoda. Smrtni ishodi zabeleženi su kod obolelih od infekcije uzorkovane Corona virusom – 86 i Infectio meningococcica – 1 . Nije registrovan nijedan slučaj Morbila, Difterije i kongenitalne Rubeole.

Crevne zarazne bolesti u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti učestvuju sa 0,33%. Procenat učešća se kreće od 11,1% 2019. 2020.i 2021. godine do 44,4% 2018. godine. Srednja godišnja stopa morbiditeta od crevnih zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 17,7 na 100.000 stanovnika. U deset najčešćih bolesti u opštini Negotin tri su iz ove grupe: Enteritis Salmonellosis – 10 slucajeva, Enterocolitis per Clostridium difficille - 7 slucajeva i Enteritis Campylobacterialis – 7 slucajeva.

U ovom periodu nije registrovan nijedan smrtni ishod od crevnih zaraznih bolesti.

Sve ostale bolesti (polne, zoonoze, parazitarne, vektorske i ostale) učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 0,68%.Od parazitarne zarazne bolesti dominantan je Scabies – 23 obolelih. Od polnih zaraznih bolesti u ovom periodu prijavljeno je 17 obolenih od Hepatitisa viralis chronica C, što ovu bolest stavlja na peto mesto na listi deset najčešće prijavljenih zaraznih bolesti. Prijavljeno je i 4 obolenih od HIVa sa jednim letalnim ishodom 2022. godine.

Na području opštine Negotin u periodu od 1.1.2018. do 31.12.2022. godine registrovano je 6 epidemija zaraznih bolesti. Sve epidemije su iz grupe respiratornih zaraznih bolesti - **infectio Corona viralis**. Radi se o kolektivnim epidemijama u kojima je obolelo 149 osoba, hospitalizovano 63 osoba, umrlih – 25. Put prenosa je bio aerogeni i kontakt. Uzročnik je potvrđen SARS-CoV-2.

4.1. Imunopofilaksa zaraznih bolesti

Tabela 129. Izveštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv **malih boginja, zaušaka i rubeole (MMR vakcina)** u periodu 2018-2022. godine u opštini Bor.

BOR																
	Opština	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
		P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%
1	Bor	428	329	77	394	345	88	358	322	90	366	326	89	308	269	87

U posmatranom periodu u opštini Bor nije postignut traženi obuhvat od 95% ovim vakcinama. Obuhvat vakcinacije se kretao od 77% do 90%.

Tabela 130. Izveštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv **malih boginja, zaušaka i rubeole** u periodu 2018 -2022. godine u opštini Kladovo

Kladovo																
	Opština	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
		P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%
1	Kladovo	101	100	100	130	124	95	130	100	85	120	110	92	92	87	95

U posmatranom periodu obuhvat vakcinacije MMR vakcinom potreban za stvaranje kolektivnog imuniteta (preko 95%), nije postignut , 2020. i 2021.godine, dok je 2018.,2019. i 2022. bio zadovoljavajući.

Tabela 131. Izveštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv **malih boginja, zaušaka i rubeole** u periodu 2018-2022 godine u opštini Majdanpek

Majdanpek																
	Opština	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
		P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%
1	Majdanpek	103	99	96	122	171	98	106	102	96	94	94	100	81	80	99

U opštini Majdanpek, u posmatranom periodu obuhvat vakcinacije MMR vakcinom je iznosio preko 95% i bio je zadovoljavajući.

Tabela 132. Izveštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv **malih boginja, zaušaka i rubeole** u periodu 2018-2022. godine u opštini Negotin

Negotin																
	Opština	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.		
		P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%	P	O	%
1	Negotin	177	174	98	174	171	98	186	176	96	155	149	96	149	142	95

U periodu od 2018. do 2022. godine u opštini Negotin zabeležen je visok obuhvat vakcinacije vakcinom protiv malih boginja, rubeola, i zaušaka (preko 95%).

Tabela 133. Izveštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv besnila u periodu 2018.-2022. u opštini Bor

Godina	Broj ozleđenih	Broj vakcinisanih
2018	589	0
2019	530	1
2020	476	6
2021	371	1
2022	176	3

Poslednjih godina se beleži porast ujeda pasa bez vlasnika („lotalica”), posebno u naseljenim mestima. S obzirom da je na teritoriji oba okruga mirna epizootiološka situacija (nije registrovano besnilo od 2011.g.) samo je 11 osoba vakcinisano protiv besnila u navedenom periodu.

Tabela 134. Izeštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv besnila, u periodu od 2018. do 2022.godine u opštini Kladovo

godina	Broj ozleđenih	Broj vakcinisanih
2018	54	0
2019	50	0
2020	39	0
2021	50	0
2022	66	0

U poslednjih pet godina nije bilo vakcinisanih osoba protiv besnila u opštini Kladovo.

Tabela 135. Izeštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv besnila, u periodu od 2018. do 2022. godine u opštini Majdanpek

godina	Broj ozleđenih	Broj vakcinisanih
2018	35	0
2019	58	0
2020	1 (AR Zaječar)	0
2021	16	1
2022	25	0

U posmatranom periodu sa teritorije opštine Majdanpek, protiv besnila, vakcinisano je jedno lice 2021. godine.

Tabela 136. Izeštaj o obavljenoj vakcinaciji protiv besnila, u periodu od 2018 do 2022. godine u opštini Negotin

godina	Broj ozleđenih	Broj vakcinisanih
2018	397 (ZC Negotin)	0
2019	28 (AR Zaječar)	0
2020	10 (AR Zaječar)	0
2021	0	0
2022	3 (AR Zaječar)	0

S obzirom da je mirna epizootička situacija nije vakcinisana nijedna osoba protiv besnila u navedenom periodu. Tokom 2021. godine nijedno lice nije se javilo u AR ambulanti u Zavodu.

Vakcinacija ozleđenih lica, sa teritorije borskog i zaječarskog okruga vrši se u AR ambulanti u ZZJZ "Timok", Zaječar.

4.2 Bolničke infekcije

U posmatranom period od 2018. do 2022. godine u **Opštoj bolnici Bor** prijavljeno je 9 bolničkih infekcija. Svi pacijenati imali su po jednu bolničku infekciju.

Redovno je rađena i kontrola sterilnosti aparata i drugog hiruškog materijala.

Najzastupljenije lokalizacije BI po sistemima bile su:

- Infekcije sistema za varenje – 100 %

Najveći broj registrovanih bolničkih infekcija po odeljenjima:

- Neurologija – 2
- Hirurgija – 2
- Produžena nega – 2
- Urologija – 2
- Ginekologija - 1

Kao uzročnik bolničkih infekcija izolovan je *Clostridium difficile*.

U posmatranom periodu od 2018 do 2022.godine u **Zdravstvenom centru Kladovo** prijavljeno je : 22 bolničkih infekcija. Svi pacijenati imali su po jednu bolničku infekciju-

Redovno je rađena i kontrola sterilnosti aparata i drugog hiruškog materijala.

Najzastupljenije lokalizacije BI po sistemima bile su :

- Infekcije sistema za varenje – 100 %

Registrovane bolničke infekcija po odeljenjima:

Hirurgija – 17

Interno –5

Kao uzročnik bolničkih infekcija izolovan je: Clostridium difficile.

Epidemiološki nadzor nad bolničkim infekcijama u **Opštoj bolnici Majdanpek** je pasivan.

U periodu od 2018. od 2022. godine nije registrovana nijedna bolnička infekcija.

U posmatranom periodu od 2018. do 2022. godine u **Zdravstvenom centru Negotin** prijavljene su: 2 bolničke infekcije. .

Redovno je rađena i kontrola sterilnosti aparata i drugog hiruškog materijala.

Jedina lokalizacije BI po sistemima bila je infekcija sistema za varenje (100%).

Broj registrovanih bolničkih infekcija po odeljenjima:

Ortopedija – 2

Kao uzročnik bolničkih infekcija izolovan je Clostridium difficile.

4.2 Kontrola i prevencija nezaraznih bolesti

Podaci o obolelima/umrlima od: malignih bolesti, šećerne bolesti i akutnog koronarnog sindroma prikupljeni aktivnim i pasivnim načinom unose se u kompjuterske baze podataka, obrađuju i dostavljaju Republičkom Institutu za javno zdravlje gde se vode populacioni registri za celokupnu teritoriju Republike Srbije izuzev Kosova i Metohije. Podaci za ostale MHNB koje su po predviđenoj zakonskoj regulativi evidentiraju i prate na navedenom odseku za teritoriju oba okruga takođe se unose u kompjuterske baze podataka, obrađuju i na osnovu dostupnih podataka vrši analiza obolevanja/umiranja i od ovih bolesti.

4.2.1 Obolevanje i umiranje od malignih tumora

Tabela br. 137 Broj obolelih od malignih tumora na teritoriji opštine Bor u periodu 2017.-2021.god

Godina	M	Ž	Ukupno
2017	128	170	298
2018	166	203	369
2019	122	144	266
2020	90	90	180
2021	105	101	206
Ukupno	611	708	1319

U navedenom periodu na teritoriji opštine Bor od malignih bolesti ukupno je registrovano 1319 novoobolelih (611 muškaraca i 708 žene) sa prosečnom nestandardizovanom stopom incidencije od 610,7 /100.000 stanovnika. Učešće obolelih muškaraca je nešto manje u odnosu na žene 46,3% : 53,7% . Distribucija obolevanja po uzrasnim grupama beleži više stope incidencije u starijim uzrasnim grupama (od 55 –te godine života) i to kod oba pola.

Tabela br. 138 Broj umrlih od malignih tumora na teritoriji opštine Bor u periodu 2017.-2021.god

Godina	M	Ž	Ukupno
2017	82	75	157
2018	59	55	114
2019	64	61	125
2020	58	56	114
2021	64	49	113
Ukupno	327	296	623

U posmatranom petogodišnjem periodu broj umrlih od malignih tumora na teritoriji opštini Bor se kretao od 113 (2021.god.) do 157 (2017 god.).Broj umrlih muškaraca je nešto veći u odnosu na žene (52,5% : 47,5 %)

Tabela br. 139 Broj obolelih od malignih tumora na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2017.-2021.god.

Godina	M	Ž	Svega
2017	61	43	104
2018	82	61	143
2019	55	54	109
2020	33	44	77
2021	53	39	92
Ukupno	284	241	525

U navedenom periodu na teritoriji opštine Kladovo od malignih bolesti ukupno je registrovano 525 novoobolelih (284 muškaraca i 241 žena) sa prosečnom nestandardizovanom stopom incidencije od 594,4/100.000 stanovnika. Učešće obolelih muškaraca je nešto veće u odnosu na žene 54,1% : 45,9 %. Distribucija obolevanja po uzrasnim grupama beleži više stope incidencije u starijim uzrasnim grupama (od 55 –te godine života) i to kod oba pola.

Tabela br. 140 Broj umrlih od malignih tumora na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2017.-2021.god

Godina	M	Ž	Ukupno
2017	40	21	61
2018	34	34	68
2019	32	24	56
2020	36	24	60
2021	35	24	59
Ukupno	177	127	304

Broj umrlih od malignih tumora u periodu 2017.-2021.god na teritoriji opštine Kladovo se kretao od 56 osoba do 68 osoba na godišnjem nivou .Odnos polova je 58,2% (muški pol) : 41,8 %(ženski pol).

Tabela br. 141 Broj obolelih od malignih tumora na teritoriji opštine Majdanpek
u periodu 2017.-2021.god.

Godina	M	Ž	Svega
2017	49	48	97
2018	64	58	122
2019	44	53	97
2020	36	26	62
2021	29	27	56
Ukupno	222	212	434

U navedenom petogodišnjem periodu najmanji broj obolelih od malignih tumora je registrovan 2021. godine 56 osoba , dok je najveći broj obolelih registrovan 2018. godine (122).

Uglavnom je veći broj obolelih muškaraca u odnosu na žene, sem 2019.kada je taj broj bio veći kod žena, u odnosu na muškarce.

Tabela br. 142 Broj umrlih od malignih tumora na teritoriji opštine Majdanpek
u periodu 2017.-2021.god

Godina	M	Ž	Ukupno
2017	31	18	49
2018	24	18	42
2019	33	24	57
2020	21	14	35
2021	15	11	26
Ukupno	124	85	209

U posmatranom petogodišnjem periodu u opštini Majdanpek, umrlo je 209 osoba od malignih tumora.Najmanji broj umrlih je registrovan 2021. godine, a najveći 2019. godine. Muškarci su 1,5 puta češće umirali od žena.

Tabela br. 143 Broj obolelih od malignih tumora na teritoriji opštine Negotin
u periodu 2017.-2021.god.

Godina	M	Ž	Svega
2017	103	91	194
2018	107	116	223
2019	101	79	180
2020	66	50	116
2021	62	58	120
Ukupno	439	394	833

U posmatranom petogodišnjem periodu u opštini Negotin od malignih neoplazmi je ukupno obolelo 833 osoba. Muškarci su bili nešto brojniji u odnosu na žene (52,7:47,3). Najveći broj obolelih od malignih tumora je registrovan 2018. godine.

Tabela br. 144 Broj umrlih od malignih tumora na teritoriji opštine Negotin
u periodu 2017.-2021.god

Godina	M	Ž	Ukupno
2017	62	37	99
2018	41	39	80
2019	43	47	90
2020	41	37	78
2021	43	32	75
Ukupno	230	192	422

U opštini Negotin u posmatranom periodu je umrlo od malignih tumora 422 osobe. Najveći broj je registrovan 2017 god, a najmanji 2021. Muškarci su češće umirali u odnosu na žene (54,5% : 45,5%).

4.3.2 Obolevanje i umiranje od šećerne bolesti

Šećerna bolest (u daljem tekstu: DM) je jedno od najčešćih masovnih hroničnih nezaraznih oboljenja i predstavlja veliki javno-zdravstveni problem. Iako se najviše stope incidencije registruju u razvijenim zemljama sveta, najveći porast broja obolelih očekuje se u zemljama u razvoju, gde spada i naša zemlja. Po rasprostranjenosti i učestalosti javljanja, dužini lečenja, komplikacijama koje ga prate, posledicama koje ostavlja i visokom mortalitetu, šećerna bolest predstavlja u zdravstvenom i socio-ekonomskom pogledu, jedan od najtežih problema savremene medicine i zdravstvene zaštite. Insulin-nezavisni dijabetes melitus (u daljem tekstu: INDM) čini 90% svih dijagnostikovanih oblika šećerne bo, dok ostali deo u učešću zauzima insulin-zavisni dijabetes melitus (u daljem tekstu: IZDM).

Tabela 145 . Broj novodijagnostikovanih osoba od šećerne bolesti za opštinu Bor u periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
17	23	145	134	29	26	57	31	37	33
40		279		55		88		70	

U posmatranom period ukupno je registrovano 532 novoobolelih osoba od dijabetes melitusa tip I i tip II (285 muškaraca i 247 žena). Prosečan broj novoobolelih godišnji bio je 106 osoba. Prosečna godišnja sirova stopa incidencije iznosila je 245,4 na 100.000 stanovnika opštine Bor. Muškarci su obolevali češće od žena,osim 2018.godine kada se registruje veći broj obolelih među ženama.

Tabela 146. Broj umrlih osoba od šećerne bolesti za opštinu Bor od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
9	11	12	11	12	9	16	19	12	6
20		23		21		35		18	

Na teritoriji opštine Bor u ovom petogodišnjem period ukupno je umrlo 117 osoba od oba oblika dijabetesa (61 muškarac i 56 žena). Prosečan godišnji broj umrlih iznosio je 23. Prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 53,2 na 100.000 stanovnika opštine Bor.,

Tabela 147. Broj novodijagnosticiranih osoba od šećerne bolesti za opštinu Kladovo periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
17	18	15	15	43	25	11	20	47	64
35		30		68		31		111	

U posmatranom periodu ukupno je registrovano 275 novoobolelih od dijabetes melitusa tip I i tip II (133 muškaraca i 142 žena). Prosečan broj novoobolelih bio je 55 . Prosečna godišnja sirova stopa incidencije iznosila je 311,4 na 100.000 stanovnika opštine Kladovo.

Tabela 148. Broj umrlih osoba od šećerne bolesti za opštinu Kladovo u periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022.	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
0	5	3	1	3	4	4	7	6	5
5		4		7		11		11	

Na teritoriji opštine Kladovo u posmatranom petogodišnjem periodu ukupno je umrlo 38 osoba od oba oblika dijabetesa (16 muškarca i 22 žene). Prosečan godišnji broj umrlih iznosio je 7 osoba. Prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 39,6 na 100.000 stanovnika opštine.

Tabela 149: Broj novodijagnosticiranih osoba od šećerne bolesti za opštinu Majdanpek u periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
12	18	31	19	15	9	8	6	21	20
30		50		24		14		41	

U posmatranom petogodišnjem periodu ukupno je registrovano 159 novoobolelih od dijabetes melitusa tip I i tip II (87 muškaraca i 72 žena). Prosečan broj novoobolelih bio je 32 a prosečna godišnja stopa incidencije 205,8 na 100.000 stanovnika. . Muškarci su obojevali češće od žena,osim 2018.godine kada se registruje veći broj obolelih među ženama

Tabela150. Broj umrlih osoba od šećerne bolesti za opštinu Majdanpek u periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022.	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
2	3	4	4	6	5	4	10	7	5
5		8		11		14		12	

Na teritoriji opštine Majdanpek u navedenom petogodišnjem period ukupno je umrlo 50 osoba od oba oblika dijabetesa (23 muškarca i 27 žena). Prosečan broj umrlih godišnje iznosio je 10, a prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 64,3 na 100.000 stanovnika.

Tabela 151. Broj novodijagnostikovanih osoba od šećerne bolesti za opštinu Negotin u periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022.	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
27	13	26	11	52	52	29	38	27	40
40		37		104		67		67	

U posmatranom petogodišnjem periodu 2018.-2022.godina na teritoriji opštine Negotin registrovano je ukupno 315 osoba, novoobolelih od dijabetesa. Najveći broj novoobolelih je registrovan 2020. god.(104), a najmanji 2019.(37). Prosečan broj obolelih na godišnjem nivou je 63 osoba, sa prosečnom stopom incidencije 206,1 na 100000 stanovnika. Odnos polova je 161 muškarac prema 154 žena, odnosno muskarci su nešto češće obolevali od žena .

Tabela 152. Broj umrlih osoba od šećerne bolesti za opštinu Negotin u periodu od 2018. do 2022. godine

2018		2019		2020		2021		2022.	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
20	27	14	23	13	19	15	25	14	19
47		37		32		40		33	

U ovom petogodišnjem period ukupno je umrlo 189 osoba, prosečno 38 osoba godišnje, se prosečnom stopom mortaliteta 123,7 na 100 000 stanovnika.Odnos polova je bio: 76 muškaraca i 113 žena, Odnosno žene su skoro 1,5 puta češće umirale od dijabetesa u odnosu na muškarce.

4.3.3. Obolevanje i umiranje od akutnog koronarnog sindroma

Akutni koronarni sindrom (u daljem tekstu: AKS) je takođe jedan od najčešćih masovnih hroničnih nezaraznih oboljenja i predstavlja veliki javno-zdravstveni problem. Obuhvata akutni infarct miokarda i nestabilnu anginu pectoris.

Tabela 153 . Broj novoobolelih od AKS-a na teritoriji opštine Bor u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Ukupno
2018	177	100	277
2019	149	76	225
2020.	63	45	108
2021.	94	63	157
2022.	99	61	160
Ukupno	582	345	927

U posmatranom periodu ukupno je registrovano 927 novoobolelih sa dijagnozom AKS (582 muškaraca i 345 žena). Prosečan broj novoobolelih godišnje je bio 185.

Prosečna godišnja sirova stopa incidencije iznosila je 428,3 na 100.000 stanovnika opštine Bor. Muškarci su u posmatranom period češće obolevali od žena, u proseku 1,7 puta.

Tabela 154 . Broj umrlih od AKS-a na teritoriji opštine Bor u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	12	13	25
2019.	16	16	32
2020.	15	11	26
2021.	11	8	19
2022.	5	5	10
Ukupno	59	53	112

Od 2018. do 2022. godine ukuno je registrovano 112 umrlih od AKS, I to 59 muškarca i 53 žena. Prosečan broj umrlih godišnje iznosio je 22, prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 50,9 na 100.000 stanovnika opštine Bor.

Tabela 155 Broj novoobolelih od AKS-a na teritoriji opštine Kladovo u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	150	95	245
2019.	90	75	165
2020.	61	22	83
2021.	81	78	159
2022.	44	33	77
Ukupno	426	303	729

U posmatranom periodu ukupno je registrovano 830 novoobolelih sa dijagnozom AKS (426 muškaraca i 303 žene). Prosečan broj novoobolelih godišnje bio je 146, a prosečna godišnja sirova stopa incidencije iznosila je 825,4 na 100.000 stanovnika opštine Kladovo. Muškarci su u proseku obolevali 1,4 puta češće od žena.

Tabela 156. Broj umrlih od AKS-a na teritoriji opštine Kladovo u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	19	35	54
2019.	45	33	78
2020.	37	35	72
2021.	43	41	84
2022.	10	11	21
Ukupno	154	155	309

Od 2018. do 2022. godine ukuno je registrovano 309 osobe umrle od AKS i to 154 muškraca i 155 žena. Prosečan broj umrlih godišnje iznosio je 62 osoba, a prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 351 na 100.000 stanovnika opštine Kladovo.

Tabela 157. Broj novoobolelih od AKS-a na teritoriji opštine Majdanpek u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	37	12	49
2019.	42	16	58
2020.	19	8	27
2021.	24	16	40
2022.	36	16	52
Ukupno	158	68	226

U posmatranom periodu ukupno je registrovano 226 novoobolelih sa dijagnozom AKS i to 158 muškaraca i 68 žena. Prosečan broj novoobolelih godišnje bio je 45, a prosečna godišnja sirova stopa incidencije iznosila je 289,3 na 100.000 stanovnika. Muškarci su u proseku obolevali 2,3 puta češće od žena.

Tabela 158. Broj umrlih od AKS-a na teritoriji opštine Majdanpek u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	0	3	3
2019.	5	2	7
2020.	8	2	10
2021.	0	3	3
2022.	3	3	6
Ukupno	16	13	29

Od 2018. do 2022. godine ukupno je registrovano 29 osoba umrle od AKS, (16 muškaraca i 13 žena). Prosečan broj umrlih godišnje iznosio je 6 osoba, a prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 38,6 na 100.000 stanovnika opštine Majdanpek. Muškarci su umirali prosečno skoro 1,2 puta češće od žena.

Tabela 159. Broj novoobolelih od AKS-a na teritoriji opštine Negotin u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	79	54	133
2019.	80	46	126
2020.	41	25	66
2021.	56	35	91
2022.	61	31	92
Ukupno	317	191	508

U posmatranom periodu ukupno je registrovano 508 novoobolelih sa dijagnozom AKS (317 muškaraca i 191 žena). Prosečan broj novoobolelih godišnje je bio 102 , a prosečna godišnja sirova stopa incidencije iznosila je 332,4 na 100.000 stanovnika . Muškarci su u proseku obolevali 1,7 puta češće od žena.

Tabela 160. Broj umrlih od AKS-a na teritoriji opštine Negotin u periodu od 2018. do 2022. godine

Godina	M	Ž	Svega
2018.	7	3	10
2019.	9	5	14
2020.	10	8	18
2021.	10	7	17
2022.	6	3	9
Ukupno	42	26	68

Od 2018. do 2022. godine ukuno je registrovano 68 osoba umrlih od AKS (42 muškarac i 26 žena). Prosečan broj umrlih godišnje iznosio je 14 osoba,a prosečna godišnja sirova stopa mortaliteta iznosila je 45,8 na 100.000 stanovnika opštine Negotin. Muškarci su umirali u proseku, 1,6 puta češće od žena.

5. STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE BOR

5.1. Kontrola kvaliteta vazduha I buke u životnoj sredini

Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u period 2018-2022.godine, nije vršio kontrolu kvaliteta vazduha, obzirom da se monitoring kontrola sprovodi od strane Agencije za zaštitu životne sredine na više merna mesta, kao ni merenje buke.

5.2. Kontrola kvaliteta vode

Zdravstveno bezbedna voda za piće odgovara normama važećeg Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće koji prihvata preporuke Svetske zdravstvene organizacije i Evropske unije i podleže kontinuiranom monitoringu koji realizuju ovlašćene zdravstvene ustanove određenom dinamikom i opsegom ispitivanja u akreditovanim laboratorijama.

Vodovod Bor, pored grada Bora snabdeva vodom za piće I seoska naselja: Donja Bela Reka, Oštrej, Krivelj, Slatina, Brestovac, Šarbanovac. Vodovod se napaja vodom iz tri kaptaže:

- Izvorište "Surdup", voda iz ove kaptaže pumpama se potiskuje u gradski vodovod a jedna količina vode odvaja se za snabdevanje stanovištva obližnjeg naselja Donja Bela Reka, voda se dezinfikuje gasnim hlorinatorom.
- Izvorište "Krivelj" pumpama se voda potiskuje u gradski vodovod a jedan deo ide u naselju Krivelj koje se nalazi u blizini kaptaže, voda se dezinfikuje gasnim hlorinatorom.
- Kaptaža "Selište" Zlot, ovde su kaptirana dva izvora u koritu Zlotske reke, voda se pumpama niskog pritiska iz crpne stanice potiskuje u pumpnu stanicu visokog pritiska, odakle se jedan manji deo vode šalje u gradski vodovod, a drugi veći deo u Borsko jezero koje služi kao tehnološka voda u procesu proizvodnje rudnika bakra Bor. Na ovom delu vodovoda postoje gasni hlorinatori.

Od 2002.god na ovaj vodovod priključeno je izvorište Bogovina koje snabdeva naselje I rudnik Bogovinu u opštini Boljevac I selo šarbanovac u opštini Bor.

Shodno Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl. List SRJ, br. 42/98,44/99 i Sl. Glasnik RS br. 28/2019) u odnosu na broj ekvivalent stanovnika, vrši se uzorkovanje vode za piće. Nakon adekvatnog transporta, vrši se prijem uzoraka i započinju analize u akreditovanoj laboratoriji. Kompletan izveštaj o ispitivanju vode ima u svom sastavu i stručno mišljenje koje koncipiraju doktori medicine - specijalisti higijene. Stručnim mišljenjem se ocenjuje usaglašenost vode za piće normama Pravilnika i dozvoljava se ili zabranjuje upotreba vode. U slučaju neispravnosti vode, ukoliko ona podleže kontinuiranom monitoringu, daje se predlog mera za obezbeđivanje njene ispravnost

Centralni vodovod Bor

Na osnovu ugovor JKP "Vodovod" Bor, vrši se redovna kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće 6 puta mesečno sa osam uzoraka (jedna sirova i sedam iz mreže) naizmenično, po grupama kako bi sva izvorišta bila obuhvaćena tokom jednog meseca.

Rezultate analiza vode za piće sa ovog vodovoda, prikazani u tabeli 161.

Tabela 161. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz centralnog vodovoda u Boru u periodu od 2018.-2022. godine.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	548	10	1,82	548	47	8,57	SFP, KPBF, AMB, mutnoća, boja, nitriti
2.	2019	518	2	0,39	518	69	13,32	AMB, mutnoća, boja
3.	2020	437	18	4,11	437	28	6,4	KPBF, AMB, mutnoća
4.	2021	577	10	1,73	577	103	17,85	KPBF, AMB, mutnoća, boja
5.	2022	529	15	2,84	529	48	9,07	KPBF, AMB, mutnoća, boja
UKUPNO		2609	55	2,11	2609	295	11,31	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, uzeto je 2609 uzoraka vode iz gradskog vodovoda, u bakteriološkom pogledu je 55 bilo neispravno, ili 2,11% i 295 ili 11,31% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija ali ponekad su se pojavile i bakterije fekalnog porekla, dok u fizičko-hemijskom pogledu razlog neispravnosti je mutnoća i boja, obzirom da je distributivna mreža dosta stara i dotrajala.

Centralni vodovodi seoskih naselja Grada Bor:

Na području opštine Bor postoje seska naselja: Donja Bela Reka, Oštrej, Krivelj, Slatina i Brestovac koja su priključena na gradski vodovod i koji je po stalnom higijensko sanitarnim nadzorom u kome se vrši sistematska dezinfekcija vode. U 9 seoskih naselja izgradjeno je 10 vodovoda, kontrola se vrši 4 puta godišnje sa saradnjom lokalne samouprave Grada Bor.

Tabela 162. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz seskih vodovoda Grada Bor u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	41	27	65,85	41	3	7,32	SFP, KBFP, AMB, Pseud.aer., mutnoća, pH, nitrati
2.	2019	41	24	58,54	41	5	12,20	AMB,KBFP,mutnoća
3.	2020	22	11	50,00	22	9	40,91	KBFP, SFP,AMB, mutnoća,pH,nitrati
4.	2021	22	11	50,00	22	9	40,91	KBFP, SFP,AMB, mutnoća,pH,nitrati
5.	2022	24	9	37,50	24	8	33,33	SFP, KBFP, AMB, Pseud.aer., mutnoća, pH, nitrati
UKUPNO		150	82	54,66	150	34	22,66	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, uzeto je 150 uzoraka vode iz seoskih vodovoda, u bakteriološkom pogledu je 82 ili 54,66% bilo neispravno i 34 ili 22,66% fizičko-hemijski I hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj Aerobnih mezofilnih bakterija, Streptokoke fekalnog porekla, ukupne koliformne bakterije, Koliformne bakterije fekalnog porekla i Pseudomonas a u hemijskom pogledu razlog neispravnosti su nitrati, nitriti, pH i mutnoća.

Ovi vodovodi su nesigurni za vodovsnabdevanje stanovništva vodom za piće, obzirom da je bakterološka neispravnost velika, čak 54,66% uzetih uzoraka, a znamo da se isti ne održavaju niti se voda prečišćava, niti hlorige, tako da predstavljaju rizik po zdravlje potrošača.

Drugi javni vodni objekti na teritoriji Grada Bor:

Lokalni način snabdevanje vode za piće iz drugih javnih objekata u opštini Bor, javne česme i kaptirani izvori u Boru, česme sa mineralnom vodom u Brestovačkoj banji, se kontrolišu 4 puta godišnje, po ugovoru sa lokalnom samoupravom Bor.

Ostali javni objekti po selima opštine Bor (javne česme i bunari), ne kontrolišu se u propisanom broju i frekvenci.

Rezultati analiza biće prikazani u tabeli 163.

Tabela 163. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz drugih javnih vodnih objekata Grada Bora u periodu od 2018.-2022. godine.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	85	42	49,41	85	8	9,41	SFP, AMB,KBFP, Pseudo.aer., Mutnoća, pH, nitriti,
2.	2019	79	16	20,25	79	12	15,19	AMB,SFP,mutnoća,pH
3.	2020	90	11	12,22	90	9	10,00	AMB,KBFP, mutnoća, pH, nitriti,
4.	2021	77	22	28,57	77	11	14,28	AMB,KBFP,SFP, Pseud.aer., mutnoća, pH, nitrati,
5.	2022	72	19	26,38	72	8	11,11	KBFP,SFP, mutnoća, pH, nitrati,
UKUPNO		403	110	27,29	403	48	11,91	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla, E coli-Ešerihija koli

U periodu od 2018. do 2022. godine je vršena kontrola I uzeto je ukupno 403 uzoraka vode od kojih je 110 ili 27,29% uzoraka, bilo bakteriološki neispravno. Na fizičko-hemijske I hemijske parametar je uzeto 403 uzoraka vode, od toga je 48 ili 11,91% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravno.

Razlog neispravnosti je bio povećan broj Aerobnih Mezofilnih bakterija, prisustvo Streptokoke fekalnog porekla, koliformne bakterije fekalnog porekla, Pseudomonas aeruginosa, dok u hemijskom pogledu nitrati, nitriti, pH i mutnoća.

Ovi objekti su nesigurni za vodosnabdevanje, ne kontrolišu se redovno, niti se voda dezinfikuje.

Brestovačka banja je bogata mineralnim izvorima a pod kontrolom zajedno sa lokalnom samoupravom prati se zdravstvena ispravnost vode, i to:

- Voda za bubrege, (često je bakteriološki neispravna),
- Voda za želudac, (obično ima bazni pH, iznad 8,5),
- Voda za oči (obično je zdr. ispravna) i
- Voda za živce (često ima bakteriološku neispravnost).
- Okolina ovih česmi je podvodna, uvek ima nekih ocednih voda, zacevljenost česmi-izvora je stara, a izvor vode za bubrege se nalazi u mračnom i tamnom rezervoaru, koji možda utiče na njenu bakteriološku ispravnost. Povećani, bazni pH vode za želudac, ne predstavlja zdravstveni problem, već blagotvorno utiče na kiseli pH želudca osoba sa ovim problemom.

Zdravstvena ispravnost bazenskih voda u Boru

Monitoring bazenskih voda u Boru, od 2018.- 2022.godine, vršio se u zimskom periodu na zatvorenim bazenima sportskog centra Bor I leti na otvorenim bazenima istog centra. Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar, vrši nedeljno uzorkovanje vode iz bazena na fizičko – hemijsku i mikrobiološku ispravnost. Bazenski kompleks se snabdeva vodom iz gradskog vodovoda iz Bora, koja se dodatno hlorige pre ulasku na bazene a nakon korišćenja prelivnim sistemom odlazi na postrojenje za prečišćavanje I ponovono hlorisanje I takva se ponovo koristi za kupanje. Ugovorena kontrola vode iz velikog I malog bazena je jednom nedeljno, tokom godine.

Od 2017. godine, prati se zdravstvena ispravnost bazenske vode u Brestovačkoj banji u zatvorenim bazenima.

Rezultati analiza su prikazani u tabeli 164.

Tabela 164. Zdravstvena ispravnost vode za kupanje iz bazena u Boru za period 2018.-2022. godine.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	59	1	33,33	59	40	67,80	Pseud.aer, Ech.coli, povišeni pH, hloridi
2.	2019	34	0	0	34	17	50,0	pov. pH
3.	2020	14	0	0	14	6	42,86	pov. pH
4.	2021	23	0	0	23	14	60,87	Pov. pH
5.	2022	20	0	0	20	9	45,0	Pov. pH
UKUPNO		150	1	0,66	150	86	57,33	

Uvidom u rezultate analiza utvrđena je zadovoljavajuća zdravstvena ispravnost u 150 bazenskih voda, kako u bakteriološkom pogledu. U fizičko-hemijskom I hemijskom pogledu 86 uzoraka vode iz bazena je bila neispravna, najčešći razlog zdravstvene neispravnosti je povišeni pH vode, koji ne deluje štetno na zdravlje kupaca. Razlog povišenog pH je promena limita vrednosti u novom Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda u odnosu na vodu za piće sa kojom se napajaju bazeni.

Stručna služba Odeljenja Higijene I ŽŽS, kada se pojavi neispravnost vode ili neki drugi problem na bazenu daje predlog mera I vrši ponovnu kontrolu vode iz bazena.

Zdravstvena ispravnost površinskih voda i otvorenih kupališta

Kontrola ispravnosti vode za kupanje, sport i rekreaciju na Borskom jezeru tokom letnje kupališne sezone vrši se sa četiri plaza:

- Plaža kod hotela,
- glavna plaža,
- plaža u kampu i
- plaža "Savača"

Tokom kontrole vrši se uzorkovanje na bakteriološke analize vode češće tokom leta dok hemijska analiza jednom tokom sezone. Rezultati se saopštavaju građanima putem massmedija I izveštajima koje dostavljamo vlasniku I korisniku rezultata analiza voda.

Rezultate ispitivanja smo prikazali u tabeli br.165.

Tabela 165. Ispravnost vode za kupanje na kupalištama i plaže u Boru, za period od 2018. - 2022.god.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	12	0	0	1	0	0	/
2.	2019	0	0	0	0	0	0	/
3.	2020	0	0	0	0	0	0	/
4.	2021	0	0	0	0	0	0	/
5.	2022	0	0	0	0	0	0	/
UKUPNO		12	0	0	1	0	0	

Rezultati analiza vode sa kupališta pokazuju da je voda odgovarala II-oj I III-oj klasi vode u 12 uzoraka u mikrobiološkom i u 1 uzorku fizičko-hemijskom pogledu i kao takva može da se koristi za kupanje, sport I rekreaciju uz preduzimanje svih higijenskih mera (tuširanje higijenski ispravnom vodom), rezultati iz 2018. godine.

Od 2019.god. kontrola površinskih voda u Borskom jezeru (4 plaže) nije vršeno u laboratorijama ZZJZ "Timok" Zaječar.

5.3. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika

5.3.1. Predškolska ustanova

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022., prema Ugovoru sa Predškolskom ustanovom "Bambi" Bor, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji predškolske ustanove, na parametre mikrobiološke ispravnosti i kontrola sanitarno-higijenskog režima u centralnoj i distributivnim kuhinjama predškolske ustanove.

Rezultati analiza prikazani u tabela 166.

Tabela 166. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u predškolskoj ustanovi "Bambi" u Boru, 2018.-2022.god.

Red .	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	66	3	4,55	7	1	14,28	UKB/Enterobac.
2.	2019	107	3	2,80	8	2	25,00	UKB/Enterobac.
3.	2020	67	1	1,49	7	0	0	UKB
4.	2021	66	3	4,55	7	0	0	-
5.	2022	65	6	9,23	7	0	0	-
	Ukupno	371	16	4,31	36	3	8,33	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 36 uzoraka, sa aspekta mikrobioloških parametra, gde je utvrđena u 3 neispravnost ili 8,33% uzoraka hrane, razlog je prisustvo i Enterobacteriaceae i 371 briseva sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa i utvrđeno je 16 ili 4,31% neusaglašenosti, gde je bio povećan ukupan broj kolonija. Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

5.3.2.Ustanova za smeštaj studenata

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022.godine, prema Ugovoru sa Domom za studente u Boru, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji ove ustanove, na parametre mikrobiološke ispravnosti hrane i kontrola sanitarno-higijenskog režima.

Rezultati analiza prikazani u tabela 167.

Tabela 167. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u Domu za studente u Boru, 2018.-2022.god.

Red. Br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	60	0	0	23	0	0	-
2.	2019	48	2	4,16	20	0	0	UKB
3.	2020	60	0	0	21	0	0	-
4.	2021	60	0	0	20	0	0	-
5.	2022	60	0	0	20	0	0	
	Ukupno	288	2	0,64	104	0	0	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 104 uzoraka, sa aspekta mikrobioloških parametra, svi uzorci hrane su bili bezbedni za upotrebu. U tom periodu je uzeto 288 briseva sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa, od kojih su 2 ili 0,64% bili neusaglašeni sa zakonskim odredbama, razlog neusaglašenosti povećan ukupan broj kolonija. Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

6. STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE KLADOVO

6.1. Kontrola kvaliteta vazduha

U opštini Kladovo prate se taložne materije (sedimentatori) iz vazduha na 7 mernih mesta (84 uzorka godišnje), a u periodu od 2021-2022. Godine, vršeno je merenje koncentracija SO₂ i čađi (po 150 uzoraka) i NO₂ (154 uzorka). Čađ je prelazila GVI u 10 merenja.

Da bi se utvrdilo pravo stanje kvaliteta vazduha potrebna su ispitivanja (prema Uredbi uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl. glasnik RS br. 11/2010,75/2010 i 63/2013 raspoloživost parametara mora biti najmanje 90%, što znači da je potreban kontinualni monitoring vazduha tokom godine kako bi se ocenio kvalitet vazduha) na SO₂, NO₂, čađ i suspendovane čestice PM₁₀ i PM_{2,5}.

6.2. Kontrola nivoa buke u opštini Kladovo

U periodu od 2021-2022.god. vršena je kontrola nivoa buke u komunalnoj sredini Kladova. Izvršeno je 15 merenja, i nije bilo prekoračenja

6.3. Kontrola kvaliteta vode

Zdravstveno bezbedna voda za piće odgovara normama važećeg Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće koji prihvata preporuke Svetske zdravstvene organizacije i Evropske unije i podleže kontinuiranom monitoringu koji realizuju ovlašćene zdravstvene ustanove odredjenom dinamikom i opsegom ispitivanja u akreditovanim laboratorijama.

Monitoring zdravstvene ispravnosti vode za piće na teritoriji opštine Kladovo sprovodi Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar, preko Centra za higijenu i humanu ekologiju.

Metodologija: Monitoring se obavlja na osnovu ugovora sa JP "Jedinstvo" Kladovo tj. vlasnika objekata javnog vodosnabdevanja. Uzorkovanje voda za piće vrše od strane stručnih lica Odeljenja za higijenu i zaštitu životne sredine. Voda za piće se uzorkuje na centralnom vodovodu, za naselje Kladovo, Kostol i Kladušnica, tako i za seoske vodovode; Brza Palanka, Podvrška, Tekija, Velika Kamenica, Milutinovac, Korbovo, Mala Vrbica, Novi Sip, na bunarima, kaptažama, rezervoarima i iz vodovodne mreže, na slavinama krajnjeg potrošača. Shodno Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (sl. List SRJ, br. 42/98,44/99 i sl.glasnik RS, br. 28/19), u odnosu na broj ekvivalent stanovnika centralni vodovod uzorkuje se sa 6 uzoraka vode mesečno, dok seoski se uzorkuju jednaput mesečno sa svakog seoskog vodovoda po jedan uzorak iz bunara, rezervoara i po 2-3 uzoraka iz distributivne mreže. Nakon adekvatnog transporta, vrši se prijem uzoraka i započinju analize u akreditovanoj laboratoriji. Kompletan izveštaj o ispitivanju vode ima u svom sastavu i stručno mišljenje koje koncipiraju doktori medicine - specijalisti higijene. Stručnim mišljenjem se ocenjuje usaglašenost vode za piće normama Pravilnika i dozvoljava se ili zabranjuje upotreba vode. U slučaju neispravnosti vode, ukoliko ona podleže kontinuiranom monitoringu, daje se predlog mera za obezbeđivanje njene ispravnosti.

Centralni vodovod Kladovo:

Kladovo se snabdeva vodom iz Sistema bušenih bunara lociranih na terenu desne obale Dunava uzvodno od grada Kladova. U svakom bunaru ugradjena je pumpa kojom se voda potiskuje do sabirnog bunara, a odatle u rezervoar iz kojeg voda gravitacijom stiže do potrošača. Dezifekcija vode vrši se gasnim hlorinatorom.

Zdravstvena ispravnost vode za piće iz centralnog vodovoda opštine Kladovo u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija		
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih	
			Broj	%		Broj	%
1.	2018	251	2	0,80	251	7	2,79
2.	2019	216	2	0,93	216	0	0
3.	2020	218	3	1,38	218	8	3,67
4.	2021	303	2	0,66	303	25	8,25
5.	2022	228	2	0,66	228	1	0,44
UKUPNO		1216	11	0,90	1216	41	3,37

U izveštajnom periodu uzorkovano je ukupno 1216 uzoraka vode, od kojih je 11 ili 0,90% bilo mikrobiološki neispravni i 41 ili 3,37% fizičko- hemijski i hemijski neisparavne.

Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija a u hemijskom pogledu razlog neispravnosti su nitrati i mutnoća. Ono što možemo da primetimo iz izveštaja je najčešće prisustvo mutnoće.

Centralni vodovodi seoskih naselja opštine Kladovo:

Na području opštine Kladovo vodosnabdevanje u 19 seoskih naselja sprovodi se iz seoskih vodovoda, od toga 16 sela se prate I voda se redovno kontroliše, dok tri naselja Kupuzište, Rečica I Petrovo selo nemaju izgrađene centralne seoske vodovode pa se stanovništvo snabdeva iz privatnih lokalnih vodnih objekata (Bunari), a selo Manastirica nije obuhvaćeno Odlukom opštine, pa vodu sami kontrolišu, ali neredovno. Za sve centralne vodovode seoskih naselja skupština opština Kladovo kao jedina opština na oba oikruga, koju mi pratimo (Borski I Zaječarski okrug) doneta odluku da se o seskim vodovodima stara i održava JP "Jedinstvo" Kladovo. Oko svih seoskih vodoobjekata uspostavljene su sanitarne zone zaštite i vrši se redovna dezinfekcija vode hlorisanjem, a to su:

- Seoski vodovod Brza Palanka, Grabovica, Ljubičevac, Velesnica I seli Reka
- Seoski vodovod Velika Kamenica,
- Seoski vodovod Podvrška,
- Seoski vodovod Tekija,
- Seoski vodovod Novi Sip,
- Seoski vodovod Velika Vrbica I Mala Vrbica,
- Seoski vodovod Milutinovac I Vajuga,
- Seoski vodovod Mala Vrbica,
- Seoski vodovod Korbovo I Rtkovo.

Rezultati analiza su prikazani u tabeli 169.

Tabela 169. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz seskih vodovoda opštine Kladovo u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija		
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih	
			Broj	%		Broj	%
1.	2018	366	43	11,75	366	19	5,19
2.	2019	297	35	11,78	297	21	7,07
3.	2020	255	22	8,62	255	17	6,66
4.	2021	259	12	0,77	259	14	1,54
5.	2022	266	6	2,25	266	6	2,25
UKUPNO		1443	118	8,18	1443	77	5,34

U izveštajnom periodu uzorkovano je ukupno 1443 uzoraka vode, od kojih je 118 ili 8,18% bilo mikrobiološki neispravni i 77 ili 5,34% fizičko- hemijski i hemijski neispravne.

Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija, Streptokoke fekalnog porekla, ukupne koliformne bakterije, koliformne bakterije fekalnog porekla, pseudomonas, proteus a u hemijskom pogledu razlog neispravnosti su nitriti, nitrati, amonijak, Fe, mutnoća, boja.

Napomena: Kod seoskih vodovoda u konačnu statistiku broja neispravnih uzoraka vode je računata i neispravnost uzoraka vode iz kaptaza, tj. sirove vode, pre dezinfekcije, što povećava procenat neispravnih voda. Voda iz mreže seoskih vodovoda opštine Kladovo je zadovoljavajuća u pogledu higijenske ispravnosti, stoga ne predstavlja zdravstveni problem za potrošače.

Drugi javni vodni objekti na teritoriji opštine Kladovo:

Na teritoriji opštine Kladovo u saradnji sa lokalnom samoupravom, zavod vrši kontrolu zdravstvene ispravnosti vode sa javnih česmi u Kladovu i selima, koje predstavljaju alternativni vid vodosnabdevanja građana, na pr. česma na plaži u Kladovu i td.

Tabela 170. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz drugih javnih vodnih objekata opštine Kladovo u periodu od 2018.-2022. godine,

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija		
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih	
			Broj	%		Broj	%
1.	2018	174	20	11,49	174	9	5,17
2.	2019	144	24	16,67	144	23	15,97
3.	2020	142	10	7,04	142	6	4,22
4.	2021	81	30	37,03	81	20	24,69
5.	2022	84	22	26,19	84	18	21,43
UKUPNO		625	106	16,96	625	76	12,16

Ukupno je analizirano 625 uzoraka vode za piće iz drugih vodovoda opštine Kladovo na zdravstvenu ispravnost (javne česme, bunari, kaptirani izvori i dr.). Bakteriološki neispravno je bilo 106 uzoraka ili 16,96%, a glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio je povećan broj Aerobnih Mezofilnih bakterija, prisustvo Streptokoke fekalnog porekla, ukupne koliformne bakterije, koliformne bakterije fekalnog porekla, Pseudomonas, Proteus. U hemijskom pogledu razlog neispravnosti su nitriti, nitrati, amonijak, Fe, mutnoća, utrošak KMnO₄ i boja, u 76 uzoraka ili 12,16%.

Monitoringom bazenskih voda na teritoriji opštine Kladovo

Monitoringom kontrole bazenskih voda na teritoriji opštine Kladovo, od 2018. godine, vrši se na bazenima (otvoreni i zatvoreni) u kompleksu Hotela "Plaža" u Kladovu. U period od 2018-2022, uzorkovano je ukupno 28 uzoraka na fizičko – hemijsku i mikrobiološku ispravnost.

Tabela 171. Higijenska ispravnost vode za kupanje iz bazena, opštine Kladovo u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija		
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih	
			Broj	%		Broj	%
1.	2018	6	2	33,33	6	3	50,00
2.	2019	4	0	0	4	0	0
3.	2020	4	0	0	4	2	50,00
4.	2021	5	2	40,0	5	2	40,0
5.	2022	9	2	22,22	9	4	44,44
UKUPNO		28	6	21,43	28	11	39,28

Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je uzorkovano ukupno 28 uzoraka od koji je 6 uzoraka ili 21,43% bilo mikrobiološki neispravno, razlog neispravnosti bio je povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija i prisustvo Pseudom.aer., obzirom da se voda u bazenu nije redovno dezinfikovala. U hemijskom pogledu 11 uzoraka vode ili 39,28% nije odgovarala Pravilniku, zbog povećanog KMnO₄ i sniženog i povišenog pH vode.

Zdravstvena ispravnost površinskih voda i otvorenih kupališta

Reka Dunav je najznačajnija reka u Srbiji, pa i na teritoriji opštine Kladovo, prvenstveno zbog toga što predstavlja veliki vodni resurs, ne samo za privredu, ekonomiju nego i za turizam, sport i rekreaciju.

Reka Dunav, kao međunarodna reka, ima brojne zagađivače. Pored uliva kanalizacionih voda gradova uzvodno od Kladova, u Dunav se direktno ulivaju i otpadne vode industrije koja nisu u nekim gradovima priključena na kanalizaciju, niti imaju predhodni tretman. Gradska kanalizacija u Tekiji i Kladovu se pečišćava na postrojenjima za otpadnu vodu a ista se kontroliše 4 puta godišnje.

U opštini Kladovo, na Dunavu postoje nekoliko mesta za kupanje-kupališta,

plaže, sa četiri plaza voda se kontroliše od strane Zavoda, kao i jedno merno mesto sa Velikog jezera u Kladovu, i to:

1. Plaža Tekija,
2. Plaža u Kladovu
3. Veliko jezero, Kladovo
4. Plaža Mala Vrbica, i
5. Plaža Brza Palanka

Tabela 172. Higijenska ispravnost vode za kupanje sa otvorenih kupališta, opštine Kladovo u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija		
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih	
			Broj	%		Broj	%
1.	2018	5	0	0	5	1	20,00
2.	2019	20	0	0	20	2	10,00
3.	2020	20	0	0	20	2	10,00
4.	2021	20	0	0	20	0	0
5.	2022	5	0	0	5	1	20
UKUPNO		70	0	0	70	6	8,57

Kontrola kupališta je vršena tokom letnje sezone, kontinuirano u saradnji sa lokalnom samoupravom u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli 172, fizičko-hemijskih i bakterioloških ispitivanja vršena je procena stepena zagađenosti površinskih voda i njihova klasifikacija, kao i procena višenamenskog korišćenja i bezbedne rekreacije građana i zaštite zdravlja korisnika.

Rezultati ispitivanja u periodu od 2018. do 2022. godine su pokazali da je bakteriološka ispravnost zadovoljavajuća, u datoj klasi vode za kupanje, sport i rekreaciju.

Najčešći uzroci fizičko – hemijske neispravnosti (od 8,57% uzetih uzoraka), bile su povećane vrednosti gvožđa, boja, suspendovane čestice i povećan BPK-a u uzorcima vode iz Velikog jezera u Kladovu.

6.3. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika

Predškolska ustanova

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje “Timok” Zaječar, u periodu od 01.01.2018 - 31.12.2022, prema Ugovoru sa Predškolskom ustanovom “Neven” Kladovo, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji predškolske ustanove, na parametre mikrobiološke ispravnosti i kontrola sanitarno-higijenskog režima u centralnoj i distributivnim kuhinjama predškolske ustanove. Rezultati analiza prikazani u tabeli 173.

Tabela 173. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u predškolskoj ustanovi “Neven” Kladovo 2018.-2022.god.

Red. Br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	50	3	6,00	20	0	0	UKB
2.	2019	48	2	4,16	22	2	9,09	UKB, Enterobac.
3.	2020	50	5	10,00	20	0	0	UKB
4.	2021	50	0	0	20	0	0	-
5.	2022	50	0	0	20	0	0	-
	Ukupno	248	10	4,03	102	2	1,96	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 102 uzorka, sa aspekta mikrobioloških parametara, gde je utvrđena da su 2 ili 1.96% uzorka hrane nisu bezbedna, razlog neispravnosti je bilo prisustvo Enterobacteriaceae.

Tokom ovog perioda uzeto je 248 briseva sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa i utvrđena je neusaglašenost kod 10 ili 4,03% uzetih briseva, gde je bio povećan ukupan broj kolonija.

Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera, a neispravne namirnice-hrana se povlači iz upotrebe.

Ustanove za obrazovanje I smeštaj školske dece

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje “Timok” Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022., prema Ugovoru sa Osnovnom školom “Stefanija Mihajlović” iz Brze Palanke, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji ove ustanove, koja osim kuhinje za potrebe učenika-užine, sprema hranu I za decu koja su smeštena u domu koji pripada samoj školi. Uzorkovanje I kontrola hrane se vrši na parametre mikrobiološke ispravnosti i kontrola sanitarno-higijenskog režima (brisevi) u kuhinji ustanove. Rezultati analiza prikazani u tabela 174.

Tabela 174. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u OŠ “Stefanija Mihajlović” Brza Palanka, 2018.- 2022.god.

Red. br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	30	0	0	6	0	0	/
2.	2019	30	0	0	5	1	20	Enterobac.
3.	2020	30	2	6,67	6	0	0	
4.	2021	30	0	0	6	0	0	
5.	2022	30	0	0	6	0	0	
	Ukupno	150	2	1,33	29	1	3,45	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 29 uzoraka, sa aspekta mikrobioloških parametra, gde je utvrđeno da su svi uzorci hrane (osim jednog) ispravni. Uzeto je 150 brisa sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa, koji su bili neusaglašeni u 2 ili 1,33% slučajeva sa zakonskim odredbama. Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera, a neispravne namirnice-hrana se povlači iz upotrebe.

Ustanove za obrazovanje školske dece

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022, prema Ugovoru sa Osnovnom školom "Vuk Karadžić" iz Kladova, vrše kontrolu sanitarno-higijenskog režima (brisevi) u školi. Rezultati analiza prikazani u tabela 175.

Tabela 175. Zdravstvena bezbednost i nivo sanitarno-higijenskih prilika u OŠ "Vuk Karadžić" Kladovo, 2018.-2022.god.

Red. Br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	10	0	0	0	0	0	/
2.	2019	15	0	0	0	0	0	/
3.	2020	15	0	0	0	0	0	/
4.	2021	15	0	0	0	0	0	/
5.	2022	15	0	0	0	0	0	/
	Ukupno	70	0	0	0	0	0	

U izveštajnom periodu uzeto 70 briseva sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa, koji su svi bili usaglašeni sa zakonskim odredbama. Uzorkovanje i analiza hrane se ne vrši.

Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

6. STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE MAJDANPEK

7.1. Kontrola kvaliteta vazduha

Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u period 2018.-2022.godine, nije vršio kontrolu kvaliteta vazduha u opštini Majdanpek.

7.2. Kontrola kvaliteta vode

Zdravstveno bezbedna voda za piće odgovara normama važećeg Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće koji prihvata preporuke Svetske zdravstvene organizacije i Evropske unije i podleže kontinuiranom monitoringu koji realizuju ovlašćene zdravstvene ustanove određenom dinamikom i opsegom ispitivanja u akreditovanim laboratorijama.

Shodno Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl. List SRJ, br. 42/98,44/99 i Sl.glasnik RS, br. 28719), u odnosu na broj ekvivalent stanovnika. Nakon adekvatnog transporta, vrši se prijem uzoraka i započinju analize u akreditovanoj laboratoriji. Kompletan izveštaj o ispitivanju vode ima u svom sastavu i stručno mišljenje koje koncipiraju doktori medicine - specijalisti higijene. Stručnim mišljenjem se ocenjuje usaglašenost vode za piće normama Pravilnika i dozvoljava se ili zabranjuje upotreba vode. U slučaju neispravnosti vode, ukoliko ona podleže kontinuiranom monitoringu, daje se predlog mera za obezbeđivanje njene ispravnosti.

Centralni vodovod Majdanpek:

Majdanpek se snabdeva vodom iz dva odvojena vodovoda:

1. Sistem "Stari vodovod", snabdeva vodom za piće niži deo grada. Ovaj vodovod dobija vodu iz reke Mali Pek, koja izlazi iz Rajkove pećine. Voda dolazi na filter stanicu gde se spaja sa vodom iz obližnjeg kaptiranog izvora I posle tretmana, uključujući I hlorisanje distribuira do potrošača. Ovaj deo mreže je dosta star I dotrajao, bez mogućnosti ispiranja I za vreme restikcija vode u letnjim mesecima, dolazi do pojave velikih količina otranske materije I mutnoće u vodi.
2. Sistem "Novi vodovod", vodom snabdeva viši deo grada I većeg je kapaciteta. Voda se dobija iz veštačke akumulacije "Pustinjac", sagrađene na reci Veliki Pek. Voda se pumpama potiskuje na filter stanicu gde se vrši koagulacija, filtriranje I hlorisanje vode. Hlorisanje se vrši gasnim hlorinatorom a zatim preko rezervoara šalje do potrošača.

Vodovod Majdanpek, od svih gradskih vodovoda na oba okruga predstavlja najveći problem pogotovu u letnjim mesecima kada su svakodnevne restrikcije vode (zbog manje količine sirove vode u oba sistema, kao rezultat plitke akumulacije I drastičnih smanjenja izvorišta), a kao posledica javlja se velika količina organske materije I mutnoće u vodi.

Uzorkovanje vode za piće se vrši po ugovoru sa JP "Vodovod" Majdanpek, tri puta mesečno, dva puta sa 5 mernih mesta (4 hlorisane vode na distributivnoj mreži i 1 sirova voda) u Majdanpeku i jednom mesečno 8 uzoraka vode (2 sirove vode, 2 iz rezervoara-filter stanice i 4 iz mreže) u Majdanpeku.

Rezultate analiza vode za piće sa ovog vodovoda, prikazani u tabeli 176.

Tabela 176. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz vodovoda u Majdanpeku u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	204	12	5,88	204	80	39,22	AMB, SFP, mutnoća, smanjen pH, KMnO4, amonijak
2.	2019	167	11	6,59	167	54	32,34	AMB, mutnoća, boja
3.	2020	262	8	3,05	262	37	14,12	AMB, mutnoća, boja
4.	2021	226	10	4,42	226	57	25,22	AMB, mutnoća, boja
5.	2022	181	8	4,42	181	50	27,62	AMB, mutnoća, boja
UKUPNO		1040	49	4,71	1040	278	26,73	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, uzeto je 1040 uzoraka vode iz gradskog vodovoda, u bakteriološkom pogledu je 49 uzoraka bilo neispravno ili 4,71% i 278 uzoraka ili 26,73% uzoraka fizičko-hemijski I hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija ali ponekad su se pojavile i bakterije fekalnog porekla, dok u fizičko-hemijskom pogledu procenat neispravnih uzoraka veliki (kreće se od 14,12%-39,22%) a najčešći razlog neispravnosti je mutnoća, boja i snižen pH, obzirom da je distributivna mreža dosta stara i dotrajala a i kvalitet sirove vode je povremeno loš.

Centralni vodovod Donji Milanovac:

Sredinom 2007.godine, vodovod u Donjem Milanovcu, se odvaja od tadašnjeg JKP "Komunalac" Majdanpek i postaje samostalno JP "Donji Milanovac". Postrojenje za preradu vode u D. Milanovcu, sirovom vodom se snabdeva iz Dunava, istu metodama taloženja, filtriranja I hlorisanja dovodi u hihijesko ispravno stanje I distribuira potrošačima.

U periodu od 2017. do 2021. godine, došlo je do problema sa ispravnošću sirove vode, a samim tim I hlorisane vode u smislu hemijske ispravnosti iste. U više navrata je došlo do prekida u vodosnabdevanju a potrošači su koristili vodu iz cisterne.

Uzorkovanje vode za piće se vrši po ugovoru sa JKP "Donji Mllanovac" Donji Milanovac, jednom mesečno sa 4 merna mesta (3 hlorisane vode i 1 sirova voda) u Donjem Milanovcu.

Rezultate analiza vode za piće sa ovog vodovoda, prikazani u tabeli 177.

Tabela 177. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz vodovoda u Donjem Milanovcu u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	48	2	4,16	48	4	8,33	AMB, UKB, KBFP, Mutnoća, KMnO ₄ ,
2.	2019	46	2	4,34	46	3	6,52	AMB, KMnO ₄
3.	2020	48	3	6,25	48	4	8,33	AMB, boja
4.	2021	36	0	0,0	36	2	5,55	AMB, boja
5.	2022	37	1	2,7	37	0	5,55	AMB, UKB, KBFP
UKUPNO		215	8	3,72	215	13	6,04	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U period od 2018. do 2022. godine, uzeto je 215 uzoraka vode iz gradskog vodovoda, u bakteriološkom pogledu je 8 bilo neispravno ili 3,72% i 13 ili 6,04% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija ali ponekad su se pojavile i bakterije fekalnog porekla, dok u fizičko-hemijskom pogledu razlog neispravnosti je mutnoća i boja, obzirom da je kvalitet vode iz Dunava bio loš i nesiguran za vodosnabdevanje.

Centralni način vodosnabdevanja seoskih naselja, seoski vodovodi:

Na području opštine Majdanpek vodosnabdevanje ovog dela stanovništava rešeno je putem 10 seoska vodovoda u 9 naselja. Redovna dezinfekcija i kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće se vrši u tri naselja, tj. Seoski vodovod u Mosni I MZ Rudna glava uključujući i selo Blizna. U ostalim naseljima kontrola se vrši povremeno ili kada su vanredne prilike.

Rezultati analiza prikazani su u tabeli br.178.

Tabela 178. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz seoskih vodovoda u opštini Majdanpek, u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	27	7	25,92	27	1	3,70	AMB, nitrati, nitriti
2.	2019	22	12	54,54	22	1	4,54	UKB,KBFP,mutn.,boja
3.	2020	25	12	48,00	25	5	20,00	AMB, nitrati, nitriti
4.	2021	28	16	57,14	28	4	14,28	SFP,UKB,KBFP,mutnoć
5.	2022	26	14	53,84	26	4	15,38	SFP,UKB,KBFP,mutnoć
UKUPNO		128	61	47,65	128	15	11,71	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, iz seoskih vodovoda opštine Majdanpek, uzeto je 128 uzoraka vode iz seoskih vodovoda, u bakteriološkom pogledu je 61 bilo neispravno ili 47,65% i 15 ili 11,71% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj koliformnih bakterija fekalnog porekla, aerobnih mezofilnih bakterija ali ponekad se pojave i Streptokoke fekalnog porekla, dok u fizičko-hemijskom pogledu razlog neispravnosti osim mutnoće su bili povećani nitrati, nitriti i boja.

Seoski vodovodi nisu građevinski i tehnički uređeni, ne kontrolišu se redovno, niti se hlorige voda u njima.

Drugi javni vodni objekti: bunari, javne česme, kaptirani izvori I dr.

Lokalni način snabdevanje vode za piće iz drugih javnih objekata u opštini Majdanpek, javne česme, kaptirani izvori, bunari I dr. objekti, ne kontrolišu se u propisanom broju I frekfenci. U ovom periodu sa lokalnom samoupravom nije postignut dogovor o kontroli istih, a kontrole se vršile samo jednom godišnje, tjs, kada su bile vanredne prilike ili po zahtevu korisnika (MZ Boljetin, Topolnica, Golubinje idr.), 2014.godine i 2016. godine, kada se kotrola vode vršila po Projektu sa SZO za male vodovode i lokalne izvore vodosnabdevanja u Srbiji, pa i Majdanpeku I Donjem Milanovcu, u cilju brze procene zdravstvene ispravnosti vode za piće sa ovih vodovoda.

Rezultati analiza prikazani u tabeli br. 179.

Tabela 179. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz drugih javnih objekata za vodosnabdevanje u opštini Majdanpek, u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	7	5	71,43	7	2	28,57	SFP, KBFP, AMB, UKB, Pseudomonas, nitrati, amonijak, boja, mutnoća
2.	2019	13	8	61,53	13	0	0	KBFP, UKB, AMB, SFP
3.	2020	8	2	25,00	8	1	12,50	SFP, KBFP, AMB, nitrati, mutnoća, boja
4.	2021	18	8	44,44	18	2	11,11	KBFP, UKB, AMB, SFP, Pseud. aer., boja
5.	2022	14	7	50,0	14	1	7,14	KBFP, UKB, AMB, SFP, Pseud. aer., boja
UKUPNO		60	30	50,0	60	6	10,0	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, iz drugih javnih vodnih objekata uzeto je 60 uzoraka vode, u bakteriološkom pogledu je 30 bilo neispravno ili 50,0% i 6 ili 10,0% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterijoloških neispravnosti bio povećan broj koliformnih bakterija fekalnog porekla, aerobnih mezofilnih bakterija ali ponekad se pojavio *Proteus* I *Pseudomonas aeruginosa*, dok u fizičko-hemijskom pogledu razlog neispravnosti osim mutnoće je bio i povećani nitrati, nitriti, amonijak, pH i boja (uzorci uzeti posle poplave).

Ovi vodni objekti, vodovodi nisu građevinski I tehnički uređeni, ne kontrolišu se redovno, niti se hloriše voda u njima.

Zdravstvena ispravnost bazenskih voda

1. Monitoringom bazenskih voda u Majdanpeku,

Od 2017.- 2021.godine, kontrola se vrši na gradskom bazenu SRC „6 Avgust“ Majdanpek. Zavod za javno zdravlje “Timok” Zaječar, vrši nedeljno uzorkovanje vode iz bazena na fizičko – hemijsku i mikrobiološku ispravnost. Bazenski kompleks se snabdeva vodom iz gradskog vodovoda, koja se dodatno hloriše pre ulaska na bazene a nakon korišćenja prelivnim sistemom odlazi na postrojenje za prečišćave i ponovono hlorisanje i takva se ponovo koristi za kupanje. Ugovorena kontrola vode iz bazena je bila kao mesečno uzorkovanje, dok traje kupališna sezona.

Rezultati analiza su prikazani u tabeli 180.

Tabela 180. Zdravstvena ispravnost vode za kupanje iz bazena u Majdanpeku period 2018.-2022. godine.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	8	0	0	8	0	0	/
2.	2019	4	0	0	4	0	0	/
3.	2020	0	0	0	0	0	0	/
4.	2021	5	0	0	5	2	40,0	Pov. pH
5.	2022	6	0	0	6	1	40,0	Pov. pH
UKUPNO		22	0	0	22	3	9,09	

Uvidom u rezultate analiza utvrđena je zadovoljavajuća zdravstvena ispravnost bazenske vode u bakteriološkom i hemijskom pogledu, osim 3 uzorka, kada je pH vode bio povećan. Povećani pH vode ne utiče štetno na zdravlje kupača.

Stručna služba Odeljenja Higijene i ZŽS, kada se pojavi neispravnost vode ili neki drugi problem na bazenu daje predlog mera i vrši ponovnu kontrolu vode iz bazena.

2. Monitoringom bazenskih voda u Donjem Milanovcu,

Od 2017-2021.godine, kontrola se vrši na bazenu i drugim objektima za kupanje, sport i rekreaciju u Hotelu „Lepenski Vir“ u Donjem Milanovcu, shodno postojećem ugovoru. Zavod za javno zdravlje „Timok“ Zaječar, vrši uzorkovanje vode iz bazena na fizičko – hemijsku i mikrobiološku ispravnost. Bazenski kompleks se snabdeva vodom iz gradskog vodovoda, koja se dodatno hlorige pre ulaska na bazene a nakon korišćenja prelivnim sistemom odlazi na postrojenje za prečišćave i ponovono hlorisanje i takva se ponovo koristi za kupanje. Ugovorena kontrola vode iz bazena je bila mesečno uzorkovanje, tj. po pozivu korisnika, zavisno od rada hotela. Rezultati analiza su prikazani u tabeli 181.

Tabela 181. Zdravstvena ispravnost vode za kupanje iz bazena u D. Milanovcu, period 2018.-2022. godine.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	6	0	0	6	4	66,66	Povišeni pH
2.	2019	6	0	0	6	2	33,33	Povišeni pH
3.	2020	4	1	25,00	4	1	25,00	UKB,KBFP, pov. pH
4.	2021	11	0	0	11	5	45,45	Pov. pH, hlorige
5.	2022	21	0	0	21	10	47,61	Pov. pH, hlorige
UKUPNO		48	1	2,08	48	22	45,83	

Uvidom u rezultate analiza utvrđena je zadovoljavajuća zdravstvena ispravnost bazenske vode u bakteriološkom pogledu, dok 22 uzorka ili 45,83% je bilo neispravno u hemijskom pogledu.

U hemijskom pogledu najčešći razlog je povišeni pH u vodi.

Stručna služba Odeljenja Higijene i ZŽS, kada se pojavi neispravnost vode ili neki drugi problem na bazenu daje predlog mera i vrši ponovnu kontrolu vode iz bazena.

7.3. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika

7.3.1. Predškolska ustanova

U periodu od 01.01.2018.-31.12.2022, prema Ugovoru sa Predškolskom ustanovom "Marija Minćan" Majdanpek, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji predškolske ustanove, na parametre mikrobiološke ispravnosti i kontrola sanitarno-higijenskog režima u centralnoj i distributivnim kuhinjama predškolske ustanove u Majdanpeku I Donjem Milanovcu.

Rezultati analiza prikazani u tabela 182.

Tabela 182. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u predškolskoj ustanovi "Marija Munćan" Majdanpek, 2018.-2022.god.

Red. Br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	60	0	0	10	0	0	/
2.	2019	53	7	13,20	7	0	0	/
3.	2020	55	3	18,75	8	0	0	/
4.	2021	55	0	0	8	0	0	/
5.	2022	55	0	0	8	0	0	/
	Ukupno	278	10	3,59	41	0	0	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 41 uzorku, sa aspekta mikrobioloških parametra, gde su sve namirnice-obrok bili ispravni. U ovom periodu u oba vrtića uzeto je 278 brisa sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa i utvrđeno je 10 ili 3,59% neusaglašenosti, gde je bio povećan ukupan broj kolonija. Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

Tabela 182a. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u Osnovnoj školi „Miladin Bućanović“ Vlaole, sa izdvojenim odeljenjima Jasikovo i Leskovo, 2019.-2022.god.

Red. Br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.								
2.	2019	30	0	0	6	0	0	/
3.	2020	30	0	0	6	0	0	/
4.	2021	30	0	0	6	0	0	/
5.	2022	30	0	0	6	0	0	/
	Ukupno	120	0	0	24	0	0	

Tabela 182b. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u Osnovnoj školi „Vuk Karadžić“, Donji Milanovac, 2019.-2022.god.

Red. Br.	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.								/
2.	2019	20	0	0	8	0	0	/
3.	2020	20	0	0	8	0	0	/
4.	2021	20	0	0	8	0	0	/
5.	2022	20	0	0	8	0	0	/
	Ukupno	80	0	0	32	0	0	

8. STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE NEGOTIN

8.1. Kontrola kvaliteta vazduha

U periodu od 2018-2022. godine, na osnovu ugovora sa opštinom Negotin, ZZJZ „Timok“ vršio je ispitivanje parametara iz vazduha u Negotinu počev od 2013. godine, na mernom mestu u ulici JNA br.10. Rezultati ispitivanja po godinama su sledeći:

- U 2018. ispitano je 28 uzoraka NO₂, po 54 uzorka čađi i SO₂ i 1 merenje ukupnih suspendovanih čestice. Nije bilo prekoračenja maksimalno dozvoljenih koncentracija.
- U 2019. ispitano je 69 uzoraka NO₂, po 53 uzorka čađi i SO₂, 1 uzorak ukupnih suspendovanih materija i 1 uzorak taložnih materija iz vazduha. Nije bilo prekoračenja maksimalno dozvoljenih koncentracija.
- U 2020. ispitano je 51 uzoraka NO₂, po 55 uzorka čađi i SO₂, 1 uzorak ukupnih suspendovanih materija i 1 uzorak taložnih materija iz vazduha. Jedan uzorak čađi bio je iznad maksimalno dozvoljene vrednosti.
- U 2021. ispitano je 77 uzoraka NO₂, po 56 uzorka čađi i SO₂, 47 uzoraka PM₁₀ i 1 uzorak taložnih materija iz vazduha. Tri uzorka čađi bilo je iznad maksimalno dozvoljene vrednosti.
- U 2022. ispitano je 50 uzoraka NO₂, po 60 uzorka čađi i SO₂, 47 uzoraka PM₁₀ i 1 uzorak taložnih materija iz vazduha. Dva uzorka PM₁₀ bilo je iznad maksimalno dozvoljene vrednosti.

8.2. Kontrola nivoa buke u opštini Negotin

U toku 2021 i 2022.godine, vršen je monitoring nivoa buke u opštini Negotin, na 6 mernih mesta, i to:

- Trg Stevana Mokranjca,
- Naselje "Veljko Vlahović",
- Ul. Srbe Jovanovića,
- Vašarište,
- Radujevački put I
- Miloševski put

Tokom određivanja buke izvršeno je 42 merenja i nije bilo prekoračenja nivoa buke preko graničnih vrednosti.

8.3. Kontrola kvaliteta vode

Zdravstvena ispravnost vode za piće

Zdravstveno bezbedna voda za piće odgovara normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće koji prihvata preporuke Svetske zdravstvene organizacije i Evropske unije i podleže kontinuiranom monitoringu koji realizuju ovlašćene zdravstvene ustanove određenom dinamikom i opsegom ispitivanja u akreditovanim laboratorijama.

Shodno Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl. List SRJ, br. 42/98,44/99), u odnosu na broj ekvivalent stanovnika. Nakon adekvatnog transporta, vrši se prijem uzoraka i započinju analize u akreditovanoj laboratoriji. Kompletan izveštaj o ispitivanju vode ima u svom sastavu i stručno mišljenje koje koncipiraju doktori medicine - specijalisti higijene. Stručnim mišljenjem se ocenjuje usaglašenost vode za piće normama Pravilnika i dozvoljava se ili zabranjuje upotreba vode. U slučaju neispravnosti vode, ukoliko ona podleže kontinuiranom monitoringu, daje se predlog mera za obezbeđivanje njene ispravnosti.

Centralni vodovod Negotin:

Do sredine 1984.godine, Negotinu se snabdeva vodom za piće najvećim delom iz kopanih bunara odakle se voda iz glavne crpne stanice slala u mrežu, dok se višak vode akumulirao u rezervoar. U crpnoj stanici se vrši hlorisanje vode. Deo vode ovaj vodovod dobija iz kaptiranog izvora "Badnjevo". Na vodovod Negotina priključena su i naselja Samarinovac i Miloševo. Sredinom 1984. godine, završen je i vodovod sa izvorišta "Barbaroš" koji snabdeva vodom za piće HE "Đerdap II", a višak vode se šalje u Dušanovac i Negotin, kao dopuna postojećem gradskom vodovodu.

Uzorkovanje vode za piće se vrši po ugovoru sa JKP "Badnjevo" Negotin, jednom nedeljno sa 5 merna mesta (4 hlorisanih voda na distributivnoj mreži i 1 sirova voda) u Negotinu i jednom mesečno po jedan uzorak vode iz mreže u Mihajlovcu i naselju "Badnjevo"

Rezultate analiza vode za piće sa ovog vodovoda, prikazani u tabeli 183.

Tabela 183. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz centralnog vodovoda u Negotinu u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	153	2	0,13	153	2	1,30	AMB, Mutnoća
2.	2019	209	2	0,95	209	5	2,39	AMB, Mutnoća
3.	2020	273	3	1,09	273	2	0,73	AMB, Mutnoća,boja
4.	2021	313	2	0,63	313	5	1,57	AMB, Mutnoća,boja
5.	2022	219	0	0	219	2	0,91	AMB, Mutnoća
UKUPNO		1167	9	0,77	1167	16	1,37	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, uzeto je 1167 uzoraka vode iz gradskog vodovoda, u bakteriološkom pogledu je 9 bilo neispravno ili 0,77% i 16 ili 1,37% uzoraka fizičko-hemijski i

hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj aerobnih mezofilnih bakterija, dok u fizičko-hemijskom pogledu razlog neispravnosti je mutnoća i boja, obzirom da je distributivna mreža dosta stara i dotrajala.

Centralni način vodosnabdevanja seoskih naselja, seoski vodovodi:

Na području opštine Negotin vodosnabdevanje ovog dela stanovništava rešeno je pitem 28 seoska vodovoda u 24 naselja. U 7 naselja: Samarinovac, Miloševo, Dušanovac, Prahovo, Mihajlovac, Mokranje i Kobišnica vrši se hlorisanje vode i prati se i kontroliše voda za piće. U Jabukovcu, Štubiku (od 2016.god., započeto je hlorisanje vode), Šarkamenu, Urovici i Slatini, voda se kontroliše 4 puta godišnje po ugovorima sa ovim mesnim zajednicama. U preostala sela vrši se kontrola vode samo jednom godišnje od strane opštine Negotin, Odeljenje za zaštitu životne sredine u Negotinu.

Rezultati analiza prikazani su u tabeli 184.

Tabela 184. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz seoskih vodovoda u opštini Negotin, u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	151	59	38,07	151	32	21,19	SFP, KBFP, AMB, Nitrati, Nitriti, Mutnoća, Boja
2.	2019	122	56	45,90	122	35	28,69	KBFP, SFP, mutn., nitriti, Boja, nitrati
3.	2020	126	58	46,03	126	49	38,88	KBFP, SFP, mutn., nitriti, Boja, nitrati
4.	2021	98	21	21,42	98	31	31,63	AMB, KBFP, SFP, mutn., nitriti, boja, nitrati
5.	2022	102	19	18,62	102	32	31,37	SFP, KBFP, AMB, Nitrati, Nitriti, Mutnoća, Boja
UKUPNO		599	213	35,56	599	179	29,88	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, iz seoskih vodovoda opštine Negotin, uzeto je 599 uzoraka vode, u bakteriološkom pogledu je 213 bilo neispravno ili 35,56% i 179 ili 29,88% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravni. Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj streptokoka fekalnog porekla, koliformnih bakterija fekalnog porekla i aerobnih mezofilnih bakterija, dok u fizičko-hemijskom pogledu razlog neispravnosti osim mutnoće je bio i povećani nitrati, nitriti, amonijak i boja.

Seoski vodovodi nisu građevinski i tehnički uređeni, ne kontrolišu se redovno, niti se hloriše voda u njima.

Drugi javni vodni objekti: bunari, arteske česme, kaptirani izvori I dr.

Lokalni način snabdevanje vode za piće iz drugih javnih objekata u opštini Negotin, javne česme- arteske česme, kaptirani izvori, bunari I dr. objekti, ne kontrolišu se u propisanom broju i frekvenci. U ovom periodu sa lokalnom samoupravom je postignut dogovor o kontroli arteskih česmi u Negotinu, a kontrole se vrše jednom godišnje.

Rezultati analiza prikazani u tabeli br. 185.

Tabela 185. Zdravstvena ispravnost vode za piće iz drugih javnih objekata za vodosnabdevanje u opštini Negotin, u periodu od 2018.-2022. godine

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	142	14	9,86	142	26	18,31	SFP, AMB, Pseudomonas, Nitrati, Boja, Mutnoća, Amonijak, pH
2.	2019	128	39	30,47	128	19	14,84	AMB, SFP, nitrati, mutnoća
3.	2020	99	10	10,01	99	9	9,09	AMB, SFP, nitrati, nitrati, boja, mutnoća
4.	2021	110	21	19,09	110	22	20,0	AMB, SFP, KBF, nitrati, nitrati, boja, mutnoća
5.	2022	128	22	17,19	128	28	21,88	SFP, AMB, KBFP, Nitrati, Boja, Mutnoća, Amonijak, pH
UKUPNO		607	106	17,63	607	104	17,13	

AMB-Aerobne mezofilne bakterije, UKB-Ukupne koliformne bakterije, KBFP- koliformne bakterije fekalnog porekla, SFP-streptokoke fekalnog porekla

U periodu od 2018. do 2022. godine, iz drugih javnih vodnih objekata, uključujući I arteske česme u Negotinu (21), opštine Negotin, uzeto je 607 uzoraka vode, u bakteriološkom pogledu je 106 bilo neispravno ili 17,63% i 104 ili 17,13% uzoraka fizičko-hemijski i hemijski neispravni.

Uvidom u izveštaje došli smo do zaključka da je glavni razlog bakterioloških neispravnosti bio povećan broj koliformnih bakterija fekalnog porekla, aerobnih mezofilnih bakterija ali ponekad se pojavio *Pseudomonas aeruginosa*, dok u fizičko-hemijskom pogledu razloga neispravnosti osim mutnoće je bilo povećani nitrati, nitriti, amonijak, pH i boja.

Ovi vodni objekti, vodovodi nisu građevinski I tehnički uređeni, ne kontrolišu se redovno, niti se hlorige voda u njima.

Zdravstvena ispravnost bazenskih voda

Monitoringom bazenskih voda u Negotinu, od 2018. - 2022.godine, se vrši na gradskom bazenu u Negotinu. Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar, vrši nedeljno uzorkovanje vode iz bazena na fizičko – hemijsku i mikrobiološku ispravnost. Bazenski kompleks se snabdeva vodom iz gradskog vodovoda iz Negotina, koja se dodatno hlorige pre ulaska na bazene a nakon korišćenja prelivnim sistemom odlazi na postrojenje za prečišćave i ponovno hlorisanje i takva se ponovo koristi za kupanje. Ugovorena kontrola vode iz bazena je jednom nedeljno, dok traje kupališna sezona.

Rezultati analiza su prikazani u tabeli 186.

Tabela 186. Zdravstvena ispravnost vode za kupanje iz bazena u Negotinu za period 2018.-2022. godine.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	1	0	0	1	0	0	/
2.	2019	4	0	0	4	0	0	/
3.	2020	1	0	0	1	0	0	/
4.	2021	4	0	0	4	0	0	/
5.	2022	2	0	0	2	0	0	
UKUPNO		12	0	0	12	0	0	

Uvidom u rezultate analiza 12 uzoraka vode iz bazena za kupanje, utvrđena je zdravstvena ispravnost svih uzoraka bazenske vode u bakteriološkom i fizilko-hemijskom pogledu.

Stručna služba Odeljenja Higijene i ZŽS, kada se pojavi neispravnost vode ili neki drugi problem na bazenu daje predlog mera i vrši ponovnu kontrolu vode iz bazena.

Zdravstvena ispravnost površinskih voda i otvorenih kupališta

Kontrola ispravnosti vode za kupanje, sport i rekreaciju se vrši u saradnji sa lokalnom samoupravom i u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Kontrola se vrši 2 puta u letnjem periodu, dok sezona kupanja traje. Po ugovoru se kontoliše plaža na Dunavu "Kusjak".

Rezultate ispitivanja smo prikazali u tabeli.187.

Tabela 187. Ispravnost vode za kupanje na plaži “Kusjak” Negotin, za period od 2018.god. do 2022.god.

Redni broj	Godina	Mikrobiologija			Fiziko-Hemija			Razlog neispravnosti
		Broj uzoraka	Neispravnih		Broj uzoraka	Neispravnih		
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	2	0	0	2	0	0	/
2.	2019	2	0	0	2	0	0	/
3.	2020	2	0	0	2	0	0	/
4.	2021	2	0	0	2	0	0	
5.	2022	2	0	0	2	0	0	
UKUPNO		10	0	0	10	0	0	

Rezultati analiza vode sa kupališta, 10 uzoraka, pokazuju da je voda odgovarala II-oj I III-oj klasi vode i kao takva može da se koristi za kupanje, sport i rekreaciju uz preduzimanje svih higijenskih mera (tuširanje higijenski ispravnom vodom).

8.4 Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika

8.4.1. Predškolska ustanova

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje “Timok” Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022.godina, prema Ugovoru sa Predškolskom ustanovom “Pčelica” Negotin, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji predškolske ustanove, na parametre mikrobiološke ispravnosti i kontrola sanitarno-higijenskog režima u centralnoj i distributivnim kuhinjama predškolske ustanove.

Rezultati analiza prikazani u tabela 188.

Tabela 188. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u predškolskoj ustanovi “Pčelica” u Negotin, 2018.-2022.god.

Red .	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok Neispravnost briseva
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	50	5	10,00	4	0	0	UKB
2.	2019	50	0	0	4	0	0	/
3.	2020	54	0	0	4	0	0	/
4.	2021	54	1	1,85	4	0	0	UKB
5.	2022	54	2	3,70	4	0	0	UKB
Ukupno		262	8	3,05	20	0	0	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 20 uzoraka, sa aspekta mikrobioloških parametra nije utvrđena nijedna neispravnost, i 262 brisa sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa i utvrđeno je 8 ili 3,05% uzoraka neusaglašenosti, gde je bio povećan ukupan broj kolonija.

Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

8.4.2. Ustanova za smeštaj školske dece i omladine

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022.godine, prema Ugovoru sa Dom za decu "Stanko Paunović" u Negotinu, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji ove ustanove gde su smeštena školska deca i omladina, na parametre mikrobiološke ispravnosti hrane i kontrola sanitarno-higijenskog režima. Rezultati analiza prikazani u tabeli 189.

Tabela 189. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u Domu za decu "Stanko Paunović", Negotin, 2018.-2022.god.

Red .	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	40	0	0	10	0	0	/
2.	2019	40	0	0	10	0	0	/
3.	2020	39	1	2,56	9	0	0	UKB
4.	2021	40	0	0	9	0	0	/
5.	2022	40	0	0	9	0	0	
	Ukupno	199	1	0,50	47	0	0	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 47 uzoraka, sa aspekta mikrobioloških parametra, sve namirnice-hrana je bilo bezbedno za upotrebu. U tom periodu je uzeto 199 brisa sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa, od kojih je 1 ili 0,50% bio neusglašen sa zakonskim odredbama, razlog neusaglašenosti povećan ukupan broj kolonija.

Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

8.4.3. Poljoprivredna škola "Rajko Bosnić-Bukovo" Negotin

Stručne službe Centra za higijenu i humanu ekologiju, Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, u periodu od 01.01.2018.-31.12.2022, prema Ugovoru sa Poljoprivrednom školom "Rajko Bosnić", Bukovo u Negotinu, koja priprema i uslužuje učenicima pripremljenu hranu, vrše kontrolu hrane, proizvedene u kuhinji ove ustanove na parametre mikrobiološke ispravnosti hrane i kontrola sanitarno-higijenskog režima u kuhinji sa trepezarijom.

Rezultati analiza prikazani u tabeli 190.

Tabela 190. Zdravstvena bezbednost hrane i nivo sanitarno-higijenskih prilika u Poljoprivrednoj školi “Rajko Bosnić”, Bukovo u Negotinu, 2018.-2022.god.

Red .	Godina	Pregledano briseva			Pregledano namirnica			
		Ukupno	Neispravnih		Ukupno	Neisprav		Uzrok neispravnost
			Broj	%		Broj	%	
1.	2018	28	0	0	12	0	0	/
2.	2019	24	2	8,33	11	0	0	/
3.	2020	14	0	0	8	0	0	/
4.	2021	24	0	0	11	0	0	/
5.	2022	24	0	0	11	0	0	
	Ukupno	114	2	1,75	53	0	0	

U izveštajnom periodu ispitivana je zdravstvena bezbednost hrane-obroka u 53 uzoraka, sa aspekta mikrobioloških parametra svi uzorci su bili zdravstveno bezbedni za upotrebu. U tom periodu je uzeto 114 brisa sa radnih površina, ruku i radne odeće zaposlenih, pribora i posuđa, od kojih su 2 ili 1,75% bili neusglašena sa zakonskim odredbama zbog povećanog ukupanog broja kolonija.

Kada se utvrdi neusaglašenost specijalista higijene donosi stručno mišljenje sa predlogom mera.

9. ZAKLJUČCI

Analizom izabranih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva **okruga Bor** došlo se do sledećih zaključaka:

1. DEMOGRAFSKA SITUACIJA

Stanovništvo okruga Bor u period od 2018. do 2022.godine ima sledeće vitalno-demografske karakteristike:

- Smanjenje ukupnog broja stanovnika
- Demografski vrlo staro stanovništvo
- Negativna stopa maskuliniteta
- Ekstremno niska stopa nataliteta
- Niska opšta stopa fertiliteta
- Vrlo visoke opšte stope mortaliteta (preko 15‰)
- Negativan prirodni priraštaj („bela kuga“)
- Očekivano trajanje života sve duže
- Veoma niske stope mortaliteta odojčadi (manje od 10‰)
- Vodeći uzroci smrti su KVB i tumori
- Nepovoljni socijalno-ekonomski pokazatelji:
 - prosečno 445,4 zaposlenih na 1000 radno aktivnih stanovnika godišnje, sa blagim trendom porasta nivoa stopa
 - prosečna stopa nezaposlenih je 130,5‰ u odnosu na radno aktivno stanovništvo, sa blagim trendom porasta nivoa stopa
 - prosečna mesečna zarada je sa trendom porasta zarade, koje su u proseku veće u odnosu na Republiku Srbiju, Vojvodinu i Južnu i Istočnu Srbiju
 - broj razvoda na 1000 zaključenih brakova je u konstantnom kolebanju, sa prosečnom stopom od 461,7‰, tako da se skoro svaki drugi ili treći skopljeni brak razvodi.

2. MORBIDITET

U vanbolničkom morbiditetu stanovništva koje je koristilo usluge službe opšte medicine 2022. godine dominiraju kardiovaskularne i bolesti grupe šifre za posebne namene. Najčešće dijagnoze su povišen krvni pritisak I hitna upotreba U07.

Kod dece predškolskog uzrasta dominiraju respiratorna oboljenja. Druga na listi vodećih grupa bolesti jesu simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi. Najčešća dijagnoza je akutne infekcije gornjih respiratornih puteva.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta najčešće su dijagnoze iz grupe respiratornih oboljenja. Najfrekventnija dijagnoza je akutni zapaljenje ždrela i krajnika.

Najčešći razlog poseta službi za zdravstvenu zaštitu žena su bolesti mokraćno-polnog sistema. Najčešće pojedinačne dijagnoze su: druga zapaljenja karličnih organa, bolesti menopause I zapaljenje mokraćne bešike.

U stomatologiji su najfrekventnije dijagnoze bile druge bolesti zuba i potpornih struktura i zubni karijes.

U toku 2022. godine u opštim bolnicama Borskog okruga ostvareno je 21696 epizoda bolničkog lečenja sa stopom hospitalizacije od 214,60‰.

Vodeće mesto, u strukturi bolničkog morbiditeta stanovnika imaju faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom; tumori; bolesti sistema krvotoka; bolesti mokraćno polnog sistema; bolesti sistema za varenje; bolesti sistema za disanje, a među vodećim gripama su i trudnoća, rađanje i babinje i povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora.

Posmatrano prema pojedinačnim, najčešći uzroci stacionarnog lečenja stanovnika Borskog okruga su bili: ekstrakorporalna dijaliza; hemoterapijska seansa zbog tumora; zapaljenje pluća, neoznačeno; zloćudni tumor dojke, neoznačen; spontani porođaj glavom; pripremna nega za kasnije lečenje, neklasifikovana na drugom mestu; porođaj carskim rezom po izboru; anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, neoznačena; zloćudni tumor bronhije i pluća, neoznačen i kongestivna kardiomiopatija.

Ukupan broj fatalnih ishoda stacionarno lečenih stanovnika u okrugu Bor u 2022.godini je 731, što daje opštu stopu bolničkog leteliteta od 6,62%.

3. KADROVI I KORIŠĆENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Na području okruga Bor u 2022. godini bilo je ukupno 1.930 zaposlenih, od čega 1.488 (77%) zdravstvenih radnika i saradnika i 442 (23%) nezdravstvenih radnika, što nam ukazuje na smanjenje kadara u poslednjim godinama posmatranog perioda. Prema stepenu stručne spreme bilo je 420 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, a 1068 sa višom, srednjom i nižom. Lekara i stomatologa je bilo 387, farmaceuta i saradnika 33.

Ukupan broj lekara i stomatologa za period 2018-2022.godine smanjio se za 6% (indeks 2022/18.=94%). Broj farmaceuta i saradnika se, u istom periodu povećao za 33% (indeks 2022/18.=133%). Ukupan broj radnika zaposlenih na području okruga Bor smanjio se u ovom periodu za 4% (indeks 2022/18.=96%). U ovom periodu smanjio se i broj nemedicinskih radnika (2018.godine – 478, 2022.godine – 442) za 7%, što je, takođe, doprinelo smanjenju ukupnog broja radnika (Tabela 91).

4. Rad i korišćenje primarne zdravstvene zaštite

Služba opšte medicine

U službama opšte medicine Okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 72 lekara i 112 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 96). Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara je oko 1:2,7. Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine varirao je tako da 2022. iznosi 1.189 korisnika, ispod normativa: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Stanovnici su, u proseku, posećivali lekara službe opšte medicine 5 puta godišnje (Tabela 96). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 28 poseta dnevno. U posmatranom periodu prethodnih godina opterećenost lekara je bila veća ,2018.godine je iznosila 30 posete dnevno po lekaru.

U službama opšte medicine Okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 72 lekara i 112 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 96). Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara je oko 1:2,7. Broj stanovnika sa 18 i više godina na jednog lekara službe opšte medicine varirao je tako da 2022. iznosi 1.189 korisnika, ispod normativa: jedan lekar na 1.600 stanovnika.

Stanovnici su, u proseku, posećivali lekara službe opšte medicine 5 puta godišnje (Tabela 96). Svaki lekar u službi imao je, prosečno, 2022.godine 28 poseta dnevno. U posmatranom periodu prethodnih godina opterećenost lekara je bila veća, 2018.godine je iznosila 30 posete dnevno po lekaru.

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

U službi za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta na području okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 9 lekar i 15 zdravstvena radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 101). Broj lekara u 2022.godini u službi je smanjen za 4 lekara u odnosu na 2018.godinu. Odnos broja lekara/medicinskih sestara-tehničara u 2018. godini je iznosio 1:1,4, a u 2022. godini 1:1,6 (Tabela 101).

Broj predškolske dece na jednog lekara povećao se u odnosu na prve tri godine posmatranog perioda sa 463 na 575 (u periodu 2018-2022.god.). Prema Pravilniku treba obezbediti jednog pedijatra i jednu pedijatrijsku sestru za 850 dece uzrasta 0-6 godina, a na dva ovakva tima još jednu pedijatrijsku sestru.

Dete starosti 0-6 godina, 2022.godine je, prosečno 9 puta posetilo pedijatra primarne zdravstvene zaštite. Udeo preventivnih aktivnosti je bio namanji u poslednjoj 2022.godini. i iznosio je 10,71. Broj poseta po lekaru je varirao tokom posmatranog perioda. U 2022.godini svaki lekar u službi imao je oko 21 poseta/pregleda dnevno, dok je u 2018.godini ovaj broj poseta bio najviši i iznosio je 22.

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na području Okruga Bor 2022. godine bilo je zaposleno 9 lekara i 20 zdravstvenih radnika sa srednjom i višom stručnom spremom (Tabela 106). Broj dece na jednog lekara ove službe kretao se od 759 u 2018. godini do 1141 dece na jednog lekara u 2022.godini. Prema važećem Pravilniku treba obezbediti jednog lekara za 1.500 dece uzrasta 7-18 godina, a na deset ovakvih timova još jednu višu medicinsku sestru.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na području okruga Bor, prosečan broj poseta po detetu se kreće do 4 (Tabela 106). Broj poseta/pregleda po lekaru je varirao, 2022.godine iznosi oko 23, dok je 2018.godine broj poseta po lekaru iznosio je 18 Udeo preventivnih aktivnosti je promenljiv, tako da je 2018. godine bio 8,6% dok je u 2022.godini procenat preventivnih pregleda iznosio 12%.

Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Okruga Bor, 2022. godine bilo je zaposleno 9 lekar i 12 medicinskih sestri (odnos 1:1,3). Ovaj odnos je u 2018. godini

iznosio 1:1,2. U periodu 2018-2022.godine varira prosečan broj korisnika na jednog lekara u 2022. godini iznosi 5.091, dok je u 2018.godini iznosio 5099. (Pravilnik preporučuje odnos od 6500 žena starijih od 15 godina na jednog ginekologa i jednu ginekološko-akušersku sestru, a na tri ovakva tima još jednu sestru) (Tabela 111).

Prosečan broj poseta po jednoj ženi se kreće između 0,4 i 0,6 u 2022.godini 0,4. Opterećenost ginekologa primarne zdravstvene zaštite Okruga Bor u poslednjih pet godina, kretala se između 9 i 14 poseta/pregleda dnevno. Preko 40 % poseta pripada preventivnim pregledima, 2022.godine 50,6% , a 2018.godine 44,4% (Tabela 111). U 2022.godini broj poseta dnevno po ginekologu bio je oko 9,7 (normativ – 30 poseta na dan po ginekologu).

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba DZ Bor 2022. godine bilo je 13 zaposlenih stomatologa i 16 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 1,4 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 112). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom period, i u 2022.godini je iznosio 3.713 po jednom stomatologu, a najveći 2018.godine 3.482 po stomatologu.

U službi za zaštitu i lečenje usta i zuba na području Okruga Bor 2022. godine bio je 21 zaposleni stomatolog i 31 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom; 1,5 zubnih tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom na jednog stomatologa. (Tabela 116). Broj korisnika (procenjen ukupan broj stanovnika) na jednog stomatologa je promenljiv u posmatranom periodu i u 2022.godini je 4.814 po jednom stomatologu.

Broj poseta u periodu od 2018-2022.godine po korisniku je manji od jedan i tokom svih godina je iznosio 0,4, sem u 2020.i 2022.godini 0,3, i 2021.godini 0,2. Svaki stomatolog je imao od 4 do 9 pregleda dnevno; 2022.godine prosek je 6 (normativ – u dečjoj i preventivnoj stomatologiji 12 poseta na dan, a u opštoj stomatologiji – 15). Procenat preventivnih pregleda u odnosu na ukupne preglede u 2018.godinu je iznosio 6,3% dok u 2022.godini iznosi 9,3%, .

Rad i korišćenje bolničke zdravstvene zaštite

Bolnička (stacionarna) zdravstvena zaštita na području opštine Bor u 2022. ostvarivala se kroz rad Opšte bolnice Bor.

Broj postelja se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 310 postelja.

U Opštoj bolnici Bor najveći broj zaposlenih lekara –101 je registrovan na kraju 2018.i 2022.godine (od toga oko 85,1% i 71,3% specijalista).

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2021.godine. Te godine je radilo njih 362, a

odnos lekara i medicinskih sestara bio je 1:2,6. U 2018.godini broj medicinskih sestara-tehničara je bio najmanji i iznosio je 361 (Tabela 117).

Prosečno, na nivou opštine Bor u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 32 lekara i 114 medicinskih sestara/tehničara.

U periodu 2018-2022.godine prosečna dužina lečenja se kreće oko 8 dana. Zauzetost postelja je između 40 i 64%; smanjivala se tokom posmatranog perioda, a 2022.godine iznosi 41,2%.

U 2022.godini bilo je prosečano 60,3 bolesnika lečenih u bolnici po jednom lekaru i u okviru je Pravilnikom određene mere izvršenja: 170-210.

Broj postelja Opšte bolnice Kladovo se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 135 postelja.

U Opštoj bolnici Kladovo najveći broj zaposlenih lekara 53 je registrovan na kraju 2018.godine (od toga oko 54,7% specijalista), dok u 2022.godini taj broj iznosi 48 (od toga oko 66,7% specijalista)

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2018.godine. Te godine je radilo njih 168, a odnos lekara i medicinskih sestara bio je 1:3,2 (Tabela 118). U 2022.godini broj zdravstvenih radnika sa višom, srednjom i nižom stručnom spremom je iznosio 164.

Prosečno u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 35 lekara i 121 medicinskih sestara/tehničara.

U periodu 2018-2022.godine, na nivou opštine Kladovo, prosečna dužina lečenja se kreće između 7 i 10 dana; u 2022.godini je 9 dana. Zauzetost postelja je između 55 i 81,6%. Broj pacijenata po lekaru godišnje je između 63 i 93, a u 2022. iznosi 67 pacijenta po lekaru i u okviru je Pravilnikom određene mere izvršenja: 170-210.

Broj postelja Opšte bolnice Negotin se nije menjao u posmatranom periodu, tako da ukupan posteljni fond u 2022. godini iznosi 190 postelja.

U Opštoj bolnici Negotin najveći broj zaposlenih lekara – 60 je registrovan na kraju 2018 .godine (od toga oko 93,3% specijalista). Broj lekara u stacionarnim zdravstvenim ustanovama, tokom 2022.godine iznosi 59 (83,6% specijalista).

U posmatranom periodu broj zdravstvenih radnika sa višom i srednjom i nižom stručnom spremom je imao maksimum 2018.godine. Te godine je radilo njih 202. U 2022.godini broj medicinskih sestara-tehničara iznosi 199 (Tabela 120).

Prosečno u 2022.godini na 100 postelja bila su obezbeđena 31 lekar i 104 medicinskih sestara/tehničara.

U periodu 2018-2022.godine, na nivou opštine Negotin, prosečna dužina lečenja se kreće između 7 i 8 dana; u 2022.godini je 8 dana. Zauzetost postelja je između 36,7

i 47,8%. Prosećan broj pacijenata po lekaru godišnje je između 56 i 69, a u 2022. iznosi 56 pacijenta po lekaru i u okviru je Pravilnikom određene mere izvršenja: 170-210.

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA – okrug BOR

Zaključak – zarazne bolesti:

1. Tokom godina varirao je broj prijavljenih slučajeva oboljenja, sa značajnim povećanjem broja prijavljenih slučajeva oboljenja izazvanih virusom COVID-19 u 2020. 2021. i 2022. godini
2. Dominiraju respiratorne zarazne bolesti u svakoj posmatranoj godini
3. Nije zabeležen nijedan slučaj kongenitalne Rubeole i Difterije
4. Nije prijavljena nijedna epidemija Morbila na teritoriji borskog okruga.
5. Prijavljeno je najviše epidemija iz grupe respiratornih zaraznih bolesti
6. Značajnije epidemije u kolektivima, sa većim brojem obolelih u navedenom periodu su : u 2020. godini epidemije izazvane virusom COVID-19 u Domovima za stare (Negotin – Dom za stare „Radost“, Kladovo – Dom za stare „Topalović“ i u Boru – Dom za stare „Vila Katraina“); u 2021. godini epidemije izazvane virusom COVID-19 u Domovima za stare (Negotin – Dom za stare „Help“ Radujevac, Negotin – Dom za stare „Sveti Nikola“); u 2022. godini epidemije izazvane virusom COVID-19 u Domovima za kolektivni smeštaj (Kladovo – Dom za stare „Topalović“, Negotin – Ustanova za stare „S. Nikola“ i dve epidemije prijavljene u Domu za decu i omladinu „Stanko Paunović“).
7. Na osnovu analize svega navedenog epidemiološka situacija na teritoriji Borskog okruga ocenjuje se kao nesigurna ali pod kontrolom zdravstvene službe.

Zaključak – bolničke infekcije

-Broj bolničkih infekcija varira iz godine u godinu

-Infekcije digestivnog trakta i infekcije operativnog mesta su vodeće po lokalizaciji

-Iz godine u godinu sve više je prijavljenih bolničkih infekcija uzrokovanih - Clostridium difficile

-Uloga epidemiologa i sestara odgovornih za b.i. u ZU je sve veći.

Zaključak za hronične nezarazne bolesti

Broj obolelih od hroničnih nezaraznih bolesti u posmatranom periodu, za poslednje dve godine pokazuje opadajući trend, što je najverovatnije posledica subregistracije. Vodeće lokalizacije malignih tumora poslednjih godina se nisu značajnije promenile. Kod muškaraca na prvom mestu po učestalosti je karcinom pluća, a kod žena karcinom dojke. Na drugom mestu po učestalosti kod oba pola je karcinom kolona/rektuma, a na trećem mestu kod žena karcinom grlića materice, dok

kod muškaraca je karcinom prostate. Ove vodeće lokalizacije malignih tumora ukazuju na značaj organizovanih skrininga u ranom otkrivanju i lečenju ovih malignih tumora.

5. STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA

5.1. Stanje životne sredine i higijenskih prilika opštine Bor

VODA ZA PIĆE

Kontrolu vode sa centralnog vodovoda treba nastaviti. Na ovom vodovodu se uočavaju problem dotrajale mreže I prevelika razuđenost vodovodne mreže. Zato je potrebno što hitnije početi sa zamenom I renoviranjem dotrajale mreže.

Seoske vodovode je neophodno građevinski I tehnički dovesti u ispravno stanje I vršiti redovnu kontrolu vode, kao I neophodne faze prečišćavanja vode, naročiti dezinfekcija vode, obzirom na veliki procenac bakteriološke neispravnosti.

VODA IZ BAZENA ZA KUPANJE, SPORT I REKREACIJU

Zdravstvena ispravnost bazenskih voda u Boru, ocenjuje se kao zadovoljavajuća, s obzirom na visok procenat mikrobiološki ispravnih uzoraka. Bazenske vode ranije se pratile prema strogim normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće, od 2017. godine donet je nov Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda, neophodno je nastaviti kontrolu jednom nedeljno.

Neophodno je uvesti monitoring kvaliteta vode na Borskom jezeru, jer se isto koristi za kupanje i rekreaciju, na četiri mesta- plaže u sezoni kupanja.

NADZOR NAD JAVNIM OBJEKTIMA ZA PRIPREMANJE HRANE

Kontrolom obuhvaćeni su Predškolska ustanova "Bambi" u Boru I ustanova za smeštaj studenata u Boru. Na osnovu izvršenih sanitarno-higijenskih nadzora, bakteriološke analize briseva I uzoraka hrane možemo zaključiti da je sanitarno – higijenska situacija u objektima bila zadovoljavajuća a uzorci hrane bili zdravstveno bezbedni.

PREDLOG MERA:

1.Kontrola hrane sa zelenih pijaca u Boru, vašarima, sajmovima zdrave hrane I drugih javnih površina (voće, povrće, med, poljoprivredni proizvodi, alkoholna I bezalkoholna pica I dr.) na kvalitet, bakteriološku analizu, analizu ostataka teških metala I pesticide.

2.Kontrola đaćkih užina I higijene u školama gde se uslužuje hrana, objekata brze hrane u blizini škola, na plaži I dr. javna mesta, kod onih poslodavaca koji ne vrše kontrolu.

3.Seoske vodovode je neophodno građevinski I tehnički dovesti u ispravno stanje I nastaviti redovnu kontrolu vode, kao I neophodne faze prečišćavanja vode, naročiti dezinfekcija vode, obzirom na veliki procenac bakteriološke neispravnosti.

4.Prema članu 8. Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. Glasnik RS br. 15/09 I 88/10), jedinica lokalne samouprave, između ostalog, dužna je da izvrši akustičko zoniranje na svojoj teritoriji, kao I da obezbedi finansiranje monitoringa buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji, što do sada nije svuda urađeno. Obzirom da je buka jedan od bitnijih zagađivača životne sredine, preporuka je vršiti redovan monitoring buke.

5.2 Stanje životne sredine i higijenskih prilika opštine Kladovo

VAZDUH

U opštini Kladovo se duži niz godina prate samo sedimentne materije iz vazduha na 6 mernaih mesta, I povremeno SO₂,NO₂ I čađ i PM₁₀.

Da bi se utvrdilo parvo stanje kvaliteta vazduha potrebna su ispitivanja (prema Uredbi uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl. glasnik RS br. 11/2010,75/2010 i 63/2013 raspoloživost parametara mora biti najmanje 90%, što znači da je potreban kontinualni monitoring vazduha tokom godine kako bi se ocenio kvalitet vazduha).

Shodno tome, ni za ovaj period (2018-2022.godina) se ne može oceniti kvalitet vazduha jer nije bilo dovoljno podataka.

VODA ZA PIĆE

Stanje vodosnabdevanja u centralnom gradskom vodovodu Kladovo i seoskim vodovodima na teritoriji opštine Kladovo, koje kontroliše ZJZ "Timok" Zaječar, ocenjujemo zdravstveno bezbednim, obzirom na mali procenat zabeleženih neispravnosti u delu gradskog vodovoda, koji se uredno hloriše i prati se rezidualni hlor u vodi iz vodovodne mreže.

Od kad je počeo da važi Zakon o bezbednosti hrane (2009), voda za piće iz komunalnih vodovoda predstavlja najkontrolisaniju namirnicu - zna se dinamika, broj uzoraka prema veličini vodovoda i da kontrolu vrši ovlašćena zdravstvena ustanova sa ovlašćenjem za Borski okrug.

Kvalitet površinskih voda i otvorenih kupališta:

Rezultati analiza pokazuju povremenu bakteriološku i hemijsku neispravnost vode iz Dunava i Velikog jezera u Kladovu.

Voda iz Dunava kao međunarodna reka mora da bude u II-III klasi vode, i kao takve mogu da se koriste za kupanje, sport i rekreaciju. Zdravstvena ispravnost vode u rekama, pa i u Dunavu može da se menja sa novim talasom vode, stoga mogu biti rizične po zdravlje kupaća. Sručne službe Zavoda uvek daju predlog mera za kupaće i osobe koje izlaze na plažu i kupanje, u smislu tuširanja nakon izlaska iz vode, primena svih higijenskih mera kod kupaća, kao i korišćenje zdravstveno ispravne vode za piće i tuširanje.

PREDLOG MERA:

1. Zelenim pijacama, kao i na drugim mestima van poslovnog prostora (vašari, razne tezge, tende, piljare I td.). pogotovo sezonsko voće I povrće, med, poljoprivredni proizvodi koji se izrađuju na zanatski način (demovi, kompoti, slatko, kolači I dr.).

2. Kontrola đaćkih užina I higijene u školama gde se usluđuje hrana, objekata brze hrane u blizini škola, na plaži I dr. javna mesta, kod onih poslodavaca koji ne vrše kontrolu.

3. Vršiti redovno ispitivanje kvaliteta vazduha na parameter SO₂, NO₂, čađi i ispitivanje suspendovanih čestica u vazduhu (PM 10).

4. Prema članu 8. Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. glasnik RS br. 15/09 i 88/10), jedinica lokalne samouprave, između ostalog, dužna je da izvrši akustičko zoniranje na svojoj teritoriji, kao i da obezbedi finansiranje monitoringa buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji, što do sada nije urađeno. Obzirom da je buka jedan od bitnijih zagađivača životne sredine, preporuka je nastaviti redovan monitoring buke.

5. Monitoring alergogenog polena je neophodno uspostaviti, kako bi se pratila polinacija drveća, trava i korova a pogotovo najačeg alergena ambrozije, i njihov uticaj na zdravlje ljudi, U ovom delu bi se napravila saradnja između zdravstvene ustanove u Kladovo (spec. interne, pulmologije i alergologije), ZZJZ "Timok" u Zaječaru, koji ima edukovanu stručnu ekipu za identifikaciju zrna polena u vazduhu i lokalne samouprave, zbog nabavke aparata za hvatanje polenovih zrnaca u vazduhu.

6. Češća kontrola površinskih voda-plaža tokom kupališne sezone, najmanje 4 puta u sezoni sa više mesta na Dunavu.

5.3 Stanje životne sredine i higijenskih prilika opštine Majdanpek

VODA ZA PIĆE

1. Vodovod Majdanpek, od svih gradskih vodovoda na oba okruga predstavlja najveći problem pogotovu u letnjim mesecima kada su svakodnevne restrikcije vode (zbog manje količine sirove vode u oba sistema, kao rezultat plitke akumulacije i drastičnih smanjenja izvorišta), a kao posledica javlja se velika količina organske materije i mutnoće u vodi.

Stanje vodosnabdevanja u gradskom vodovodu u Majdanpeku (JP "Vodovod") i Donjem Milanovcu (JKP "Donji Milanovac"), koji su pod kontrolom Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, ocenjujemo zdravstveno nebezbednim, s obzirom na veliki procenat zabeleženih hemijskih neispravnosti u ovom periodu. Navedeni parametri neispravnosti vode za piće sa centralnog vodovoda u Majdanpeku i

D. Milanovcu, nisu predstavljali problem za zdravlje potrošača, obzirom da aerobne mezofilne bakterije su saprofiti i ne daju oštećenje zdravlja potrošača. Povećana mutnoća kao fizički parameter može da daje samo primedbe potrošača, ali se često javlja povećana organska materija (KMnO₄) a ona u kontakt sa hlorom može da daje trihalometane, kao nus product hlorisanja vode, a trihalometani su kancerogene materije za čoveka. Stoga često predlažemo kontrolu trihalometana u hlorisanoj vodi kao proveru štetnosti ovog parametra.

2. Kako nemamo uvid u vodosnabdevanje seoskih vodovoda za kompletnu teritoriju opštine Majdanpek i javnih česama, kao alternativnih vodnih objekata u Majdanpeku i D. Milanovcu. Analizirajući dobijene podatke uzetih uzoraka u gore navedenom periodu, a iz tabela se vidi veliki procenat bakteriološke i hemijske neispravnosti u delu seoskih vodovoda i drugih vodnih objekata. Vodu iz ovih objekata ocenjujemo zdravstveno rizičnom i ne preporučujemo je za konzumiranje od strane potrošača, pogotovo sa javnih česmi u Majdanpeku i D. Milanovcu.

Sve gore navedeno ukazuje na neophodnost uspostavljanja monitoring kontrole i dezinfekciju voda, a ugovorom sa lokalnom samoupravom, bi trebalo da se precizira kontrola vode, a shodno Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl. List SRJ, br.42/98 i 44/99 i Sl.glasnik RS br. 28/2019) četiri puta godišnje.

VODA IZ BAZENA

Uvidom u rezultate analiza utvrđena je zadovoljavajuća zdravstvena ispravnost bazenskih voda u bakteriološkom pogledu i hemijskom pogledu u Donjem Milanovcu, u okviru Hotela "Lepenski vir.

Kod neispravnih voda u letnjem periodu daju se predlog mera za korekciju ispravnosti vode, pojačati hlorisanje vode i češću izmenu vode za kupanje u bazenima.

KVALITET POVRŠINSKIH VODA I OTVORENIH KUPALIŠTA

Na osnovu dobre prakse iz dela kontrole vode sa kupališta u drugim opštinama, neophodno je vršiti kontrolu kvaliteta i zdravstvene bezbednosti vode sa kupališta i plaza na Dunavu, kako bi imali mogućnost analize rezultata i utvrdili njen uticaj na zdravlje kupača.

NADZOR NAD JAVNIM OBJEKTIMA ZA PRIPREMANJE HRANE

Kontrolom obuhvaćeni su Predškolska ustanova, ustanove za smeštaj školske dece i omladine u Negotinu, a na osnovu izvršenih sanitarno-higijenskih nadzora, bakteriološke analize briseva i uzoraka hrane možemo zaključiti da je sanitarno – higijenska situacija u objektima bila zadovoljavajuća a uzorci hrane bili zdravstveno bezbedni.

PREDLOG MERA:

Na osnovu odredbi Zakona o javnom zdravlju i Zakonu o lokalnoj samoupravi, lokalna samouprava je obavezna da preko svojih ustanova i organizacija vrši kontrolu u nadležnom Zavodu za javno zdravlje, vode za piće, hrane, faktora životne sredine (vazduh, buka, polen i dr.), površinske vode koje služe za sport, rekreaciju i kupanje, da sprovede mere zaštite od insekata i glodara (DDD poslovi), dispoziciju komunalnog otpada, deponije i dr, stoga predlažemo:

1. Povećati kontrolu zdravstvene ispravnosti vode za piće sa seoskih i dr. vodnih objekata:

Analizirajući dobijene podatke sa uzetih uzoraka u gore navedenom periodu, a iz tabela 2. i 3. se vidi veliki procenat bakteriološke neispravnosti u seoskim vodovodima i u uzorcima sa javnih česmi, bunara i dr., što ukazuje na neophodnost uspostavljanja redovnog monitoring kontrole i dezinfekciju voda.

Napomena: Kontrola bunara i javnih česmi u nekim mestima je vršena samo 2014.godine, kada su bile velike poplave (MZ Boljetin, MZ Golubinje, MZ Topolnica i td.).

2. Kontrola hrane koja se stavlja u promet na zelenim pijacama, kao i na drugim mestima van poslovnog prostora (vašari, razne tezge, tende, piljare i td.). pogotovo sezonsko voće i povrće, med, poljoprivredni proizvodi koji se izrađuju na zanatski način (đemovi, kompoti, slatko, kolači i dr.).

3. Kontrola đaćkih užina i higijene u školama gde se uslužuje hrana i objektima brze hrane u blizini škola, na plaži i dr. javna mesta, kod onih poslodavaca koji ne vrše kontrolu.

4. Monitoring buke,

Prema članu 8. Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. glasnik RS br. 15/09 i 88/10), jedinica lokalne samouprave, između ostalog, dužna je da izvrši akustičko zoniranje na svojoj teritoriji, kao i da obezbedi finansiranje monitoringa buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji, što do sada nije urađeno. Obzirom da je buka jedan od bitnijih zagađivača životne sredine, preporuka je vršiti redovan monitoring buke.

5. Kontrola kvaliteta vazduha,

Prema važećoj zakonskoj regulativi je jako bitna za ovu opštinu, tj. monitoring kontrole vazduha bi trebao da obavlja nadležni zavod za teritoriju vase opštine, kako bi se procenio uticaj određenih parametara iz vazduha na zdravlje ljudi opštine Majdanpek i korelaciji sa drugim faktorima životne sredine koje već pratimo u vašoj opštini.

5.4 Stanje životne sredine i higijenskih prilika opštine Negotin

VAZDUH

Za procenu stanja na godišnjem nivou, nije bilo dovoljnog broja uzoraka (prema Uredbi uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl. glasnik RS br. 11/2010,75/2010 i 63/2013 raspoloživost

parametara mora biti najmanje 90%, što znači da je potreban kontinualni monitoring vazduha tokom godine kako bi se ocenio kvalitet vazduha). Shodno tome, ni za ovaj period (2018.-2022.) se ne može oceniti kvalitet vazduha jer nije bilo dovoljno podataka.

VODA ZA PIĆE

Stanje vodosnabdevanja u gradskom vodovodu u Negotinu (JKP "Badnjevo" Negotin), koji su pod kontrolom Zavoda za javno zdravlje "Timok" Zaječar, ocenjujemo zdravstveno bezbednim, sobzirom na mali procenat zabeleženih neispravnosti u ovom period.

Analizirajući dobijene podatke uzetih uzoraka iz seoskih i dr. Javnih vodnih objekata, u gore navedenom periodu, a iz tabela se vidi veliki procenat bakteriološke neispravnosti što ukazuje na neophodnost uspostavljanja monitoring kontrole i dezinfekciju voda.

Kontrola vode za piće sa arteskih česmi u Negotinu se vrši redovno, dok kontrola vode sa seoskih vodovoda se nedovoljno kontroliše, samo jednom godišnje a ugovorom je precizirano dva puta godišnje, dok po Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (Sl. List SRJ, br.42/98 i 44/99 i Sl.glasnik RS br. 28/2019), predviđeno je četiri puta godišnje.

VODA IZ BAZENA

Uvidom u rezultate analiza utvrđena je zadovoljavajuća zdravstvena ispravnost bazenskih voda u bakteriološkom pogledu, kada su svi uzorci bili ispravni. Kontrola se vrši u letnjem periodu i daju se predlog mera za korekciju ispravnosti vode, pojačati hlorisanje vode i češću izmenu vode za kupanje u bazenu.

KVALITET POVRŠINSKIH VODA I OTVORENIH KUPALIŠTA

Svake godine u letnjem periodu plaza "Kusjak" na Dunavu kod Negotina, se redovno kontroliše i na osnovu rezultata fizičko-hemijskog i bakteriološkog ispitivanja utvrđeno je da pripada II-oj ili III-ćoj klasi površinskih vode I kao takva može da se koristi za kupanje.

Na osnovu ove dobre prakse iz dela kontrole vode sa kupališta, neophodno je samo nastaviti sa kontrolama kvaliteta i zdravstvene bezbednosti vode, kako bi imali mogućnost analize rezultata i utvrdili njen uticaj na zdravlje kupaća.

NADZOR NAD JAVNIM OBJEKTIMA ZA PRIPREMANJE HRANE

Kontrolom obuhvaćeni su Predškolska ustanova, ustanove za smeštaj školske dece i omladine u Negotinu, a na osnovu izvršenih sanitarno-higijenskih nadzora, bakteriološke analize briseva i uzoraka hrane možemo zaključiti da je sanitarno – higijenska situacija u objektima bila zadovoljavajući a uzorci hrane bili zdravstveno bezbedni.

PREDLOG MERA:

Na osnovu odredbi Zakona o javnom zdravlju i Zakonu o lokalnoj samoupravi, lokalna samouprava je obavezna da preko svojih ustanova i organizacija vrši kontrolu u nadležnom Zavodu za javno zdravlje, vode za piće, hrane, faktora životne sredine (vazduh, buka, polen i dr.), površinske vode koje služe za sport, rekreaciju i kupanje, da sprovede mere zaštite od insekata i glodara (DDD poslovi), dispoziciju komunalnog otpada, deponije i dr, stoga predlažemo:

1. Vršiti kontinualno ispitivanje kvaliteta vazduha na parameter SO₂, NO₂, čađi i ispitivanje suspendovanih čestica u vazduhu (PM 10).
2. Kontrola hrane koja se stavlja u promet na zelenim pijacama, kao i na drugim mestima van poslovnog prostora (vašari, razne tezge, tende, piljare i td.). pogotovo sezonsko voće i povrće, med, poljoprivredni proizvodi koji se izrađuju na zanatski način (đemovi, kompoti, slatko, kolači i dr.).
3. Kontrola đačkih užina i higijene u školama gde se uslužuje hrana i objekata brze hrane u blizini škola, na plaži i dr. javna mesta, kod onih poslodavaca koji ne vrše kontrolu.
4. Monitoring buke, prema članu 8. Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini (Sl. glasnik RS br. 15/09 i 88/10), jedinica lokalne samouprave, dužna je da izvrši akustičko zoniranje na svojoj teritoriji. Obzirom da je buka jedan od bitnijih zagađivača životne sredine, preporuka je nastaviti redovan monitoring buke i izvršiti akustičko zoniranje.

SADRŽAJ	BROJ STRANE
UVOD	2
DEMOGRAFSKE I SOCIO-EKONOMSKE KARAKTERISTIKE	3
VANBOLNIČKI MORBIDITET	30
BOLNIČKI MORBIDITET I MORTALITET	92
ORGANIZACIJA, KADROVI, RAD I KORIŠĆENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	102
ANALIZA EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE	123
STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE BOR	166
STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE KLADOVO	173
STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE MAJDANPEK	180
STANJE ŽIVOTNE SREDINE I HIGIJENSKIH PRILIKA OPŠTINE NEGOTIN	187
ZAKLJUČAK	195

DIREKTOR ZAVODA
SLAĐANA RISTIĆ